

**Balatonvin Borlovagrend 30 éve
a Balatonfüred-Csopak borvidéken
1984–2014**

Balatonfüred, 2014.

Megjelent: 1000 példányban
a Balatonvin Borlovagrend kiadásában

Felelős kiadó:
KOCZOR KÁLMÁN elnök-nagymester

Összeállította:
KOCZOR KÁLMÁN

Szerzők:
CSIZMADIA SZILVESZTER, DR. FÜLÖP LAJOS, GUBICZA FERENC,
KOCZOR KÁLMÁN, DR. RÁCZ JÁNOS, IFJ.SEBŐK LAJOS, SIMON CECÍLIA,
SZABÓ ISTVÁN, VARGA IBOLYA,

Nyelvi lektor:
BAKONYI ISTVÁN

A címlapon:
dsadfadadaddddsfgfjstzrtzwtz

A hátlayan:
élhadsfékhadsékhadshékhaskdsh

Fotók:
GAZSI JÓZSEF

ISBN 978-963-12-1413-0

Nyomdai előkészítés:
Iglói János

Készült:
Iglói és Gerbovits Nyomda BT., Balatonfüred

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Olvasó, kedves barátaim!

„Éltünk, nem éltünk, kinek fontos igazán?... Bölcsék leszünk, mint a bor, melyet ittunk, s vállvonogatva beszélünk az utókor istenítéletéről. Mert minden bölcsesség alja, melyet a Magyar hazai borból és a műveltségéből tanult, ennyi: szeretni kell az életet, s nem kell törődni a világ ítéletével. Minden más hiúság.”

Márai Sándor

„A rizling olyan a magyar borok között, mint a közhely az emberi gondolkodásban: összeköti az emberi dolgok mélyebb értelmét.”

Márai Sándor

Szép jubileumhoz érkezett a Balatonvin Borlovagrend: megalakulásának 30. évfordulóját ünnepeljük.

Nagy megtiszteltetés és Isten ajándéka, hogy ez alkalomból, mint a Balatonvin Borlovagrend elnök-nagymestere, mint a Magyarországi Borrendek Országos Szövetségének alelnöke írhatok bevezetőt és köszönetet a jubileumi könyv megjelenése alkalmából.

Harminc éve, 1984 március 4-én Magyarországon harmadikként, a Dunántúlon másodikként alakult meg borrendünk.

A Nemesvámosi Balatonfüred-Csopak tája TSZ szponzorálásával megalakuló borrend alapkövetésén, mint fiatal szakember jelen lehettem. Kitűnő tanítómesterek irányításával együtt dolgozhattunk a borrend megerősödéséért.

Tanúja és részese lehettem annak, hogy a helyi gazdasági vezetők és szőlész-borász szakemberek nagy lelkesedéssel, anyagi áldozatot és szellemi munkát nem kímélve fáradoztak és fáradoznak a mai napig a borrend sikeréért. A borrend célul tűzte maga elé a vidék szőlészeti és borászati hagyományainak és kultúrájának ápolását, a borvidék megismertetését és a minőségi bort fogyasztók táborának bővítését.

Előző könyvünkben, amely a 25. éves jubileumunk alkalmából jelent meg, részletesen beszámoltunk borrendünk milyen úttörő munkát végzett az ország határain belül és a határokon túl a hagyományok megőrzésében, hagyományteremtő kulturális rendezvényeken, követésre méltó események megszervezésében. Balatonfüred-Csopak a borrendi kongresszusok színhelyéül szolgált, elsőként tartottuk az avatási szertartást templom falai között, rendezvényeinket rendszeresen különböző kulturális, tudományos, művészeti eseményekkel kötöttük össze.

A Borrendi Tanács a hagyományokat követve, az alkalomhoz illő módon, a

Magyarországi Borrendek Országos Szövetségével közösen, ünnepi közgyűlésen emlékezett meg a megalakulásának 30. évfordulójáról.

Élénk érdeklődés kísérte a jubileumi rendezvényünket, szép számmal képviseltették magukat a hazai és a határon túli borrendek, tagjaink és borrendi nagyköveteink.

Az ünnepi program összeállításánál különös gondot fordítottunk arra, hogy a turisztikai látványosság mellett, megfelelő szakmai tartalommal és hagyományteremtő eseménnyel tegyük emlékezetessé megalakulásunk 30. évfordulóját.

Az országban elsőként avattunk posztumusz borrendi tagot *Jókai Mór* személyében. Emléket állítva az író óriás szőlészeti és borászathoz kapcsolódó irodalmi és gyakorlati tevékenységének, amelyet a budai Sváb-hegyi szőlőskertjében és a balatonfüredi nyaralójánál fejtett ki. A díszes oklevelet és borrendünk jelképeit, az avatószalagot, a borkóstoló ívócsanakot, a Balatonfüredi Helytörténeti Múzeumban helyeztük el.

Az ünnepi avatási szertartást követően, látványos felvonuláson, majd Ünnepi Közgyűlésen vett részt a tisztelt publikum, a meghívóban közölt program szerint. A rendezvény szakmaiságát fokozta, hogy a környékbeli boros gazdák a pincészetükben vendégül látták Borrendi társaikat és vendégeinket, akik meggyőződhetnek a Balatoni borok kiválóságáról.

A Borrendi Tanács úgy döntött, hogy a jubileum alkalmából megjelenő könyvünket az ünnepi közgyűléssel zárjuk le. Ebből az alkalomból Borrendünk megjelentette e könyvet, amelyben összefoglaljuk az elmúlt 30 év legfőbb eseményeit, különös figyelmet fordítva az utóbbi 5 évben kifejtett tevékenységünkre.

E helyen köszönöm meg mindazon szerzőtársaimnak, szerkesztőknek, lektoroknak, akik a könyv összeállításánál sokat fáradoztak.

Köszönöm az önzetlen anyagi támogatásokat, amelyek nélkül a könyvünk nem tudott volna megjelenni, ünnepségünk lényegesen szerényebb lett volna.

Köszönöm a hirdetőknak, hogy reklámanyagukkal jelezték az együvé tartozásunkat. Külön köszönöm a Vidékfejlesztési Minisztériumnak, az Emberi Erőforrások Minisztériumának, a Nemzeti Kulturális Alapnak, hogy támogatásaikkal kifejezésre juttatták, kis hazánkban milyen nagy jelentősége van a szőlő- és borkultúra ápolásának.

Öszinte tisztelettel és szeretettel ajánlom e könyvet az alapítóknak, rendes tagjainknak, tiszteletbeli tagjainknak, elhunyt barátaink emlékének és mindazoknak, akik érdeklődést mutatnak nagyszerű mozgalmunk iránt.

Kérem, akik eddig is segítették és a jövőben is segíteni szándékoznak céljaink megvalósítását, jócselekedeteiket tartsák meg és mutassanak példát mindazoknak, akiknek lehetőségük van és lesz e mozgalom további támogatásában.

*„No azért egyed vigassággal a' te kenyeredet,
és igyad vidámsággal a' te borodat;
a' míg kedvesek Istennek a' te tselekedetid!”*

Prédikátor könyve IX/9.

2014. október 13.

Koczor Kálmán
elnök-nagymester

ELŐSZÓ

Tisztelt borkedvelő Olvasó!

Polgármesterként is mindig kínosan kerültem a részlehajlás legkisebb lehetőségét is. Most is így tennék, amikor az előszót írom a Balatonvin Borlovagrend 30 éves múltját összegző kötethez. Így tennék, mondom, ha magam is nem lennék tagja e nemes testületnek. De az vagyok, és büszke is vagyok arra, hogy annak idején, nem kis próbatétel során, bevásárlottak maguk közé.

Még inkább büszke vagyok magára a Lovagrendre, amelynek tagjaival Ön is

találkozhat, nyájas olvasó, ha e nagyra becsült férfiak és hölgyek Balatonfüred jelesebb ünnepein felvonulnak a város utcáin. Pompázatos, a bakonyi szürkésztetés csodálatos világát bemutató díszruhájuk mindenki tetszését elnyeri és tapsal jutalmazza a látványt.

A taps a ruhán kívül a szőlővel és borral foglalkozó szakembereknek, a szőlészeti ügyét támogató társaknak is szól. Annak az elismerése, hogy ez a pompás öltözet utolsó eleme annak a csodálatos és fáradságos munkának, amelyet úgy hívunk: szőlészeti.

Ezen a tájon, a Füred-csopaki borvidéken, le a Nivegy-völgyig, s tovább Badacsonyig, a Szent György-hegyig a bor fogalom. Nemcsak tájkarakter, de jellemkarakter is. A szőlővel foglalkozók, a bort elkészítők és a bort megivók jellemes emberek. Tisztelik munkájukban és munkájukkal az évezredek tradíciót, őseik megújuló szőlőművelését, borkészítését és borkedvelését. És e táj nemes nedűjét fogyasztó vendéggel együtt örülnek a sikernek: a jó italnak, a jó hangulatnak, a bortól felfényesedő emberi pillanatoknak.

Én azonban azt is nagyon jól tudom, hogy amíg ide eljut a bortermelő, egész éves kemény munkát végez. Jócai Mór, aki mindenről mindent tudott, e munkáról is tisztán ítélkezett: „*A szőlő nem engedelmes jobbágy, mint a krumpli, aki tudja már a kötelességét: – a szőlő a szolgabíró, aki munkára hajt, s halasztást nem enged. Aki szőlőt ültet, nagy urat vesz magának.*”

Apropó Jócai! Igazán örülök, hogy a Balatonvin borlovagrend elsőként az országban, tiszteletbeli tagnak fogadta a mi Jókait! Mert bár szerte a világban mindenki, minden magyar olvasó a magáénak tudja, de aki Az aranyembert itt írta a füredi villájában az a mi Jókaink, aki előtt lassan másfél évszázada tiszteleg már kalaplevéve a füredi polgár. Most ezzel a nemes gesztussal is.

Öt esztendővel ezelőtt hasonló módon, bevezetőt írtam a bor lovagrend 25 éves múltjáról szóló kötethez. Visszalapozva, látom, minden sorát tarthatónak ítélem meg ma is. Nem is akarom ismételni a gondolatokat, csak hozzáteszek ennyit: az azóta

eltelt újabb öt esztendő csak megerősítette és kibővítette mindazt, amit a lovagrend és Füred kapcsolatáról írtam, s amit nap mint nap látunk, tapasztalunk.

Ám az akkori utolsó mondatomat megismétlem, amely már Önökről szól, tisztelt Borlovagrendi tagok, tisztelt balatonfüredi borkedvelők: „Isten éltesse sokáig a Borlovagrend értékkeremtő és értékmentő közösségét!

Emelem poharam rendtársaim, és a Borlovagrend minden támogató és segítő barátjának egészségére!

Vivát Bacchus!”

Balatonfüred, 2014. március

Dr. Bóka István
polgármester

A Balatonvin Borlovagrend zenés jeladása Balázs Árpád (2002)

Lendülettel, de nem gyorsan

1. Trumpet in Bb

2. Trumpet in Bb

3. Trumpet in Bb

1. Tpt.

2. Tpt.

3. Tpt.

13

1. Tpt.

2. Tpt.

3. Tpt.

19

1. Tpt.

2. Tpt.

3. Tpt.

Ismétléskor szélesítve

AJÁNLÁS

Tisztelt Olvasó!

A Balatonvin Borlovagrend megalakulásának 30. évfordulóját ünnepli 2014-ben. Ebből az alkalomból immár második visszaemlékező könyvét tarthatjuk a kezünkben. A Borrendi Tanács ismét engem kért fel, hogy néhány ajánló gondolatomat és köszöntő soraimat írjam le. Ennek a megtisztelő felkérésnek örömmel teszek eleget, hiszen a Balatonvin Borlovagrend az elmúlt 5 évben is sikeresen folytatta azt a tevékenységet, amelyet 30 évvel ezelőtt megfogalmazott, és az Alapszabályban rögzített célokat meg tudták és tudják valósítani.

A borrend 1984. március 4-én alakult, ekkor már működött Magyarországon 2 borrend, melyek Nyugat-Európai példákat követve jöttek létre, nehéz körülmények között.

Nem volt egyszerű dolog az akkori politikai és gazdasági légkörben elfogadtatni azt, hogy a borrendek civil szervezetként is a borászat, a gasztronómia, a turizmus és idegenforgalom területén – ha közvetve is –, de gazdasági sikereket is segíthetnek elérni az országnak. Ehhez olyan, a szőlő- és bortermelés, a magyar bor és a borrendek szellemisége iránt elkötelezett, előrelátó, marketingszemlélettel rendelkező, gazdaságok, azok vezetői és munkatársaik kellettek, akik még anyagi áldozatokat is készek voltak vállalni a borrend megalakítása érdekében.

Ilyen mentalitású emberek alapították meg a Balatonvin Borlovagrendet is 1984. március 4-én, Balatonfüreden. Alapítói a Balatonfüred-Csopak Tája Termelőszövetkezet, balatonfüredi és környékbeli szőlőtermelők, borászok, borkereskedők – lokálpatrióta borkedvelők. Az alapító elnök-nagymester, *Gubicza Ferenc* így vallott egykor magukról:

„Mi az, ami összetart bennünket? Minden esztendőben találkozunk a közgyűlésen, hogy meghányjuk-vessük dolgainkat, amelyek a szőlő és bor körül forognak. Egyre színvonalasabb borversenyeket tartunk, borászaink bátrabbak. Számtalan rendezvényt szervezünk, vagy mások eseményein részt veszünk. Megjelenésünk egységes. Mindent megteszünk azért, hogy aki borvidékünket látogatja, az e táj borait fogyassza, szeresse meg és érdeklődjön utána akkor is, amikor otthon van, vagy más vidéken jár.”

Az egyszerű szavakkal megfogalmazott célok mellett, fontos feladatának tekinti a borrend a helyi hagyományok, tradíciók, mint kulturális értékek ápolását és terjesztését, a borkultúra és a kulturált borfogyasztás fontosságának propagálását. Mindezek elválaszthatatlan részévé vált a gasztronómia, a borturizmus és az idegenforgalom

támogatása és fejlesztése. A borrend sikeres tevékenysége már az egész borvidékre kiterjed és annak egyik legnagyobb marketing támogatójává vált.

A Balatonvin Borlovagrend mindig sokat tett és tesz a fenti célok megvalósításáért. Sokáig lehetne sorolni azokat a rendezvényeket (nemzetközi és hazai kongresszusok, borversenyek, könyvkiadások, megható templomi avatási ceremóniák, tradicionális városi rendezvények stb.), melyeket a borrend tagjai szerveznek nagy pontossággal, körültekintéssel, minden résztvevő meglegedésére. Mindezekről természetesen ez a szép könyv részletesen tájékoztat.

Örömteli a borrend és Balatonfüred város több évtizedes jó kapcsolata. Ez a kapcsolat nagyon fontos, hiszen a lokálpatrióta borrendi tagok büszkéek városukra és a város is, azt hiszem, hogy büszke lehet – és az is – borrendjére. A borrend javaslatára, elismerve mindazt a tevékenységet, melyet Balatonfüred városa a magyar borért, a borvidék szülő és bortermelésének támogatásáért tett, tüntette ki a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége 2009-ben a PRO VINO HUNGARICO díjjal.

Tisztelt Olvasó! 30 év egy ember életében is nagy idő, de egy összetartó baráti civil szervezetnél még inkább az. A Balatonvin Borlovagrend nem most lett nagykorú, ezt már nagyon régen bebizonyította, azonban a töretlen fejlődés, ami az alapító elnöknagymester „nyugdíjba vonulása” után, az új vezetéssel is folytatódik, változatlanul magas színvonalon. Ezen a szép jubileumon azt hiszem, hogy mondhatjuk, hogy a Balatonvin Borlovagrend „nagy borrenddé” vált, a szó minden nemes értelmében.

Ajánlom ezt a szép és tartalmas könyvet mindazoknak, akik átérték ennek a 30 évnek a történéseit, de azoknak is, akik „még csak” ismerkednek a borrendekkel, ezekkel a baráti társaságokkal, de kedvelik a jó minőségű magyar bort. Ismereteket kapnak Balatonfüred városáról, a borvidék szülő- és bortermeléséről.

Azt kívánom e könyv minden olvasójának, hogy ennek a 30 éves szép történetnek minden részletét figyelemmel olvassa, és biztos vagyok benne, hogy mindez élvezetet is fog jelenteni.

A magyar borrendek, borlovagok és szövetségük ezúton is köszöni a Balatonvin Borlovagrend 30 éves tevékenységét, örülünk, hogy közénk tartoznak és mindenkinek jó példát mutatnak működésükkel.

Kívánom, hogy az eddigiekhez hasonló sikerekkel tevékenykedjenek a magyar borért, mindannyiunk örömére.

Végül azt kívánom, hogy mindig jusson jó minőségű Csupoki rizling a pohárunkba!

Isten éltesse a Balatonvin Borlovagrendet

Budapest, 2014. március.

Dr. Terts András
MBOSZ elnök

BALATONVIN BORLOVAGREND

három évtized az elsők között

Balatonfüred, Csopak és sorolhatnám tovább a Balaton-parti településeket, melyek nevét nem csak a Balaton kiváló üdülési adottsága miatt jegyezte meg a magyar és a külföldi érdeklődő közönsége, hanem a nemzetközileg is ismert és jegyzett kitűnő borai tették igazán nevezetessé.

A jó bornak is kell a cégér jelszavát alkalmazták Franciaországban először, ahol létrehozták a *Borlovagrendeket*, amelyek a helyi hagyományokat felkarolva megalapították a helyi szervezeteiket, egyesületeiket ezek működését rendszerezítették s létrehozták az országos, majd a nemzetközi szervezetet a párizsi székhelyű Bachusi Borrendek Nemzetközi Szövetségét, az FICB-t.

Magyarországon a bort mint alkoholt tartalmazó italt a rendszerváltozásig nem volt szabad reklámozni, melyből a külföldi és hazai idegenforgalomban résztvevőkkel együttműködve a szőlészettel-borászattal foglalkozók is kerestük azokat a lehetőségeket, amelyekkel ez a probléma megoldódhat. Így kerültünk kapcsolatba egyik idegenforgalmi szervezettel, ill. azok vezetőivel, munkatársaival akik javaslatait, külföldi tapasztalatait felhasználva létrehoztuk Magyarországon, elsők között a Borlovagrendünket.

DUNÁNTÚLON ELSŐKÉNT ALAPÍTOTTUNK BORLOVAGRENDET

Csopakon 1984. március 4-én, a szőlőtermesztéséről nevezetes Suly féle kúriában nyolcan létrehoztuk a Balatonvin Borrendet, Borlovagrendet. Az alapítók: *Dénes János, Gubicza Ferenc, Markovszky György dr., Ott László, Szalay László dr., Szekendy Alajos, Varga István, Zsebők Zsigmond*. Mindegyik szőlőtermesztéssel is foglalkozott a magángazdaságában, többen szőlőfeldolgozás-borászat-kereskedelem is a tevékenységük része volt. Alapítónak fogadtuk el még azokat a borlovagokat, akik 1984-ben kerültek avatásra és ez évben az egyesület tagjai lettek. Az alapítói közgyűlésen minden lényeges dologban döntöttünk amely a működéssel kapcsolatosan az induláshoz szükséges volt, így elfogadtuk az Egyesület (Borrend, majd Borlovagrend) alapszabályát, melyből felsorolok néhány lényeges tételt:

– Az egyesület célja: a Balatonfüred-Csopaki Borvidék borainak megismertetése a világ borkedvelőivel, rendezvénysorozatok szervezésével hozzájárulni a borvidék ezen túl a magyarországi idegenforgalom fejlesztéséhez, népszerűsíteni a gasztronómiáját,

tovább növelni a magyar vendéglátás hírnevét. A borrend zászlósborává a Balatonfüred-Csopaki Rizlinget választottuk.

- Meghatároztuk a szervezet nevét: Balatonvin-Csopak Borrend, székhelyét: Csopak, Füredi út 2.

- Megválasztottuk a tisztségviselőket, a vezető testületet, a Borrendi Tanácsot, melynek elnökévé engem választottak meg az alapítók.

- Az egyesület címerét a Szabad Csopaki Szőlőhegy Hegyközség 1754-ben megalkotott pecsétje képezte, mely a hagyományok ápolása szempontjából volt lényeges.

- Az egyesület bélyegzője: római kori metszőkés, szőlőművelő kapa és stilizált szőlőfürt, köralakban a borrend neve.

- Az egyesület feladata a Balatonfüred-Csopaki Borvidék történelmi és kulturális hagyományainak ápolása, szőlőtermesztés technológiájának fejlesztése és a talaj, valamint az éghajlati adottságokban oly speciális lehetőségeket kínáló, itt termesztett Olaszrizling borfajta által érvényesített gasztronómiai szépségek elismertetése és megkedveltetése. Figyelem felhívása arra, hogy az átlagostól lényegesen eltérő ökológiai adottságok olyan minőségek elérését biztosítják, amelyek különlegessége a magyar bor és vendéglátás ősrégi sajátossága.

Az egyesület évezredes hagyományt kíván ápolni, és a modern embert megismertetni egy minden korban elismert élvezeti cikkel, a Balatonfüred-Csopaki Borvidék szőlőtermelői munkájának gyümölcsével.

Az egyesület céljai elérése és feladatai megoldása érdekében együttműködik a hasonló célra és feladatra szerveződött szervezetekkel, mint a Párizsban székelő Bachusi Borrendek Nemzetközi Szövetségével. Az alapszabály meghatározta az elnök-nagymester felelősségét a borlovagrend életében. Az egyesületi forma miatt került az Elnök megnevezés bevezetésre a Nagymester cím pedig a borlovagrendek hagyományai szerint első számú vezető tisztségét jelentette. A borlovagrend elnevezést az első évek sikeres munkája után vezettük be. A borrend megalakulásakor a tagok csak természetes személyek lehettek, ez nem zárta ki azt a lehetőséget, hogy külső támogatók közreműködjenek az egyesület tevékenységének anyagi támogatásában. Legnagyobb segítséget a Balatonfüred-Csopak Tája termelőszövetkezet biztosított.

Alapvető követelményként határoztuk meg „Igyunk jó bort mértékkel”.

A borlovagrend díszruhájának elkészítésénél alapvető követelmény volt, hogy e táj hagyományainak figyelembe vételével kerüljön kialakításra, és népi iparművészeti zsűri döntése alapján. Így Veszprém megyei szűr motívumok felhasználásával készült a hímzett gyapjúposztóból a köpeny. Ehhez tartozik a pörge kalap, valamint a nyakban viselt hímzett szalagon függő ivócsanak. A szalag hímzése indás rozmarin ág, a végén szőlőfürt motívummal. A női viseletet később, 2003-ban alakítottuk ki a szakmai követelményekkel és a női tagozat véleményének a kikérésével. A borlovagrend díszruhája országosan elismerést nyert.

Borrendünk fontosnak tartotta, hogy az eseményeket rögzítsük emlékek megőrzése érdekében. Így többek között *Máté Ernő* elkészíttette borlovagrendünk krónikáskönyvét, melyben minden felavatott személy szerepel és aláírásával igazolja fogadalmát.

A borbírálat mindig érdekes és tanulságos esemény volt.

A borvidéki avatások az adott helyiség szőlőbor ünnepek borhetek része lett. Célunk az volt, hogy minél közelebb jussunk a termelőkhez, az ünneplő közönséghez s felhívjuk figyelmét az ünnep hagyományára és jelentőségére.

A borlovaggá avatás népszerűsége egyre nőtt a helyi termelők és a vendégek között egyaránt.

Meghatároztuk, hogy minden esztendő közgyűlésén borversenyt tartunk, amelyre minden borral rendelkező borlovag benevezhet. Az első esztendőekben ezt az eseményt csak visszafogottan, elsősorban Csopakon tartottuk, majd a helyszíneket bővítettük, ezzel is növelve az esemény népszerűsítését. A teljesség igénye nélkül sorolok fel ezek közül néhány magyarországi és külföldi helyiséget: Balatonfüred, Csopak, Alsóörs, Balatonalmádi, Balatonszőlős, Balatonudvari, Balatonakali, Budapest, Zánka, Tihany, Pécsely, Szentantalfa. Ausztriában: Burgenland, Krems. Németországban, Olaszországban, stb. A Borvidéken kívüli helyiségekben történt borlovag avatások minden esetben kapcsolódtak borbemutatókhoz és olyan tájékoztatókhoz, ahol ismertettük a borvidék kitűnő adottságait a minőségi szőlőbor termeléshez, ahol lehetett kulturális ismertetőt is biztosítottunk.

Kik lehetnek borlovagok?

Mindazok, akik szőlészettel, borászattal, borkereskedelemmel foglalkoznak, akik szeretik e táj kitűnő borait, s vállalják a borlovaggá avatás követelményeit, megfelelnek a próbatételnek, mely vidám szakmai követelmények teljesítését várja el a jelölttől. Azokat a borlovagokat, akik az egyesületnek nem lettek tagjai a borlovagrendünk nagykövete címet kapták.

Ma már a Balatonvin Borlovagrendnek több mint 1000 Nagykövete hirdette vagy hirdeti szerte a földkerekségen a Balatonfüred-Csopaki Rizling hírnevét. Ezek közül kiemelek néhányat: *Keresztury Dezső* akadémikus, író, *Lőrincze Lajos* nyelvész, Szentgál szülötte, *Bakonyi Károly* szőlőnemesítő, Csopak szülötte, *Csizmadia D. József* szőlőnemesítő Balatonfüred szülötte, *Pozsgay Imre* egyetemi tanár, *Farkas Bertalan* úrhajós, *Andre Bonin* Párizsban székelő Bachusi Borrendek Nemzetközi Szövetségének elnök-nagymester, *Koós János*, *Piros Ildikó*, *Husztai Péter*, *Tordy Géza* előadóművészek, *Zákonyi Ferenc* Balaton kutató, író, *Bálint György* kertészmérnök stb.

BALATONFÜRED A SZŐLŐ ÉS A BOR NEMZETKÖZI VÁROSA

Az indulás évében, már 1984-ben országos rendezvénysorozat keretében bekapcsolódtunk az idegenforgalom forgatagába, melynek során a Budapesti Tavasz Fesztivál programjában, Csopakon fogadtunk francia, német, svájci és holland vendégeket, akik a Borrendek Nemzetközi Szövetsége szervezésében kerestek fel bennünket, s mutattuk be a szőlőbor kultúránkat, avattunk fel a nagyobb vendégcsoportból mintegy 18 vendég borlovagot.

Szükséges itt bemutatnom *Lakatos András* állami díjas kertészmérnököt, *Teszár Józsefet* az Idegenforgalmi és Propaganda Vállalat vezérigazgatóját, és *Dr. Bíró Péter* igazgatót, akik javaslatára létrehoztuk a borrendünket és a működés során is sokat

segítették munkánkat, *Winkler Ferenc* igazgatóval együtt. 1985-ben három borrend volt Magyarországon, amikor elnökségünk kialakította középtávú elképzelését a feladatok meghatározásánál. Tudomásunkra jutott, hogy az 1987-es esztendő a Párizsban székelő Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Hivatal a Szőlő és a Bor Nemzetközi Évének nyilvánította. Ebből az alkalomból átfogó rendezvénysorozat mellett meghirdette a Szőlő és a Bor Nemzetközi városa címért folyó pályázatot is.

Magyarország – a balatonfüredi *Dicenty Dezső* javaslatára – egyike volt annak a nyolc államnak, amely 1924-ben aláírta A Nemzetközi Borhivatal, mai nevén Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Hivatal (OIV) alapító levelét. Ez a hivatal kimagasló szerepet tölt be a világ szőlővel és borral kapcsolatos termeléspolitikának alakításában, a termelők és fogyasztók érdekvédelmében, a világkereskedelem elősegítésében. 1987-ben már a világ akkori szőlőtermesztésének 96%-át képviselő 33 tagja volt. E neves szervezet felhívására tehát pályázni lehetett a „Szőlő és Bor Nemzetközi Városa” címért az adott helyiségeknek. Ennek szervezését borrendünk kiemelkedő feladatnak tartotta. Balatonfüred város vezetését megkerestük s megállapodtunk *Ádám Istvánnal*, a város vezetőjével, a feladatok meghatározásában, amelybe bevontuk *Varga Zoltánt* is, az Aszfófi Egyesülés igazgatóját is. A pályázathoz tartozó programot nem ismertethetem a terjedelmi kötöttségek miatt, azonban néhányat röviden bemutatok.

Borlovagrendünk kezdeményezte, hogy Bachusi Borlovagrendek Nemzetközi Szövetsége 1987. évi kongresszusát Magyarországon, ezen belül Balatonfüreden tartásák. Ez a kongresszus meghatározta az év hangulatát. A több mint egy hetes programból több napot Tihany Club vendégeként töltötték el a résztvevők. A kongresszust Balatonfüreden tartották a Marina Hotelben, ahol borlovagok avatására is sor került. A kongresszuson kívül sor került 1987. április 30-án egésznapos borászati tanácskozásra neves helyi és országos előadókkal, június 18-án megyei borversenyre, június 9-én az üdítőitalok versenyére, ugyanebben az időben hazai és külföldi cégek szőlőművelő gépeket és berendezéseket mutattak be. Az eseményekről jól tájékozódhatunk a Balatonfüred Városért Közalapítvány kiadásában *Dr. Rácz János* tollából, a cím elnyerésének 20 éves jubileuma alkalmából megjelent Balatonfüred a Szőlő és a Bor Nemzetközi városa 1987–2007 című könyvéből.

Az 1987-es esztendő programjai a Rómában, október végén megtartott kongresszussal és a pályázat eredményeként a győztes városok, települések részére a Szőlő és a Bor Nemzetközi Városa díszoklevél átvételével, kultúrműsorral és fogadással fejeződött be. Balatonfüred a között a 16 magyarországi település között volt, amely megkapta ezt az oklevelet, melyet a város tanácselnöke *Dr. Ádám István* vett át, aki egyben a Balatonvin Borlovagrend tagja is volt. Ezt a díszoklevelet a mindenkori polgármester őrzi.

Balatonfüred város vezetői, polgármesterei nagyra értékelték ezt a dokumentumot, tevékenységüket úgy végzik, hogy a város mindent megtesz e téren is a jó hírnév növelésére. El kell itt még mondanom, hogy a Balatonfüred Városért Közalapítvány szervezésében a város Tihany felőli bejáratánál elhelyeztünk egy több mint 200 éves szőlőprést, mely hirdeti a város szőlőbor jellegét. Az avatására 2003-ban történt a szüret ünnepe alkalmából.

BALATONFÜRED A BORRENDI KONGRESSZUSOK VÁROSA

A borrendek számának a növelése indokoltta tette az együttműködés erősítését melynek eredményeként 1988-ban, az akkor létező 13 borrend létrehozta a Magyarországi Borrendek Országos Szövetségét (MBOSZ). Ezzel a Nyugat-európai és a hazai borrendek több vonatkozásban is közelítettek egymáshoz. Egyrészt a közvetlen kapcsolatot a Párizsban székelő Bachusi Borrendek Nemzetközi Szövetségével közvetlen tartotta, másrészt a hazai borrendi tevékenység jobb együttműködését biztosította.

Elfogadott két fontos követelményrendszert a működése első részében. A Magyar Borlovagok Etikai Kódexét és a Magyarországi Borrendek Működési Reguláit. Ezen túl még folyamatos kapcsolatot biztosít napjainkban a több mint negyven borlovagrenddel.

A Szövetség első kongresszusát Balatonfüreden és Csopakon rendezte, javaslatunkra és közreműködésünkkel 1990. májusában, melyet a szőlő-bor-történelem jegyében hirdettünk meg. Sikeres, emlékezetes több napos kongresszus volt, ahol közelebb vihattuk azokat a tapasztalatokat, amelyekkel külön rendelkezünk. Balatonfüreden a hivatalos munka után szentmisén vettünk részt a kerek templomban, melyet *Gyűrű Géza* atya celebrált, ezt követte a Rózsakertben a város vezetőinek üdvözlése, majd felvonulás a Tagore sétányon, hajókirándulás borkostolóval, melyet bál követett. Sok köszönő elismerést kaptunk. Örültünk, hogy az első kongresszus kitűnően sikerült.

2004. március 4-én megrendezett ünnepi kongresszus jelentőségét az a körülmény adta, hogy a Balatonvin Borlovagrend az egyik legaktívabb volt, könyv terjedelmű kiadványt csak a mi borrendünk adott ki. Bizonyára ezek a körülmények meghatározóak voltak abban, hogy az MBOSZ *dr. Terts András* elnökségével, 20 éves jubileum alkalmából Balatonfüredre szervezte, közösen a borrend közgyűlésével a kongresszusát. A jelentőségét az is növelte, hogy az Országos Szövetség emlékkönyve is elkészült s e program keretében került bemutatásra.

A Borlovagrendek a bor jelentőségét kiemelték amiatt is, hogy a keresztény egyházak különös jelentőséget szánnak a szőlőnek és az ebből készült bornak. Ezért a kiemelt rendezvényeink programjában szerepel templomi program szentmisével vagy istentisztelettel, melyeket követően borlovagok avatására kerül sor. Magyarországon első ízben Balatonfüreden került sor templomban borlovag avatásra, melyen a piros templomban vettünk részt. Elsőként került sor arra is, hogy felszentelt pap a Borrendi Tanács tagja, tisztségviselője lett. *Vitéz Ajtos Józsefet* borrendi prépostnak választottuk meg.

Az MBOSZ XIII. kongresszusára 2009. március 4-én került sor. Az ünnepi kongresszus szintén sikeres volt. Itt került sor a szövetség legnagyobb kitüntetésének átadására, melyet *dr. Bóka István* polgármester vett át a város nevében. Balatonfüred kapta meg elsőként e kitüntetést, eddig egyetlen a települések között, mely a következőket tartalmazza: *A Magyarországi Borrendek meggyőződve a magyarországi szőlő és bortermelés érdekében, a Balatonfüred-Csopaki Borvidék központjaként vállalt meghatározó szerepe érdekében kifejtett tevékenységéről, annak elismeréseképpen a PRO VINO HUNGARICO 2009 megtisztelő díjat Balatonfüred város részére*

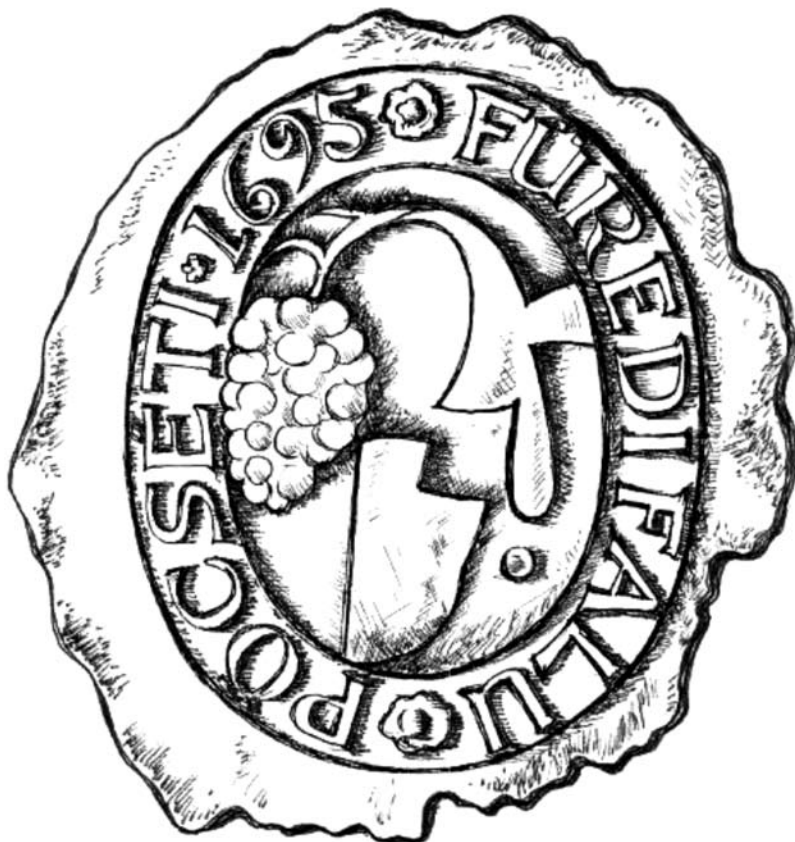
adományozza. Itt említjük meg, hogy a polgármester *PRO VINO érdemérem* díjat kapott munkája elismeréseként.

2014. március 22-én sor kerül a jubileumi 30 éves évforduló megünneplésére az MBOSZ kongresszusa és a Borlovagrend együttes ülésével. Készül az új jubileumi könyv. A Borlovagrend tevékenységét nem csak a kölcsönös együttműködéssel és kongresszusokkal ismerte el az MBOSZ, hanem azzal is, hogy a legtöbb kitüntetést az egyesületek közül tagjaink vehették át az elmúlt 30 évben végzett sikeres munkáért.

A borlovagrend elnök-nagymesterei voltak: *Gubicza Ferenc* agrármérnök, *Zsebők Zsigmond* kertészmérnök, és *Koczor Kálmán* kertészmérnök, akik országos és nemzetközi elismertséget biztosítva irányították a Balatonvin Borlovagrendet. Bízunk abban, hogy ez a tevékenység további sikerekkel folytatódik.

Balatonfüred, 2014. március.

Gubicza Ferenc
alapító elnök-nagymester

BOR – BORÁSZ

Gondolatok a hivatásról

„Sosem szerettem az évfordulókat!” Az embernek ilyenkor mindig számot kell vetnie az elmúlt időszakkal, szerencsések azok, akik az évfordulókban csak a koccintási lehetőséget látják!

Az ember azonban azért ember, hogy úgy is viselkedjék, és a részére „kiutalt” talentumok szerint tudjon számot vetni az elszámolásakor.

Én is ilyen periódusát élem az életemnek, és ha megszólítottam, közreadom – akár hitvallásnak is tekinthető – gondolataimat.

Hogyan is történt, még jócskán az üdvtörténet kezdetén? Ment Jézus a Genezáreti tó partján és látta, hogy a tóban halásznak. Mit is tettek volna, hiszen ebből éltek ők és a családjuk. Jézus csak ment a tó partján, ha jól emlékszem, a tó tőle balra esett – persze ez semmit sem jelent a mai belemagyarázós világban –, amikor egyszer csak így szólt:

„Pietro, Giovanni! Venite con me!” Az idézet Pasolini „Máté Evangéliuma” című filmjéből való – persze csak az olaszága miatt idéztem olaszul – melyet az Olasz Kultúrintézetben láttam, jóval a hivatalos filmmúzeumi bemutató előtt a 70-es évek elején. Elmondhatatlan, hogy fiatal házasként, apaként milyen hatást gyakorolt rám a film annak ellenére, hogy az Evangélium szövegét, természetesen, ismertem. Különösen ez a spontánnak tűnő odavetett mondat: „Péter, János! Gyertek velem!” Vagy „kövessetek”, vagy „Utánam”? A görög eredeti szerinti fordítást nem ismerem, de szerintem – Jézust „ismerve” – a „gyertek velem” magyarítás a valószínű!

És a két, szakmájában elismert járatos, a maga hazájában „világfi” eldobja a hálót és követi a MESTER-t a megváltásig, az örökkévalóságig. MIÉRT? (A csodálatos halfogás még csak később lesz esedékes.)

Remélem, nem tűnik blaszfémiának, ha a mai ember *elhivatottságát* a bibliai példával illusztrálom.

Az „isteni ügy” melletti elkötelezettséget persze semmi sem helyettesítheti, azonban vannak olyan területek, ahol a megélhetést jelentő direkt szakmai megközelítések mellett a fenti megfontolások is igazak lehetnek. Ilyen a BOR! Sokan vagyunk, akik megszólítottunk, de kevesen, akik a „*jézusi hívást*” komolyan vesszük!

A BOR több mint matéria! Aki komolyan veszi, a jézusi felszólítást, el kell, hogy fogadja: nem vegyész, fizikus stb. vagyok / nem halász... / hanem borász / „emberhalász” / aki arra törekszik, hogy terméke „vidámítsa meg az emberek szívét”!

Ő maga pedig merje „elfelejteni” eredeti szakmáját – mint az apostolok – annak érdekében, hogy az előzőek birtokában, sallangmentesen, szabadon hirdethesse az ÚJAT!

A *Bort!* Mely nem mentes a hibáktól, mint maga az ember, de mindig emberi / és ebből adódóan *Isteni* is!

Mindnyájan, akiknek szerencséjére megadatott, hogy ezt a szakmát művelhetik, ajánlom megfontolásra a fentieket és az alábbiakat!

A Jézusi gondolatok tükrében még inkább fontos a „szakmaváltás” szimbolikájának értékelése!

Az emberek széles tömegei számára az élet manapság fogyasztáscentrikus. Mindegy, hogy mit, de szinte státuszszimbólum, hogy sportot, művészetet stb. „fogyasztanak”, s erre a tényre a profithajhász reklámpar még rá is játszik: elhitheti, hogy az, aki mondjuk, hetente egyszer elmegy teniszezni, az már teniszező, a koncertlátogató zenetudós és így tovább, hiszen ezzel a csúsztatással további „fogyasztásra” ösztökél. Mindez persze nem lenne baj, ha a „fogyasztandó” „matéria” és az általa közvetített kultúra lenne a lényeg és nem a leartható profit.

Mondjuk ki nyíltan – hála Istennek –, ma még mindig divat a bor, divat a „borászkodás”, a hozzáértő valós kultúrát tudhat magáénak, de sokszor elmosódik a határ a szó jó értelmében vett *amatőr* és a *szakértő* között, sokan olyanok is **borásznak** képzelik magukat, akik bizony nem biztos, hogy azok.

És ezt a média esetenként felerősíti. Korrekció gyanánt elég lenne a manapság szokásos külföldi ellenpéldákkal – képzettségi követelmények stb. – élni, de ez túl egyszerű dolog lenne!

Beszéljünk egy kicsit konkrétabban. A bor megszületik a szőlőből, akár akarjuk, akár nem. Eszerint tehát, akinek kertje – és abban szőlője – van, az borral is rendelkezik, de „csak” *borászkodik*, *bortermelő*, de nem **borász!** (Kicsit sarkítva a példát: a feleségem kitűnően főz, kreatív, uralja a konyhát, de nem séf, nem gasztronómus, nem gasztrofilozófus stb.)

Amikor a bor transzcendens üzeneteket hordozó tulajdonsága mellett áru lesz a piacon – és most erről van szó –, már egy sor speciális ismeret szükséges a piacképes termék előállításához.

Természetesen ezek az ismeretek – legalábbis „hályogkovács” szinten – megszerezhetőek apáról fiúra szállva – a szerzett jogokat senki sem vitatja (vegyük csak áttételes példának a Kadarkát: nem magyar eredetű ugyan, de „szerzett” jogon hungarikum lett, és nem csak hályogkovács szinten), azonban senki ne gondolja, hogy a dolog ennyire egyszerű lenne. Különben nem lenne annyi, gyakran ihatatlan bor – nem hamisítvány – különösen a kistermelők – újabban kézműves borászok – pincéiben. (Persze az is igaz, hogy az is „saját gyerek”, tehát szeretjük.)

Ahhoz, hogy valaki **borász** legyen, **nem elegendők a különböző borismereti tanfolyamok, de még a „master of wine” kurzus sem, amelyet a sajtó – bizonyosan a jól felépített marketingből adódóan – a legmagasabb borászati tudományos fokozatnak állít be.**

Félreértés ne essék, ezekre szükség van és minden szempontból hasznos a

sokszor súlyos összegbe kerülő „diplomák”(?) megszerzése. (A már egyébként is felkészült borászok személye – akik ezt megszerzik – legalább annyira fontos!)

Félve merek említést tenni arról a jelenségről, hogy az „új kori” borászatok „menedzserei” úgy váltják egymást, és munkahelyeiket, mint Casanova a szeretőit.

Komolyan elhiszük, hogy az aki tegnap mondjuk üdítőitalal foglalkozott, mára minden további nélkül **borász** lesz és ezt el is hiszi magáról?

És nem csak ő, hanem a széles publikum is, hiszen őt így „kommunikálják”, ő áll a reflektorfényben!

Ez a jelenség nem táplálkozhat másból, mint a borászat, mint szakma lebecsüléséből, amely a hiányos ismeretekből fakad és minden olyanra igaz, amely örök, emberi – tehát egyszerűnek tűnik. Ezt a megközelítést határozottan vissza kell utasítanunk!

El tudunk képzelni valami hasonlót fordítva? Egy borászt – egy igazi borászt más színben tetszelegni – mint orvos, vagy ügyvéd, vagy akármi? Eszébe sem jutna!

*A **borász** – mint szakképesítéssel rendelkező szakember – az ún. akkreditált közép- és felsőfokú intézmények oklevele, diplomája alapján viselheti megtisztelő címét, melynek alapján a szakterületen a munkaerőpiac szereplőjévé válik, szakképesítéséből adódóan felelősséggel tartozik munkájáért erkölcsi és anyagi szempontból egyaránt.*

És bizony tudomásul kell vennünk, hogy a legmagasabb tudományos fokozat a borászatban valamelyik arra akkreditált egyetem (hazai vagy külföldi) doktori iskolájában szerzett ún. Ph.D. fokozat, természetesen borászati tárgyú disszertáció alapján.

Ismétlem: minden egyéb kurzus egy-egy szegmensben – kereskedelem stb. – nagyon fontos lehet, de csak relatíve és nem abszolutizálva.

Miért tartom ezt ennyire fontosnak? Engedjük egy kicsit szabadon a gondolatainkat, és nézzünk a jövőbe!

– A pontosan definiált **borász** (vagy szőlész-borász) szakképesítéssel rendelkezők francia, olasz, német stb. példára megalapítják a Magyar Borászok Szövetségét, amely csatlakozik a Borászok Nemzetközi Szövetségéhez (régóta létezik).

– Törvény szabályozza a pincészetek, borászati üzemek működését abban a tekintetben, hogy a működési engedély feltétele a **borász** szakképesítés akár a tulajdonos, akár az ügyvezető vagy az alkalmazottak szintjén. És a borász felelőssége a Bortörvény maradéktalan betartása, betartatása. Az etikai kódexet a **Magyar Borász Kamara** dolgozza ki és kontrollálja, tőle függ a borász működési engedélye. (Vö.: hamisítás elleni küzdelem...)

A fenti elképzelések mindegyike egyelőre csak fikció!

Hogy sokan lesznek (vannak?), akik a bor „farvizén” kívánnak érvényesülni – mert úgy gondolják, hogy ez könnyű –, tekintsük kiváló szerencséseknek, hiszen minél többen vannak azok, akik a bort „dicsérik”, vagy a bor által válnak jobbakká, már mindannyian nyertünk! Csak fogalmazzunk világosan, nyíltan, mert csak így lesz tiszta a bor a pohárban!

Persze mint mindenhez, ehhez is pénz kell. *Az oktatási struktúra közép- és felsőszinten kész, működik, de sajnos pénz nélkül ez sem megy tökéletesen.*

Mióta is része a bor az emberiség kultúrájának?

Mióta tisztul évről-évre, hogy tiszta bort önthessünk a pohárba?

Előbb-utóbb talán a fentiekben feszegetett tárgykör is „kiforr”, letisztul.

A borrendek nemzetközi és hazai rendszere – benne természetesen a BALATONVIN Borlovagrend – közösségformáló, megtartó és az egész magyarság számára arculat-formáló erőt jelent!

Köszönöm borrendi „keresztapámnak” *Koczor Kálmánnak*, hogy annak idején tagnak javasolt, és örömmel kóstolok Füred–csopaki bort minden „eltávozott” és jelenlévő borrendi társammal, barátommal – *Figula Misivel, Müller Pistával* – annak reményében, hogy komolyan vesszük a „hívatas”-definíciót Pithagorasz szavaival: „*Soha ne nyomja el az álom fáradt szemeidet, mielőtt a nap művét háromszor el nem gondoltad; mit mulasztottál, mit tettél, milyen szent kötelességet nem teljesítettél?*”

Budapest, 2014. február 17.

Dr. Kállay Miklós
tanszékvezető, egyetemi tanár
intézetigazgató

A MÉRTÉKLETES, MINŐSÉGI BORFOGYASZTÁS JÓTÉKONY HATÁSÁRÓL

A balatonfüredi klíma gyógyító hatásait eleink meglehetősen rég felismerték, immáron háromszáz éve szolgálja az intézményünk az idelátogatók és beutaltak rekreációját, rehabilitációját és aktív gyógyítását. Szeretnek Balatonfüredre jönni a szívbetegek, de nemcsak a kellemes klíma miatt, hanem azért is, mert betegségük állapotától függően készítjük fel őket az otthoni rehabilitációra orvos, gyógytornász, dietetikus, pszichológus segítségével. A programok része a gyógytorna, a rizikóstatusz felmérése, a diéta, a testsúlycsökkentés, a dohányzásról való leszoktatás, agyógyszeres és psychotherápiás kezelés, végül a megnyugtató csodálatos környezet és séták a Tagore-sétányon.

A Balatonfüredi Szívkórház napjainkban ma már nemcsak a rehabilitáció miatt kiemelt jelentőségű intézmény, hanem az aktív és sürgősségi kardiológiai ellátás

miatt is. Tizenhét éve történnek katéteres szívelektrofiziológiai vizsgálatok és végleges pacemaker beültetések Balatonfüreden. Különböző ritmuszavarok kezelésére alkalmazzuk a radiofrekvenciás ablációt és automata belső defibrillátorokat is implantálunk a hirtelen halál megelőzésére.

A tíz éve kialakított hemodinamikai laboratóriumunkban diagnosztikus koszorúérfestéseket, szükség esetén ballonkatéteres értágítást és stentbeültetéseket is végzünk.

No, de mi a helyzet a borfogyasztással, hiszen ahol élünk, vagyis a Balatonfüred-Csopak borvidék, hazánk egyik kiemelkedő minőségi borvidéke, ahol a szőlő- és bortermelés mintegy kétezer éves múltra tekint vissza. E történelmi borvidék a Balaton észak-keleti részén, a tóval párhuzamosan húzódó hegyvonulat lankáin, a hegyek által körülvelt völgyek, medencék oldalain terül el. Balatonfüred mára a Balaton egyik legfontosabb városa lett, ahol az ország előkelőségei bálók, ünnepek alkalmával találkoznak és szórakoznak a kiváló borok társaságában.

Ezenkívül Balatonfüred a borvidék központja, és 1987 óta a „Szőlő és Bor Nemzetközi Városa” cím birtokosa.

A Balatonra néző, déli-délkeleti fekvésű szőlőtáblákon a tó kedvező fény- és hőgazdálkodásának köszönhetően kiváló minőségű szőlőtermesztés folyik. Elsősorban fehér borszőlő fajtákat telepítettek, de néhány pincészet, főként a Tihany környéki ültetvényeken, igazán ízletes vörösbort adó fajtákat is termelnek.

A borvidéken alapvetően kétfajta borstílust lehet megkülönböztetni. A Balatonfüreden és környékén készített borok inkább testesebbek, tűzesebbek, magasabb alkoholtartalommal, míg a csopaki borok diszkréten kecsesek, finom illattal és zamatokkal.

Nálunk Magyarországon a bor tradicionális nemzeti ital. Számos alkalommal fontos szerepet tölt be, legyen az vallási, állami vagy családi ünnep. A magyar lakosság mintegy ötöde rendszeresen fogyaszt bort. A borfogyasztás kellemes közérzetet ad és ehhez könnyed ellazulás kapcsolódik. A bor fogyasztása különböző társaságok és családi közösségek „összehozó” itala is egyben.

A szőlőművelés, a borászat és a borfogyasztás az emberi kultúra szerves részeként 6000 éves múltra tekint vissza. A borászatot a föld összes kontinensén művelik, és az étkezési kultúrán túl a bornak számos szociális és vallási funkciója is közismert. A különböző borfajták és azok kémiai összetételének, ízének és minőségének kialakulását az adott borvidék talajösszetétele, klímája mellett a borkészítés speciális technikája is döntően befolyásolja.

A Balatonfüred-csopaki borvidék természeti adottsága a borszőlőfajták termelésének kiválóan megfelel, melyhez társul a közel kétezer éves hagyomány és gyakorlat.

Az 1970-es években a magyar borrendek jelszavuként a következő mondatot tűzték zászlajukra: „*A bor és élet igenlése az egészség forrása.*” Jelszavukat egy korabeli orvostatisztikai megfigyeléssel is alátámasztották, miszerint „*a legrövidebb életet az alkoholbetegek élnek, utánuk következnek a szesztilalomban élők, s a leghosszabb életre a bort mértékletesen fogyasztók számíthatnak.*”

Az orvostudomány jelenlegi álláspontja szerint a borfogyasztás és a fogyasztás mértékének meghatározása nem ilyen egyszerű. Vajon a borfogyasztó egyén saját maga mindig megtalálja azt az ideális egyensúlyt a fogyasztás mértékében, ami még lehet jótékony hatású, azonban még nem éri el a nemkívánatos alkoholizmus hatását, annak közismert egészségkárosító, egyéni, családi és társadalomra is közismert veszélyeivel?

A mai tudomány korszerű követelményeinek megfelelően megállapítható, hogy a mérsékelt, különösen az étkezéshez kapcsolódó borfogyasztás egészséges egyéneken nem kifogásolható. Ennek napi mértéke férfiaknál 2–3, nőknél 1–2 dl. lehet. Nagyobb savtartalmú fehér borok jótékony hatásúak és ajánlhatók a gyomorsavhiányban szenvedőknek.

Újabban a tudósok a borok kardioprotektív hatását is megfigyelték az ischemias szívbetegség (koszorúér elmeszesedés) kialakulását illetően.

Ez utóbbi hatás elsősorban a vörös borokban található antioxidáns hatású flavonoidoknak tulajdonítható. Az érfalra kifejtett kedvező hatás mellett kiderült, hogy emelik a védőhatású HDL-koleszterinszintet, gátolják a thrombocyta aggre-

gációt, csökkentik a kóros LDL-koleszterinszintet, a fibrinogen és a plasminogen koncentrációt.

Mindezen kedvező hatások az érlemeszesedés kialakulását, vagy annak fennállása esetén a folyamat progresszióját lassíthatják, ezáltal a kulturált borfogyasztás kis mértékben véd a szívinfarktus kialakulását illetően.

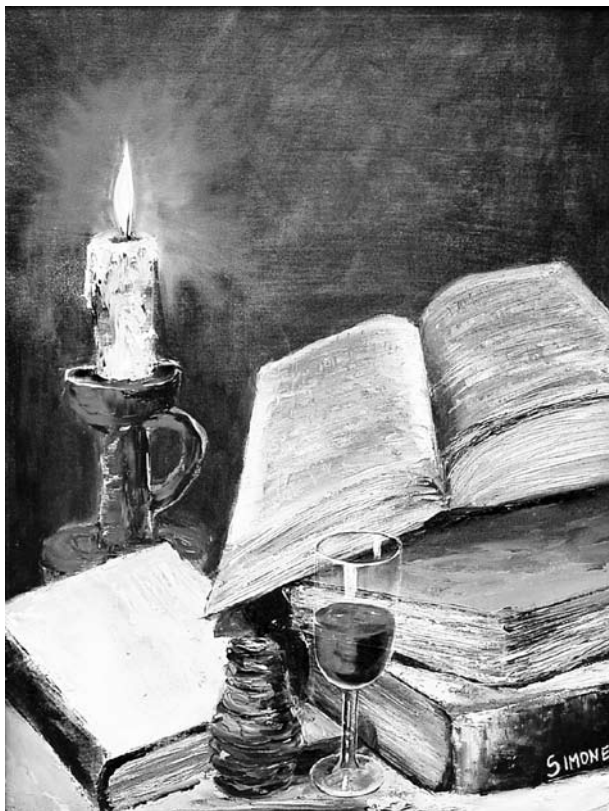
Végül idézem a reformkorban élő *Szabó Dávid* jó tanácsát: „*élj a borral úgy, éldele nálad folytonos édes emlékezetét hagyhassa*”.

Balatonfüred, 2014. március 3.

Prof. Dr. Veress Gábor

főigazgató főorvos

Állami Szívkórház, Balatonfüred

A MAGYAR BORLOVAGOK ETIKAI KÓDEXE,
AMELYET A BALATONVIN BORLOVAGREND TAGJAINAK
HITVALLÁSAKÉNT
2012. MÁJUS 30-I KÖZGYŰLÉS 22/2012 KGY SZÁMÚ HATÁROZATÁVAL
ELFOGADOTT.

A Magyar Borlovagok
ETIKAI KÓDEXE

Öfensége, a Bor lovagja vagdok, kész vagdok Öt hűen szolgál
és minden erőmmel azon vagdok, hogy hírnevét a világban növeljem.
Tisztelem és becsülöm borrendi társaimat, s mindenkor együttműködök velük
közös céljaink megvalósítása érdekében.

Hiszek abban, hogy a Bor az élet igenlése, az egészség egyik forrása, a legösibb
és legnemesebb ital, amelyet ismer az emberiség, ezért mély tisztelettel adózom előtte.
Minden olyan rendezvényen, ahol Bort szolgálnak fel, példát mutatok a Bor iránti tiszteletemmel,
kulturált viselkedéssel, öltözködéssel és a Bor mértékletes fogyasztásával.

A kulturált borfogyasztásra tanítom embertársaimat,
megismertetem őket a borkóstolás művészetével és a borfogyasztás szépségeivel.

Azon leszek, hogy ápoljam és őrizsem az országos
és helyi szőlészeti, borászati és gasztronómiai tradíciókat,
népi, nemzeti, nemzetiségi hagyományokat, amelyekből a mai modern borászat táplálkozik.
Célom az, hogy a munkám révén szerezzek jó hírnevet magamnak.

A barátság számomra cél és nem eszköz,
a baráti kezet olyan baráti szellemben fogadom el, ahogy azt felém nyújtják.
Öszintén, de reálisan kritizálok és elfogulatlanul dicsérek, mert építeni kell és nem rombolni.
Vallom a szőlő, Bor iránti önzetlen szolgálat, a türelem szükségességét.

Tudomásul veszem és hirdetem, hogy a borban öröm, barátság, dal és boldogság van.

Koczor Kálmán s.k.
Balatonvin Borlovagrend
elnök-nagymester

Dr. Terts András s.k.
MBOSZ elnök

A BALATONFÜRED-CSOPAKI BORVIDÉKRŐL

Hazánk 22 borvidékének egyik jellegzetes tagja a Balatonfüred-Csopaki Borvidék. A Balaton-tó északi partján, a sokak által emlegetett Balatoni Riviérán terül el. Balatonfőkajártól Zánkáig terjedő partszakasz első és második hegyvonulata alkotja. Területe a 2012. évi adatok alapján 2178 ha. Termőterülete az alábbi településekre terjed ki, két külön körzetre osztva.

a) **Balatonfüred-Csopaki körzet:**

Alsóörs, Aszófő, Balatonakali, Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfüred, Balatonkenese, Balatonszőlős, Balatonudvari, Balatonvilágos, Csopak, Dörgicse, Felsoörs, Lovas, Mencshely, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Tihany, Vászoly;

b) **Zánkai körzet:** Balatoncsicsó, Monoszló, Óbudavár, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Zánka.

Klimáját a Bakony-hegység völgyeiből lezúduló hideg levegő és a déli oldalon elnyúló Balaton határozza meg. A szőlőhegyek hatalmas erdőrengeteg környezetébe ágyazottak, ezért a nyári napok Balaton-tó felől feláramló párás meleget estétől hűvös erdei levegő váltja fel a szőlősorok között. A napsütéses órák száma átlagosan 1950–2000, az évi középhőmérséklet: 11–12 C fok. Az átlagos éves csapadék mennyiség 650–700 mm, melyből a tenyészidőszak alatt átlagosan 350 mm hullik le. Az utolsó tavaszi fagy nap április 5-re tehető, ami kiemelkedően korai értéknek számít.

A szőlőtermő dűlők alapközeteinek rétegsorát a középhegységi típusú felső permalsó triász kori kőzetek alkotják, negyedidőszaki törmeléktakaróval. Jellemzően agyagbemosódásos erdőtalajok fordulnak elő a területen. Jellegzetes és egyedülálló talajtani képződménye a vörös erdőtalaj, mely magas vas-oxid tartalmú permi homokkő mállására vezethető vissza. A borvidék talajaira a magas Ca, Mg és K tartalom a jellemző. A Tihanyi-félszigeten pedig pannon agyaggal vegyült bazalttufán találhatók az ültetvények. A talaj és a napfényes órák, valamint a hegyek lábainál elterülő Belső-tóból felszálló pára adja a környezeti hatások együttesét a választott művelési formák és fajták számára.

A borvidékre jellemző szőlőfajták a következők: Chardonnay, Cserszegi fűszeres, Ezerjő, Furmint, Hárslevelű, Irsai Olivér, Juhfark, Királyleányka, Müller Thurgau, Nektár, Olaszrizling, Ottonel muskotály, Pinot blanc, Rajnai rizling, Rozália, Sárga muskotály, Sauvignon blanc, Semillon, Szürkebarát, Tramini, Zengő, Zenit, Zeus.

Cabernet franc, cabernet sauvignon, Kékfrankos, Pinot noir, Portugieser, Merlot, Syrah, Zweigelt.

A fenti szőlőfajtákból készült borokra jellemző a különleges minőség. Testességükkel, tüzességükkel, csodálatos harmóniájukkal, fajtajellegükkel tűnnek ki a magyar borkínálat palettáján.

Az olvasó előtt nyilvánvaló, hogy a szőlő művelése szinte egyidős az emberiség történelmével. A szőlőből készülő bor mögött mindig ott találjuk a tájat, az embert és kultúráját. Szorosan összefonódnak, kölcsönösen hatnak egymásra, formálják, alakítják egymást. Borvidékeink története ezért érdekesek számunkra.

A magyar írásbeliség első emlékei, egyben a Balatonfüred-Csopak Borvidék szőlőműveléséről is tanúskodnak. A borvidékünkön számtalan történelmi hely van, amely a szőlőtermelés és a borászat múltját és jelenét mutatja be. A kétezer évvel ezelőtti római települések maradványai, ásatások során előkerült emlékek szinte minden településen bizonyítják a szőlőtermesztés jelenlétét.

A Csopak és Veszprém között található Nemesvámos község határában, egy római kori településen – melyet napjainkban Balácaként ismernek –, szüretelők falfestményét ma is megtalálhatjuk az egyéb borászati eszközök mellett.

A borvidékünkhöz tartozik Paloznak, az első olyan szőlőművelő települése hazánkban, amelynek ismerjük a nevét. István király az 1018 körül alapított veszprémvölgyi apácamonostor ellátásáról gondoskodván, egy paloznoki szőlőt adományozott a monostornak. (A szőlős a magyar nyelv szava volt akkor, amely szőlőművelő szolgálra utal, aminek görög nyelvű oklevelekben ampelogurgosz, a latinban pedig vinitor felelt meg.)

A tihanyi monostor az alapító királytól, I. Andrástól 1055-ben húsz háznép (mansio) szőlőt kapott, melyről a tihanyi apátság alapító levelében olvashatunk. apátsági települések voltak:

Aszófő, Dörgicse, Örvényes, Alsóörs, Pécsely, Felsőörs, Udvari, Vászoly, Szőlős. Írásos emlékek vannak e korból Tagyon, Szentjakabfa, Csicsó szőlőtermesztéséről is.

Guden, László király vitéze, 1079-ben Paloznokon fekvő javait királyi engedéllyel a veszprémi egyházra hagyja, az erről szóló oklevél tanúsága szerint. Az adakozás tárgyait a következőkben sorolja fel többek között: öt mansió szolgát, hét ekét, tizenegy szőlőt, húsz ökröt, háromszáz juhot, réteket, szántókat, gyümölcsfákat, erdőt. A középkorban „egy szőlőnek” nevezték azt a területet, amely – mai mértékkel – 8 hektoliter bort termelt.

(A Veszprémi Érseki Levéltár őrzi Magyarország legrégebbi magánoklevelét, az ún. Guden oklevelet, mely tartalmazza a szőlőterület adományozását is.)

A Balaton-felvidéki szőlőbirtokok jelentős része a szerzetesrendek, püspökségek birtokában volt. A papoknak, szerzeteseknek köszönhetően e vidéken a szőlőművelés, a borászat színvonala évtizedekkel megelőzte más tájak fejlődését. (Az egyházi szertartásoknak is fontos kelléke a bor.)

Legenda szerint a Szürkebarát szőlőfajta, mely Franciaországból, Burgundiából származik, Pinot grisként ismert, magyar nevét a szerzetesrendnek köszönheti. A szerzetesek, akik napi szőlőben való munkájuk során fehér habitust, fekete skapulárával együtt viseltek, munka végeztével, a portól és izzadságtól szürke színűek lettek. A szőlő pedig, amit gondoztak, lett a Szürkebarát szőlőfajta.

A misebor – Vinum de vite bor a szőlőtőkéről – áldozati italul szolgál.

A jó talaj és éghajlati viszonyokhoz legjobban alkalmazkodó művelési módnak is ki kellett alakulnia. A nyugati kereskedelem folytán a vidék bortermelői nemcsak áruhoz, de termelési ismeretekhez is jutottak. Az 1526-ban bekövetkező mohácsi csatavesztés után a török hódoltsági területeken megállt a szőlőkultúra fejlesztése, de a termesztés nem szűnt meg. A reformáció és ellenreformáció idején is megmaradt a gazdálkodási ágazat élete. Fejlett pincekultúra létrejöttére is szükség volt a borkereskedelemhez. A XVII. században a művelési területek is változtak.

Az arácsi szőlők ekkor zömmel a Péter- és a Tamás-hegyen voltak.

Az országban elsők között alakultak az 1750-es években a szőlőhegyi hegyközségek, amelyek szabályozták a szőlőtermesztésre vonatkozó magaviseletet. A hegytörvényben foglalt artikulások minden fontos mozzanatra szabályt határoztak meg, amelynek betartása kötelező volt. Aki nem tartotta be azokat, adott esetben korbáccsal büntették (lopás a szőlőben stb.) Borvidékünk emlékei között büszkélkedünk többek között egy könyvvel, melyet a Balatonfüred-Csopak Tája Mgt. vásárolt meg és adományozott a Veszprém Megyei Levéltárnak. Az 1754–1880 között vezetett Csopaki Szőlőhegy hegyközségi jegyzőkönyve Csopak község területére eső szőlő és borgazdálkodásnak szinte minden fontos eseményét tartalmazza. Itt kell megemlíteni, hogy *Kovács Kálmán* csopaki szőlőbirtokos, a szent Donát pincészet tulajdonosa megvásárolta a Hegyközség 1890–1945 között vezetett jegyzőkönyvét. Az eredeti kéziratot felajánlotta a Veszprém Megyei levéltárnak 2005-ben, melynek fejében megkapta annak hiteles másolatát, melyet a pincészetben őriz.

A szőlősgazdák a dézsma-megváltás után, a filoxéra vész miatt váltak vesztesékké, ezután nagy erőfeszítésekbe került megújítani a szőlőültetvényeket és a bortermelést.

Az időközben egyre fejlődő szőlőterületeket a Balaton felvidéken, hol egységes, hol pedig több önálló borvidékre tagolták. A vidék borainak hírnevét olyan termelők alapozták meg, kik boraikkal eljutottak a hazai és nemzetközi piacokra is. Ranolder veszprémi püspök 50 kataszteri holdas csopaki területéről az 1880-as években, Bécsbe szállította a csopaki borokat. A XIX. század második felében Balatonfüreden és Balatonalmádiban szerveztek kiállításokat, az itt termelt mezőgazdasági termékek, így a borok bemutatására is. E kiállítások zsűri elnöki feladatait *Jókai Mór* író több ízben ellátta.

Az első szüreti hetet, a mai borhetek első rendezvényét 1932. szeptember 18–25. között *Darányi Kálmán* államtitkár, későbbi földművelésügyi miniszter nyitotta meg.

Borvidékünkön folyó szőlőművelésről részletes leírások maradtak ránk, a művelésre, eszközökre, fajtákra és a kereskedelemre vonatkozóan. Ma is kezünkbe vehetjük a korszak jelentős szakíróinak munkáit.

Persze, a két világháborút megelőzően fontos volt a vasút szerepe is, a borvidék életében összeköttetést és a piacok felé szállítási lehetőségeket adott, hogy a balatoni borvidék integrálódni tudjon a Monarchián belül.

A Monarchia széthullását követően szőlőültetvényeink nagy részét és a piacainkat elvesztettük. A világháborúk között, jelentősebb szőlőrekonstrukciókról az 1935-ös mezőgazdasági összeírások tanúskodnak. Változást hoztak az oltvánnyal történő

szőlőtelepítések, a műveléshez használt eszközök, a fajták, és a kártevők elleni védekezés módjai is.

Az 1945-ös esztendő követő időben, a föld tulajdonjogában szinte folyamatos mozgás, változás volt, amely rányomta bélyegét a szőlőtermesztésre és borászatra. A földosztás révén 1945-ben nagyobb birtokok felosztásra kerültek. Majd 1948–1961 között mezőgazdasági szövetkezetek szervezése hozott változást, amely elsősorban a területek összevonásában jelentkezett. A háztáji gazdaságok és a jól működő szövetkezetek sikereket értek el a szőlőkultúrában, korszerű üzemek is létrejöttek. Az 1990–95-ös esztendőben a kárpótlás és a privatizáció ismét a szőlőterületek visszaesésében jelentkezett. Sajnálatos a Balaton-felvidéken a kárpótlás jó része spekulációs céllal történt, következménye a sok-sok elhanyagolt szőlőültetvény, mely a szőlő- és borkultúránk legrosszabb reklámja lett. Ma már ugyan megindult egy pozitív folyamat, amely csak lassan hoz eredményt. A szövetkezetekben és állami gazdaságokban lévő szőlőültetvények teljes egészében magántulajdonba kerültek a Balaton északi partján. A pincészetek hasonló sorsra jutottak.

Borvidékünkön, a Balatonvin Borlovagrend mellett, 2001-ben létrehozták a tihanyi szőlőtermelők a Vinitores Tychonienses Borlovagrendet. E borrend a Tihanyban termelt vörösborra épül, zászlósbor a Cabernet Sauvignon.

2009. október 14-én, Balatonkenese várossá avatása alkalmából alakult meg a Kelet-Balaton Borlovagrend.

A borvidék elismertségét úgy a múltban, mint napjainkban szorgos kezű szőlészek-borászok, nem utolsó sorban neves szakemberek alapozzák meg.

Figula Mihály balatonfüredi szőlősgazda 2000-ben érdemelte ki az „Év borásza” megtisztelő címet.

Több neves szakemberre lehetünk büszkéek, akikről könyvünk további fejezetében még bővebb írások olvashatók.

Személyeken kívül egyéb tárgyi emlékek, alkotások vannak, a jelenkori történetéhez kapcsolódnak.

A borvidékünk jó hírének öregbítésére zsűrizett művészeti alkotások készültek. *Csizmadia Zoltán* festőművész és keramikusművész alkotása „Szüreti vigasság” Csapokon a Suly féle kúria bemutatótermébe került, amit 1984-ben készített el.

Balatonfüred 1987-ben kiérdemelte a Szőlő és Bor Nemzetközi Városa címet, mely alkalomra készített címere Balatonfüred Polgármesteri Hivatal előterébe található.

Salló István erdélyi fafaragó művész és két fia, bakonyi erdei juharfából készített alkotása az egykori termelőszövetkezet csopaki pincészet nagytermébe került elhelyezésre, 1988-ban. A mű a szőlőtermesztést, a szőlőfeldolgozást, a borászatot, a jó kedvet mutatja be a művészet eszközeivel.

A Veszprém Megyei Levéltár szakmai irányításával, szintén a termelőszövetkezet anyagi támogatásával 14 vaskos könyv jelent meg. Ezen könyvek mindegyike forrásul is szolgált borrendi könyvünk összeállításához. A könyvek a szőlő, a bor és az itt élő ember életét mutatják be, múltbéli emlékektől kezdve napjainkig.

Napjainkban hazánk szőlőtermesztését, borászatát a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa koordinálja a borvidéki Hegyközségek által.

A Balatonfüred-Csopak borvidéken megalakultak a Borutak Egyesületei, melyek feladata elsősorban a kulturált borfogyasztást népszerűsíteni, megteremtve annak tárgyi feltételrendszerét.

Az alábbi borút egyesületek alakultak meg:

- Balatonakali Történelmi Szőlőhegyek Borút Egyesület, elnök: *Nagy Imre*.
- Balatonfüred és Környéke Borút Egyesület, elnök: *Végh Endre*.
- Csopak Környéki Borút Egyesület, elnök: *Vajda Kálmán*.
- Zánkai–Nivegy-völgyi Borút Egyesület, elnök: *Dobosi Győző*.

Dr. Fülöp Lajos

A BALATONVIN BORLOVAGREND TAGJA LEHET...

A BALATONVIN Borlovagrend Egyesületben két tagsági státusz létezik.

Minden tagjelölt először a borlovagrend „Tiszteletbeli tagja, nagykövete” lesz.

A jelöltet a Borrendi Tanács döntése után az avatási ceremónián fogadják borlovaggá.

A tiszteletbeli tagok közül, három tag javaslata alapján, a Borrendi Tanács határozatot hoz a rendes taggá való felvételre, amelyről a közgyűlés dönt.

A borlovagrendek avatási ceremóniájának alapja egy a térséghez, a szőlőhöz, a borhoz kötődő legenda, amelyből jól érzékelhető a szőlőt művelő ősökhöz való kötődés, a tisztelgés a legnemesebb ital a

bor mindenhatósága előtt, s mint minden legenda nem nélkülözi a humort, és némi túlzást.

Az avatási ceremónia a *Balázs Árpád* zeneszerző által komponált „A Balatonvin Borlovagrend zenés jeladásá”-val kezdődik.

A BALATONVIN borlovagrend legendája az 1300-as évek elejéről származik.

„Midőn Károly Róbert király a veszprémi püspökséget meglátogatván megtekintette a palota műkincseit, melyek között megtetszett a királynak egy kb. 9 iccs (mai fogalmaink szerint majd 6 literes) gazdagon díszített kupa.

Az uralkodó érdeklődött: vajon mi célt szolgált e serleg?

A püspök az elődök gyarlóságát emlegetve mosolyogva felelte: hát bizony ebből szoktak volt inni a régi barátok.

A király kívánságára a serleg étkezéskor az asztalra került.

Az uralkodó kijelentette: Ő becsülné azt az embert, aki ilyen kupát üresen a szájához tud emelni, duplán becsülné azt az embert, aki ezt borral telve tenné meg, de háromszeres lenne a tisztelete az iránt, aki egy ilyen kupa bort egy étkezéshez el is fogyasztana.

A püspök sajnálkozva kijelentette: egy sincs a jelenlegi barátok közt, aki ezt meg tudná tenni, hacsak Eusebius páter nem vállalkozik rá. Az atya, bár váltig unszolták, hogy mentse meg a káptalan becsületét, nem vállalkozott a próbátételre.

Egyszer aztán, amikor már az ötödik fogás táján tartott a lakoma, a deresedő páter felállt, s pohárköszöntőt mondott a királynak, majd a díszes serleget, borral telve, két kézre fogta, ajkához emelte, s egyenletesen kortyolva fenéig itta. Nagy volt a csodálkozás, s a király meglepetten kérdezte: az elébb miért szabadkozott? A barát

így szerénykedett: Felséges uram, elébb nem mertem rá vállalkozni, mert nem bíztam magamban, de az imént az asztal végén eggyel már megpróbálkoztam, s miután meggyőződtem, hogy birtokában vagyok még képességeimnek, merészkedtem ide felséged elé, hogy felköszöntsem derék szőlőmunkásai nevében.”

Páran a jelöltek közül kísérletet tettek hasonló teljesítményre, de „csak” az egy literes lopóban lévő Olaszrizling egy húzásra való elfogyasztásával bizonyították rátermettségüket, ami a gördülékenyebb próbatételt segítette.

A próbatétel első feladata az ott lévő szőlészeti, borászati eszközökből egyet kiválasztva el kell mondani, hogy azt mire használják, majd a helyes válasz után egy kupa (1/3 icce) bort kell egyenletesen kortyolva fenéig inni.

A sikeres próbatétel után a jelöltek hűségesküt tesznek, egy díszes párnára helyezett római kori metszőkés fölé nyújtott tenyérrel.

„Én.....ünnepélyesen esküszöm, hogy hű tagja és elkötelezett hírnöke leszek a Balatonvin Borlovagrendnek. Esküszöm, hogy minden lehetséges eszközzel terjesztem a Balatonfüred-csopaki történelmi borvidéki borok, és kiemelten az Olaszrizling hírét, szerte a világban. Esküszöm, hogy nem lépek vissza a vízivók táborába, amíg csak szőlő terem a borvidék lankáin.”

Ezt követően a Nagymester az akóló pálcával való megérintéssel fogadja a jelölteket a borlovagrend sorába, miközben a nyakukba helyezik a hímezett szalagon lévő emblémás, névre szóló ivócsanakot.

Az új borlovagok aláírják a krónikás könyvet, és átveszik az eseményt tanúsító díszoklevelet, és a nevükre címkézett Olaszrizling zászlós bort,

Az avatási ceremónia a Szent János áldási koccintással zárul, miközben elhangzik Balázs Árpád zeneszerző által komponált „A Balatonvin Borlovagrend himnusza”.

Szabó István
ceremóniamester

A BALATONVIN BORLOVAGREND JELKÉPEI

Zászló

A próbatétel kellékei

*Borharapó
díszszalaggal*

Díszoklevél

A különböző rendezvényeken a borlovagok megjelenése látványos. Ehhez olyan jelképeket, zászlót, ruhát választottak, melyek a helyi hagyományokra épülnek. Ennek megfelelően alakították ki a borrendi női és férfi díszruhákat, jelvényeket, zászlót és díszszalagot. Egyedül a borharapó tekintetében vették át a praktikussága miatt a franciák által alkalmazott formát, amellyel a borkóstolás is megoldható. A borharapón természetesen a borrendi jelképeket hirdetik. A Balatonvin Borlovagrend ruhájának és emblémájának kialakítása az első feladatok közé tartozott.

Embléma:

„Szabad Csupaki Szőlőhegy Hegyközség” 1754-ben megalkotott pecsétje képezte az embléma alapját. Római kori metszőkés, szőlőművelő kapa és stilizált szőlőfürt, kör alakban: Balatonvin-Csupak Borrend 1754. évszámmal. Francia nyelvű névhasználatot is meghatározták, tekintettel arra, hogy a francia nyelvű használata terjedt el a borrendekben: Confréri Balatonvin-Csupak.

Ruházat:

A borrend ruhái a hagyományokra épített, szakmai zsűrivel minősített előkészítéssel hozták létre. A ruhákat Cz. Tóth Hajnalka tervezte, és a Népi Iparművészeti Tanács zsűrizte 1984-ben.

Férfi viselet:

Veszprém megyei szűr motívumok felhasználásával tervezett, lefelé enyhén bővülő ujjú, bokáig érő, állógallérral készült, hímzett gyapjúposztóból köpeny. Ehhez tartozik a pörge kalap, valamint a nyakban viselt, hímzett szalagon függő ívócsanak. A szalag hímzése indás rozmaringág, a végén szőlőfürt motívummal.

Női viselet:

2005-ben változott a korábbi viselet, amely azóta a következőkből áll:

- Olajzöld, hat részből szabott harang alakú alj, fehér, elől gombos, kerekített nyakú, húzott ujjú blúz.

- Fekete mellény, elől spiccel, hátul hímzéssel (a hímzés a férfi kabát ujjának mintájára készült).

- Pelerin: gyapjúposztóból készült, a férfi díszruhát is díszítő szőlőmotívumokkal hímzett.

- Hímzett szalag, indás rozmaringággal, a végén szőlőfürt motívummal és ívócsanakkal.

(Az avatáskor kapják a felavatottak. Az ívócsanakot borharapónak is hívják).

BORLOVAGRENDÜNK ZÁSZLÓS BORA

AZ OLASZRIZLING

Ismereteink alapján már Probus császár idejében fejlődésnek indult Pannóniában a szőlőművelés. Baláca-pusztán feltárt villa urbana romjai a II.–III. évszázadból származnak, és ezen már egyértelműen megmutatkozik a korai szőlőművelés kialakulása.

A Balatonfüred-csopaki borvidék híres fajtája az Olaszrizling, amely mintegy másfél évszázada terjedt el. Magyarországon a fehérbort adó fajták közül legelterjedtebb az Olasz rizling. Származása vitatott, valószínűleg Franciaországból került Németországba, majd onnan Európa többi bortermelő országába, így hazánkba is. A nagy filoxéra járvány után betelepített fajta,

ma már Magyarországon őshonosnak számít. Ez a fajta itt érte el sikere csúcát, a kitűnő terroir-nak köszönhetően. A hagyományos fahordós technológia és a reduktív technológiák is kiválóan alkalmasak a bor készítésére. Minden esetben más-más egyénisége lesz a borának.

Az Olaszrizling legfontosabb termőhelye a Balaton-felvidék, Csopaktól Badacsonyig. Igazán itt jönnek elő benne azok a zamatok, illatok, amelyek nagyon értékessé teszik a fajtát. Ezt nem csak az itt élők mondják, a máshonnan származó borbírálok is így érzik. Bora különleges, a keserű mandulára emlékeztető ízű és zamatú, illatában diszkrét gyümölcsösség fedezhető fel. Ha nagy minőségű, rezedára emlékeztet, savai finomak, a termőhelytől, évszázadtól nagyban függenek. Hajlamos a töppedésre és a nemes penész kialakulása esetén kiváló aszúbor is készíthető.

Hamvas Béla következőket vallja Balatonfüred-csopaki borokról:

„...Volt idő, hogy egész télen Csopakit ittam, egy kicsit sárgásrózsaszín pezsgő italt, amely bámulatra méltó arányérzékevel állt az édeskés és a savanykás között. Mértéke, úgy vettem észre, pont három és fél deci volt. Kísérletet tettem másokkal is, és nem volt ember, akinél ne vált volna be. Ebből a borból három és fél deci! Ilyen a Csopaki. Ilyen egzakt, kétszer kettő-négy bor ez. Az Almádi kedveli a könnyű ebédeket és a délutáni alvást. A Füredi a romantikus! Az Arácsi bájos és egyszerű. A Dörgicsei valamennyi között a leghuncutabb. A Révfülöpi a legigazabb lugasborok közül való. A lugasbor az én szememben azt jelenti, hogy főképp szeptemberben késő délután, ha az embernek szívbeli barátja érkezik, akkor a lugasban üldögél vele és ezt issza igen kicsiny poharakból, de sűrűn. Levélíráshoz is ezt a bort ajánlom...”

OKLEVÉL

A
Magyarországi Borrendek
Országos Szövetsége
Szakmai Bizottságának
nagy tapasztalatokkal és gyakorlattal rendelkező
n a g y m e s t e r e i
minősítették a

**Balatonvin Borlovagrend, Balatonfüred
zászlós borát,**

a

Balatonfüredi Olaszrizlinget

melyet minőségében és megjelenésében

KIVÁLÓNAK
értékelték.

A nevezett bor méltán viseli
a Borrend Zászlós Bora címet.

Budapest, 2008. március 31.

DR. TERTS ANDRÁS
MBOSZ elnöke

SIMON ERNŐ
Szakmai Bizottság elnöke

Az oklevelet a Koczor Pincészet borai kapták

OKLEVÉL

A
Magyarországi Borrendek
Országos Szövetsége
Szakmai Bizottságának

nagy tapasztalatokkal és gyakorlattal rendelkező
nagymesterei
minősítették a

Balatonvin Borlovagrend
zászlós borát,

a

Csopaki Rizlinget

melyet minőségében és megjelenésében

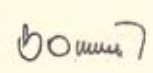
KIVÁLÓNAK
értékelték.

A nevezett bor méltán viseli
a Borrend Zászlós Bora címet.

Budapest, 2010. december 16.

DR. TERTŐ ANDRÁS
MBOSZ elnöke

SIMON ERNŐ
Szakmai Bizottság elnöke

Az oklevelet a Koczor Pincészet borai kapták

Ha lehetne borszőlő etalont kitalálni, az bizonyosan az Olaszrizling lenne. Fürtje kicsi, tömött, érett sárgás bogyói gusztusosak és ízletesek, héja vékony, a héjban érezhető a cserzőanyag. Nevezhetnénk akár a „legmagyarabb” szőlőfajtának is, holott nem magyar eredetű. Mégis annyira ideszokott a Kárpát-medencébe, hogy szinte mindenki magáénak érzi. Pedig valódi térhódítása borvidégeinken csak a filoxéravész után, a 20. század elején indult el. Ma az Olaszrizling a legnagyobb területen termesztett fehér szőlőfajta Magyarországon. Számos kiskertben, családi pincészetben is megtaláljuk összes borvidékünkön, kivéve Tokaj-hegyalját. Területe jelenleg mintegy 6000 hektár, ebből a legnagyobb ültetvényeket Badacsony, Balatonfüred, Csopak és a Balaton-felvidék mondhatja magáénak, egyenként, több mint 700 hektáros területeket. Különösen jól érzi magát a vulkanikus talajokon, az ásványi anyagokat jól hasznosítja. Magasabb mésztartalmú területeken is érdemes termesztetni. Ilyenkor savkészlete üdévé, könnyedé teszi.

Márai Sándornak következő gondolatai voltak az Olaszrizlingről:

„A rizling olyan a magyar borok között, mint a közhely a magyar gondolkodásban: összeköti az emberi dolgok mélyebb értelmét. Ne félj a közhelyektől magyar: önmegóvó erő árad belőlük.”

„...az olasznak nevezett magyar rizlingben van valamilyen otthonos bizalmasság; az ember úgy issza, mint mikor rokonokkal beszél”.

„Mikor a Rizlinggel is baj lesz Magyarországon, én már nem akarok élni.” Reméljük, Márai örömmel élne ma közöttünk, mert úgy tűnik a Balatoni Borrégióban az Olaszrizling újra az őt megillető helyre került.

Jelenkor kiemelkedő Balaton-felvidéki szőlész-borásza Varga György, már-már közmondássá váló hasonlatával lehet jól jellemezni a fajtát, miszerint *„az Olaszrizling olyan, mint a jó feleség: nincsenek kiugró, szembetűnő tulajdonságai, de általában mindenben jó, megbízható és időnként meglepetésekkel szolgál, tehát jó vele élni!”*

Simon Cecilia

NEMZETKÖZI KAPCSOLATAINK

A borkultúra fejlesztéséért nemcsak a hazai borbarátok, hanem Európa számos országának képviselői eredményesen tevékenykednek. A Balatonvin Borlovagrend esetében több országból vállalták, hogy a magyar borkultúra hirdetői, a Balatonfüred- Csopak borvidék borainak kitartó barátai lesznek. Valamennyien vallják Márai Sándor: Magyar borokról 1933-ban írt gondolatait:

*„...a Bornak nemcsak Íze, Illata és
Zamata van,
hanem mindenk fölött Szelleme is.
Mintha a nép, amely termeli és issza,
átadna lelke titkos tartalmából
valamit...”*

A Balatonvin Borlovagrend az 1984-es megalakulást követően bekapcsolódott a külföldi vendégek fogadásába. A Budapesti

Tavaszi Fesztivál programjához kap-csolódva, az IPV szervezésében, 17 belga, francia, német, svájci személyt fogadott a borrend tiszteletbeli tagjává. Általuk ismertté vált borvidékünk borai és gasztronómiai kínálata. Kiválóan sikerült borbemutató és avatási ceremónia emlékezetessé tette minden résztvevő számára a balatoni, magyarországi ismerkedést. Ezt követően ezek a programok évente ismétlődtek.

Diplomata szüret keretében 1985. október 24-én, a mexikói, perui, bolíviai, ecuadori, kolumbiai nagykövetek, majd a kínai nagykövet avatására került sor. De nem maradtak el a svéd, német, angol diplomaták avatásai sem. 1987-ben a Bacchusi Borrendek Nemzetközi Szövetségének kongresszusán résztvevők közül 28 személy (francia, német, svájci, olasz, holland, USA stb.) kérte a tiszteletbeli tagság lehetőségét. Mindenkinek sikerült teljesíteni a borrendünk által meghatározott, borászattal kapcsolatos követelményeket, mely a borrendünk bevételét is szépen gyarapította, hisz ezek a szolgáltatások a megrendelők költségeire szerveződtek. a borrendünk tiszteletbeli tagjai egyben boraink nagykövetei is.

Borrendünk tiszteletbeli tagja, nagykövete lett Balatonfüred testvérvárosa, Germering polgármestere *Rudolf Bay*, 1987-ben. Halle város és más külföldi városok képviselői is borrendünk nagyköveteivé váltak. Közülük többen visszatértek a nevezetes esemény és a kiváló borok miatt.

Dr. Pozsgay Imre borrendünk tagja kezdeményezésére a finn parlament elnökét, *Ilkka Suominen* urat avattuk borrendünk nagykövetévé. *Timár András* Csopak szülötte, a Magyarok Világszövetségének a tagja is ekkor fogadott hűséget e táj borainak és

szokásainak. A harminc év alatt több mint százhusz külföldi személy vált borrendünk támogatójává.

Az Európai Unió kapcsolatainkat bővítette a 2001. szeptember 28-án az önkormányzattal szervezett Balatonfüreden, Alsóörsön, Balatonalmádiban, Csopakon és Tihanyban megtartott Európa Nap, melynek fővédnöke *Mádl Ferenc* a köztársaság elnöke volt. A Jásdi pincészetben három személy fogadott hűséget a borvidékünk boraira, köztük a spanyol nagykövet.

Az elmúlt években diplomataszürek és egyéb diplomata programokhoz kapcsolódva, esetenként 3–4 főt avattunk fel, melyet több ízben *Máté Ernő* alelnök szervezett borrendünk részéről.

A külföldiek balatonfüredi-csopaki borokkal való kapcsolata, a balatonfüredi Széchényi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskola széles körű nemzetközi kapcsolataira is épül.

Németország, Baden-Württemberg tartomány weinsbergi szőlészeti-borászati iskolája Európa egyik legkorszerűbb oktatási intézménye. Igazgatója *Dr. Günter Bäder* szoros, baráti kapcsolatot tart fenn a füredi szakképző iskolával. Ennek révén lett a Borlovagrend tagja 1999. augusztus 7-én.

Ausztriával – közös történelmi múltunk alapján – ma is baráti, szakmai kapcsolat van, különösen a szőlészeti-borászati szakoktatás területén. Az elmúlt évtizedek alatt közel 50 magyar fiatal kapta a lehetőséget, hogy szőlész-borász menedzserként végezzen a kremsi iskolában. Mit jelent ez a végzettség?

Mészáros József pécselyi borász, borrendünk tagja, szintén a kremsi iskola végzett növendéke. Ismereteit nagyon jól hasznosította. Balatonfüred városi borversenyen 2010-ben és 2013-ban lett az Év bortermelője.

Az intézmény igazgatója, *Dr. Rudolf Danner* 2000-ben lett borrendünk tagja. Tanárai *Ing. Herbert Reiter*, *Ing. Karl Bauer*, valamint Alsó-Ausztria tartomány agrár-szakoktatási szaktanácsadója *Ing. Karl Friewald*, *Ing. Theresia Hirsch* pedig 2001-ben.

A baráti kapcsolat legékesebb példája, hogy a kremsi Márton-napi borszentelésen a Balatonvin Borlovagrend évek óta rendszeresen részt vesz. Hasonlóan jó kapcsolat a Burgenland oslapi borbarátokkal, akiknek elnöke *Franz Schruiff* 2000 decemberétől borlovagrendünk tagja. Borlovagrendünk rendszeres meghívottja az oslapi borszentelésnek, melynek időpontja a karácsony utáni János napon van.

Olaszország Európa fontos szőlőtermesztő országa, elismert borkultúrával. A dél tiroli San Michele szőlészeti-borászati iskola szintén szoros kapcsolatot tart fenn a balatonfüredi szakiskolával. Az intézmény elnökét *Dr. Giovanni Gius* Dél-Tirolban avattuk borrendi taggá, igazgatóját, *prof. Francesco Spagnollit* pedig 2001-ben Balatonfüreden.

A 90-es évek elején francia-német kezdeményezésre jött létre az Európai Szőlész-Borász Iskolák Szövetsége, melynek Magyarország is tagja. Németországban 2003. május 12–16. között került sor a VI. Kongresszusra, ahol Magyarország kapta meg a következő találkozó rendezési jogát.

A megtiszteltetés a balatonfüredi Széchényi Ferenc Kertészeti Szakképző Iskolának

jutott. Az Európai Szőlész-Borász Iskolák Szövetsége magyar elnököt is választott *dr. Fülöp Lajos* kertész-mérnök-szaktanácsadó személyében. A rendezvény időpontja, közvetlenül hazánk uniós csatlakozása után, 2004. május 25–28. között volt. A rendezéshez hozzájárult a Balatonvin Borlovagrend is. A résztvevők közül új borrendi tagokat választott, név szerint: *dr. Peter May*, *Rolf Hauser* (Németország), *Yves Baudinant*, *Roland Eyerchet* (Franciaország), *Rosanna Travaglia*, *prof. Eccli Walter* (Olaszország).

Az új tagokkal, akik valamennyien szőlészeti-borászati intézmények vezetői, újabb követői, népszerűsítői lettek a magyar borkultúrának.

Az Európai Szőlész-Borász Iskolák szövetsége rendszerességgel, két évente más-más országban rendez nagy találkozót.

A 2004. évi Balatonfüredi Kongresszust, 2006-ban Franciaországban a VIII. Kongresszus követte, majd következett 2008-ban Olaszország, San Michele/Alto Adige, a IX. Kongresszussal. 2010-ben Németország rendezte a X. kongresszust Oppenheim-ben. 2012-ben újra Olaszország volt a rendező, a XI. Kongresszusnak, Conegliano-ban. 2014-ben Magyarország vállalta a XII. Kongresszus megrendezését Kiskörösnön.

Az eddigi kongresszusok alap gondolata közös volt. Az európai szőlőtermesztő országok szakképző iskoláinak integrációja, közös projektek megvalósítása, valamint diákok, szaktanárok szakmai tapasztalat cseréje.

A borlovagrendek, majd minden országban szoros kapcsolatot ápolnak a szakképző intézményekkel, segítik munkájukat. Bordeaux-ban a helyi borlovagrend az ottani találkozó szervezésében is közreműködött. Az Európai Szőlész-Borász Iskolák Szövetségének elnökségét a Bordeaux-i Borrend, borrendi tagokká fogadta, köztük *dr. Fülöp Lajos* is.

A Balatonvin Borlovagrend a 25. jubileumát követően is fogadott külföldről új borrendi tagokat.

2010. június 26-án Balatonudvariban avatták *Kovács János* polgármestert, Szlovákiából. 2010. szeptember 3-án Ausztriában, Rohrendorfban, *Lenz Moser* hazájában került avatásra *Harry Murso Obersulm* polgármestere. Szintén polgármester került avatásra 2013. július 13-án, Zánkán, *Ingrid Reifenscheid-Eckert* személyében. A 2013. augusztus 3-án, Balatonfüreden a Borhét megnyitásán került avatásra *Ing. Karl-Heinz Schnabl* Ausztriából.

Dr. Fülöp Lajos

AKIKRE EMLÉKEZNÜNK KELL

Dr. Bakonyi Károly szőlőnemesítő

A Balatonfüred-Csopaki borvidéken született 1921. december 22-én, és Keszthelyen halt meg 201. május 26-án. Az alábbi írás a „Fürediek napjainkban 2007–2009” könyvemben jelent, amikor Karcsi bácsi a 87. életévét már betöltötte. A feltett kérdésekre írásban válaszolt, mely írás gyöngybetűkkel írva kedves emlék maradt számomra.

Az örökifjú, ma már 87 évet betöltő szőlőnemesítő, aki ugyan Keszthelyen él, de régi, szoros baráti és szakmai kapcsolat köti Balatonfüredhez. Diákéveinek egy részét is itt töltötte, 1939–1941-ben az akkori arácsi Szőlészeti és Borászati Szakiskolát végezte, amelyet 1942-ben Budafokon a pincemesterképzőben fejezett be.

– *Milyen emlékek maradtak az arácsi iskolából?*

– Szívesen emlékezem vissza az ott töltött évekre, iskolatársakra, egykori tanárimra, *Galambos István* igazgatóra, *Keszler Gyula* tanárra, aki a szőlőtermesztést, borászatot oktatta. De szívesen emlékezem vissza az arácsi bálókra, az első táncra, az első szerelemre, az első májusfaállításra.

– *Honnét a kapcsolat a szőlőtermesztéshez?*

– 1921-ben Csopakon születtem. Édesapám akkor a csopaki Ranolder püspöki szőlőnek volt a vincellére, amelyet akkor *Hűvös Salamon* birtokolt. A nyári iskolai szünetben édesapám mellett 10–12 éves koromtól napkeltétől napnyugtáig dolgoztam. Korán megismerkedtem a szőlőtermesztés és borászat gyakorlati teendőivel. Családfáinkat kutatva, negyedizileg tudjuk visszavezetni, hogy az ősök szőlővel foglalkoztak. A szőlő szeretetét már születésemtől fogva génjeimben hordoztam. Szőlőben születtem, ott éltem, így nem csoda, hogy szőlész lett belőlem. A történelmi események engem sem kíméltek. A második világháborúból én sem maradhattam ki. A szakiskola elvégzése után 1942-ben bevonultam katonai szolgálatra, orosz hadifogságba kerültem, ahonnét 1947 végén egy betegszállító szerelvénnel 46 kg-os súllyal kerültem haza.

Hazajövetelem után a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Kertészeti Tanszékére kerültem, szakérettségít tettem, majd 1953-ban a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola levelező tagozatára iratkoztam be. Mezőgazdasági mérnöki diplomámat 1959-ben kaptam meg, 1964-ben szőlőnemesítésből doktoráltam. A Kertészeti Tanszéken

több mint 20 évig oktattam a szőlőtermesztést és borászatot. kutatási témaként a szőlőnemesítéssel foglalkoztam. A nemesítő munkát 1949-ben a Balaton-felvidéken legjobban elterjedt Olaszrizling szőlőfajta klón szelekciójával kezdtem, melynek eredményeként 1980-ban egy nagyobb termést és jobb minőséget adó klónját Nemes Olaszrizling néven állami minősítésben részesítettek. A kiváló adottságokkal rendelkező klón gyorsan terjedt, néhány év alatt több mint 1000 ha-t telepítettek belőle, ma már a régi, gyengébb minőségi alapfajtát nem is szaporítják. Ez a szőlőfajta az, amely képviseli a Magyar Borvidékek bélyegsorozatában a Balatonfüred-Csopak borvidéket.

Későbbiekben a Saszla és a Rizlingszilváni fajtákkal foglalkoztam, ebből a munkából származnak a Fehér chasselas K. 16 és a Piros chasselas K. 18-as, a Rizlingszilváni K. 3-as jelzésű államilag minősített, kiváló adottságokkal rendelkező klónok. Keresztezéses nemesítéssel, új fajták előállításával az 1950-es években kezdtem foglalkozni.

A nemesítés célja korai érésű, jó cukorképző, betegségeknek ellenálló fajták előállítása.

Az 1960-as években születtek meg a Czerszegi fűszeres, majd a Nektár, Rozália, Korona, Pelso névre keresztelt fajtáim, a Valentin és a Corvinus fajtajelöltjeim.

A Balaton-felvidék mész klorózisban szenvedő, sárguló tökéinek a látványa késztetett arra, hogy mésztűrő alanyfajták előállításával is foglalkozzam. Ebből a munkából származik a Georgikon 28-as államilag minősített, erős növekedésű, mésztűrő alanyfajta, a Teleki 5C, GK 40-es államilag minősített klónja, a Georgikon 251-es mész és szárazságtűrő fajtajelöltje.

Az 1980-as években csemegező szőlő nemesítésbe kezdtem. Célom volt mag nélküli, csemegező szőlő előállítása. Meggyőződésemm volt, a jövő magnélküli csemegező szőlő fajtáké lesz. E munkámból származik a Helikon fajtajelölt, a magnélküli Sába királynője, Carolus névre keresztelt első magyar mazsola szőlő.

Már közel a nyolcvanadik életévemhez kezdtem a korai érésű, vörösbort adó fajták előállításához. A létrejött új fajtáknak a reménységeim nevet adtam. Az eddigi vizsgálati adatok azt mutatták, hogy születőben vannak az új korai érésű, minőséget adó magyar vörösbortfajták.

– *Milyen tulajdonságokat tart fontosnak egy új szőlőfajtánál?*

– A szőlő keresztezéses nemesítése igen időigényes, 15–20 év kell egy fajta előállításához, ugyanannyi idő, míg az a termesztésben elterjed. Amikor a nemesítő két fajtát keresztez, tudnia kell, hogy 40–50 év múlva mit kíván a termesztés. A nemesítés alkalmazott kutatás, próbaköve a gyakorlat. Olyan, mint a puding próbája: eszik, vagy nem eszik. A jövő szőlőfajtája csak az lehet, melynek termését nem kell javítani, minden évben jól beérik, érett állapotban szüretelhető, a termés mennyisége és minősége, íz és zamatanyaga a kor követelményeinek megfelel. Ennek a célnak a korai érésű, szeptemberben szüretelhető szőlőfajták felelnek meg. A korai érésű fajtákat az évjárat hatása kevésbé érinti, minden évben közel azonos minőséget adnak. Igen fontos a fajták gombabetegségekkel szembeni ellenállóképessége, fagyűrése. Arra kell törekedni, hogy minél kevesebb védekező anyagot kelljen felhasználni, az új fajta legyen alkalmas a biotermesztésre is.

Az új fajtát a termelés csak akkor fogadja el, ha az jobb, mint a régi. Hazánkban sok régi, jól bevált fajta van, ezeknél gazdaságosabban termelhető fajtának kell lenni az újnak, ugyanakkor fel kell venni a versenyt az egyre terjedő világfajtákkal. E kettős kihívásnak csak a minőséget adó fajták felelnek meg. Hazánk ökológiai adottságai a szőlőtermesztésre kiválóak, de csak úgy lehetünk versenyképesek a világpiacon, ha kiváló adottságainkat kihasználjuk, és minőséget termelünk. Az új fajta legfontosabb értékmérő tulajdonsága, hogy alkalmas minőségi borok előállítására. A jövőben csak minőséget, esetleg különleges minőséget adó fajták számíthatnak arra, hogy termesztésbe kerüljenek.

– *E nehéz feladatnak nem volt könnyű megfelelni, de Karcsi Bácsinak sikerült.*

– Úgy érzem, a több mint 50 éves nemesítő munka meghozta az elismerést, a világhírt. A Cserszegi fűszeres az ország legerősebb új szőlőfajtája, több mint 2500 ha-on termesztik. Megtalálható a szomszédos országokban, kipróbálás alatt van Kaliforniában, Kínában, Dél-Afrikában. Bora az állami elismerés előtt 1980-ban, Ljubljánában 1200 bor versenyében nagydíjat kapott. 1998-ban a neszemélyi Hilltop Rt. által készített Cserszegi fűszeres bor 7500 bor versenyében, Angliában az év fehérbora kitüntető érmet nyerte el. Büszke vagyok arra, hogy fajtáim, szűkebb hazámban, a balatonfüredi termőterületen terjedtek el. A nemesvámosi Balatonfüred-Csopak-tájja termelészövetkezet szaporította először a Nemes olaszrizlinget, a Cserszegi fűszerest. A Rozália fajtából a legnagyobb telepítés a Koczor Pincészetben található, aranyérmes borait Írországba exportálja. A Múza borház a Nektár fajtából aranyérmes borokat állít elő. A Jásdi pincészet a Cserszegi fűszeres fajtából aszú minőségű bort készített, ezzel köszöntöttek 85. születésnapom alkalmából.

Még mindig dolgozom, tele vagyok ötletekkel. Örülök annak, hogy az általam kezdett munkát Keszthelyen, a Pannon Egyetem Georgikon Karán, *Dr. Kocsis László* professzor irányításával tovább folytatják.

Dr. Fülöp Lajos

Bíró Mária

A Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége főtitkára, a Kunsági Női Borrend alapító Nagymestere, 2013. december 21-én, életének 68. évében váratlanul elhunyt.

Bíró Mária szőlőtermesztő és borász üzemmérnöki diplomával rendelkezett, szinte egész életét ebben az ágazatban töltötte. Dolgozott laborvezetőként a Bajai Állami Gazdaság Vaskúti Borászatánál, a Közép-magyarországi Pinecegazdaságnál üzemegység-vezető, körzeti üzemvezető, majd gyáregység igazgatói feladatokat látott el.

Haláláig aktívan tevékenykedett a parafa kereskedelemmel foglalkozó vállalatoknál (Hungarokork Kft, HP-CORK Kft). Dolgozott a Boranal Kft-nél, majd a Dimenzió Borászati Kft. Kecskemét-Miklóstelepi Borászatánál.

2005-től a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége főtitkára, a Pax Corporis, a Mathiász János borrend, a Kunsági Női Borrend alapító tagja. Karitatív tevékenységet is végzett a Kecskeméti Szent István Lions Klub tagjaként.

Szorgalmas munkáját több „vállalat kiváló dolgozója” és „minisztérium kiváló dolgozója” kitüntetéssel ismerték el. A Kunsági Borvidék Hegyközségi Tanácsa Kocsis Pál-díjjal jutalmazta, az MBOSZ Pro Vinó Érdeméremmel ismerte el munkáját, a nemzetközi Borrendi Szövetség pedig Bacchus kitüntetéssel.

Bíró Mária lányát egyedülállóként nevelte fel, két unokája van, akiket nagy szeretettel segített nevelni.

Bíró Mária egy fáradhatatlan, a borrendekért végletekig elkötelezett ember volt, aki oroszlánrészt vállalt és teljesített azért, hogy a magyar borrendi mozgalom a szövetség vezetésével a mai szintre eljusson. Halálával szinte pótolhatatlan űrt hagy maga után, nagyon-nagyon fog hiányozni annak a nagyon sok embernek, akik szerették és a barátunknak tekintették.

Nyugodj békében Marika!

Dr. Terts András
elnök

A Szőlő és Bor – Csizmazia Darab József emlékére

Vidékünk egykori főfoglalkozása a szőlészet-borászat volt, amely ma is fontos gazdasági ág. Balatonfüreden, 1918-ban született dr. Csizmazia Darab József szőlőnemesítő, aki az idei szüretet már nem érthette meg, igen idős korban elszőlította a halál. Munkásságában a hazai szőlőtermesztés korszerű fajtáinak létrehozását tekintette legfontosabb földadatának. Az államilag elismert fajtái közül a Zalagyöngye és a Bianca a leghíresebbek. Interspecifikus szőlőfajtája a különleges minőségi bort adó Füredgyöngye, nemesítője a Balatonfüred Pro Urbe és a díszpolgári cím elnyerése emlékéül, és a szülővároshoz elkötelezett hűség jegyében is javasolta, hogy a szőlőfajta az állami elismerésekor ezt a nevet kapja. A tudós kutató, dr. Csizmazia Darab József nagy gondot fordított mindig is a szőlőfajták elnevezéseire, évtizedeken át harcolt a magyar fajtanevek nagy kezdőbetűs helyesírásáért. Szakmai elismertségével, komoly eredményeivel valóban sokat tett a kis kezdőbetűs hibás gyakorlat megváltoztatásáért. Kiss Jenő akadémikus, az ELTE tanszékvezetője világosan fogalmaz neki küldött levelében: „A szőlőfajták neveit nagybetűvel kell írni. Tehát úgy, ahogy Csizmazia úr is helyesnek tartja”. Támogató állásfoglalást kapott a Köztársasági Elnöki Hivaltaltól, az FVM Oktatási, Kutatási és Fejlesztési Főosztályától, valamint a Fajtaminősítő Intézettől is. Mint „A szőlő és bor nemzetközi városa” címet viselő Füred polgárai, mi se járjunk rossz úton ebben az ügyben.

Cikkünk elején a cím írásmódja szembeszökően helytelen. Ejtsünk néhány szót az alábbiakban arról, hogy vajon szőlő- és borneveink mára viszonylag széles körben

elterjedt, de a köznyelvben nem elfogadott nagy kezdőbetűs írásmódja viszont helyes-e? A szavak, nevek nagy kezdőbetűjének indokoltságáról már a régiségben is vitatkoztak, még a közelmúltról is elsősorban azt állapíthatjuk meg, hogy a kis vagy nagy kezdőbetűk kérdésében erősen eltértek a vélemények. A különösebb értelmi vagy érzelmi mozzanatokkal telített szó nagy kezdőbetűs kiemelése elsősorban a barokk korszakban és a XIX. század elején volt divatos. (Később is kísértett a magasztosítás szándékával megszemélyesített fogalmaknak, égitestek, épületek, politikai események neveinek, magas hivatal viselők címeinek hatáskeltő, nagybetűs kiemelése; pl. *Nagy Októberi Szocialista Forradalom, Titkos Tanácsos* stb.). A XIX. századi akadémiai szabályzatok kezdőbetűkről szóló fejezetének anyagát elsősorban a tulajdonneveknek és származékaiknak az írására vonatkozó szabályok adják. De az egymás után következő kiadások egyre több olyan esetet is szabályoznak, amelyekben a tulajdonnevek írásától függetlenül alkalmazunk kis vagy nagy kezdőbetűt, „öreg betűt”. A Magyar Nyelvőr (1898:307) hasábjain arról panaszkodtak, hogy „úgy elszaporodtak a nagy kezdőbetűk, hogy már-már a német helyesíráshoz hasonlatos az íráskép.”

Sajnos az állatnevekhez, egyéb növénynevekhez hasonlóan, igencsak tarka a kép az írásmódot illetően a szőlőnevek esetében, különbözőképpen találhatók a fajtanevek még a szakirodalomban is. Nem egységes az írásmód, eltérő módszert követnek a szerzők az egybe-, illetve különírásra vonatkozóan, de a legtöbb probléma a nagy kezdőbetűs írásmóddal támad az ingadozó gyakorlatban. Pedig a fajtanevek helyesírására világosak a szabályok. A kérdés azonban az, hogy a szőlőfajta nevek minden esetben tulajdonnévnek minősülnek-e. Ugyanis a tulajdonnévként elfogadott nyelvi elemeket írjuk nagy kezdőbetűvel, így például a hivatalos fajtaneveket a zöltségek és gyümölcsök esetében. A fajtanevek többsége fantázianév, betűszó stb., ezért nagy kezdőbetűsek, ugyanakkor a legtöbb helyen kis kezdőbetűket használnak, kivéve az elnevezések tulajdonnévi elemeit. A kis és a nagy kezdőbetűk vitás kérdéseiben tulajdonképpen a köznév és a tulajdonnév elhatárolásának problémájával állunk szemben. Az újonnan kitenyésztett, nemesített fajták nevei tulajdonnevek, ugyanakkor az évszázados, részben vadon termő fajták elnevezései viszont köznevek, a természetes névadás termékei, névadójuk nem ismert.

Különösen a szőlészek, borászok, ampelográfusok körében vannak sokan, akik a szőlőfajták és a borok neveit nagy kezdőbetűvel látják szívesen. Arra hivatkoznak, hogy ezek tulajdonnevek, sőt, hogy ezek kisbetűs írásmódja a nemzetközi kereskedelemben minket hátrányos helyzetbe hoz. Ám, ha belenézünk a szakkönyvekbe, szakfolyóiratokba, nem látunk egységet e tekintetben. A „Kertészet és Szőlészet” nevű folyóirat egyik cikkében (1957, 7:18) várták a Magyar Tudományos Akadémia döntését: „megérdemlik-e a szőlőfajták, hogy nagybetűvel írják a nevüket?” Egy számmal később (8:22) ketten is hozzászóltak. Egyikük teljesen elfogadhatónak tartja a fajták nevének nagy kezdőbetűjét, és érveinek alátámasztására a zöltségtermesztés köréből hoz példákat. A másik levélíró a közelmúltban elhunyt híres ampelográfus, *Csepregi Pál*, aki szintén a nagy kezdőbetűs írást tartja helyesnek a következő okokból: a kertészeti termesztés valamennyi ágában a fajták így írottak, továbbá, hogy a szőlőfajták neveit a legtöbb országban nagy kezdőbetűvel írják. Említi még a hagyományokat és a kisbetűs

tábor következetlenségét – pl. *Kecskemét virága*, de *kecskeméti rizling*, *Mathiász Jánosné muskotály*, viszont *csabagyöngye*, *izabella*. Cikkének másolatát megküldte a Magyar Nyelvörnek, amely még 1958-ban (257) válaszolt is. A szerkesztőség azon az állásponton volt, hogy a védjegyszerű névválasztás tulajdonnévi felfogását és írásmódját kár volna a köznyelvi helyesírásra is ráerőltetni, hiszen „ez a nagybetűs írásmód merőben ellenkezik a magyar köznyelvi helyesírással.” Elsősorban azért is, mert a tulajdonnevek gyakran köznevesülnek, a *Gül baba burgonya*-ból *gülbaba* lesz, ilyen többek között *burgonya* szavunk is (< *Burgundia*, *Borgogna*) vagy a *ringló* (< *reine-Claude*) és *ella* (< *Ella burgonya*). Csokonai szavával „Aki *Ellá*-t eszik, az embertársát vendégeskedi be”. Az MTA Helyesírási Bizottsága kiadványaként 1985-ben jelent meg szabályzat a növénynevekre vonatkozóan, amelyet *Priszter Szaniszló* is ismertet „Növényneveink” című, 1998-ban megjelent igen fontos munkájában. Eszerint a nemzetség feletti egységek (szupragenerikus taxonok) nevei és a nemzetségnevek (génusznevek) kis kezdőbetűvel írandók. Akárcsak a fajnevek (speciessnevek), kivéve azokat az összetételeket, amelyeknek földrajzi vagy személynévi tagja nem köznevesült. A fajtanevek (cultivarok nevei) azonban nagy kezdőbetűsek (pl. *Cegléd szépe*, *Medoc noir*, *Olasz rizling*, *Király furmint*).

Felvetődik először is a kérdés, hogy az utóbbiak miért különírva, két szóban szerepelnek? Ezt aztán semmi sem indokolja! A magyar helyesírás szabályai 11. kiadásában (tizenkettedik, szótári anyagában bővített lenyomat, 2001.) a Szabályzat 107. b) pontja: „A minőségjelzős összetételeket egybeírjuk. Ezek tagjainak együttes jelentése más, mint az előtag és az utótag jelentésének összege; gyorsvonal, hidegvérű, melegágy”. Ennek megfelelően találjuk az ilyen szőlőneveket: *olaszrizling*, *szürkebarát*. Elgondolkodtató persze az is, hogy összetett fajtanevben (*Olasz rizling*, *Király furmint*) a *rizling* és a *furmint* kisbetűs, de önállóan már nem? Amellett, hogy „A magyar helyesírás szabályai” kötetiben egybeírva találjuk (*olaszrizling*), még sokkal fontosabb, hogy kis kezdőbetűvel, ahogy szótározottak is (Helyesírási tanácsadó szótár, 1983: *medoc*, *kövidinka*, *kéknyelű*, *kadarka*, *otelló*, *otellóbor* stb.; Nyelvművelő kézikönyv, 1985: *Otelló* alatt: „A szőlőfajtát jelentő *otelló* szó természetesen kisbetűs.”; Helyesírási kéziszótár, 1988: *rizlingszilváni*, *szemelt rizling*, *saszla*, *somlói furmint* stb.; A magyar helyesírás szótára, 1999: *kéknyelű*, *Otelló* [személynév], de *otelló* [szőlőfajta], *ezerjő*, *muskotályszőlő*, *tramini*).

Lezárva a rövid áttekintést megjegyezzük még, hogy az Új helyesírási szabályzatban a néhány szőlőfajta és bor kis kezdőbetűvel szerepel: *burgundi vörös*, *rajnai rizling*, *szürkebarát*, *ezerjő*, *tramini*, *kövidinka*, *sárféher*, sőt a külföldiek is: *chianti*, *portói bor*, *medok*. Ugyanakkor felhívjuk a figyelmet arra is, hogy míg a szőlőnevek valamennyi szótárunkban (CzF., Ballagi, Etsz., Magyar értelmező kéziszótár, TESz., ÚMTsz., SzT. stb.) és korábbi lexikonainkban (Pallas, Révai, Új magyar lexikon) kisbetűsek, addig a Magyar Nagylexikon (Budapest, 1993–) írásmódja már tarka képet mutat! Így egyszerre szerepel a nagy kezdőbetűs *Ezerjő*, *Furmint*, *Kadarka*, *Leányka*, *Kékfrankos* stb. mellett a kis kezdőbetűs *cirfandli*, *sárga muskotály*, *eperszőlő* (Izabella alatt). Sőt, *Otello* rövid ó-val, direkttermők (ezt viszont külön kell írni!) alatt egyenesen *Othello* alakban! Több variáció szinte nincs is! Ugyanilyen következetlen a Révai Új

Lexikona (Budapest, 1999–), amely még egy szócikken belül is használ kis, illetve nagy kezdőbetűt: *ezerfürtű*, ugyanott *Hárslevelű* és *Piros tramini*.

Tény, hogy számos szőlőfajta és néhány borféleség biztosan megérdemelné a nagy kezdőbetűt, sőt azt is, hogy nevét csupa nagybetűvel írjuk! Esetleg arany tintával... Ugyanakkor azonban az útmutatásért fordulók mégis olyan tanácsokat kaphatnak, mint legutóbb például az MTA Nyelvtudományi Intézete főmunkatársának a Zalai Hírlapban megjelent olvasói levélre adott, kisbetűs írásmódot ajánló válasza, amelyre Csizmazia Darab József pályatársa, a híres keszthelyi szőlőnemesítő, Bakonyi Károly így reagált: „...legközelebbi fajtámat a tiszteletem jeléül *Dr. Eőry Vilmaról* fogom elnevezni, s majd a sajtó kisbetűvel, eőry vilmaként fogja közölni.” Ha a származási helyet is pontosan megjelölve neveznek meg valamely kinemesített szőlőfajtát a borszakemberek, akkor ezek már nem egyszerűen fajtanevek, hanem márkanévnek számító elnevezések, ezeket célszerű nagy kezdőbetűvel írni akár felsorolásban is: *Cserszegi fűszeres* stb. Az elvont nevek (ide tartoznak a híres emberek, családtagok, ismerősök neve alapján létrehozott szőlőnevek, mint pl. a *Kocsis Irma*, *Mathiász Jánosné muskotály*, *Munkácsy József muskotály*, *Szauder Gusztávné*, *Kossuth szőlő* stb.) érdemben semmit sem mondanak a jelölt fajtáról. Sőt, gyakran azt sem tudni, hogy szőlőnév a kérdéses elnevezés. Már *Pálinkás Gyula* fölemelte ezek ellen a szavát (*Borászati Lapok*, 1942:105): „...ilyen neveket ne adjunk a szőlőfajtáknak: *Faragó Zsiga bátyám dinka*, mert akkor végül is odajutunk, hogy *Kati néném pirospötyös napernyője muskotály* szőlőfajtánk is lesz”.

A kis és a nagy kezdőbetűk vitás kérdéseiben tehát tulajdonképpen a köznév és a tulajdonnév elhatárolásának problémájával állunk szemben. Határozottan megfogalmazódott már számtalanszor, hogy a közszavakat kisbetűvel írjuk. A szőlőnevek esetében azonban fajtanevekről (cultivarok nevei) van szó, márpedig a helyesírási szabályzat szerint a fajtanév mindig nagy kezdőbetűs. Ráadásul a szőlőfajtáknak nagy gazdasági jelentőségük van, a fajtanevek nemzetközi előírásoknak is meg kell feleljenek. Ezért is írja elő Priszter is a *Medoc noir*, *Cegléd szépe* (23/b) írásmódot. Nyilvánvaló, ha lesz igazán egységes és egyértelmű, a fajtanevek minden vonatkozására kiterjedő szabályzat, elvárható egységes helyesírás is.

Dr. Rácz János

Szőlőnevek nagybetűvel!

Nagyon köszönöm Dr. Rácz Jánosnak, hogy megemlékezett édesapám munkásságáról, és részletesen ismertette az évek során a szőlőfajták helyesírásával kapcsolatos álláspontokat és fejleményeket, valamint Dr. Bakonyi Károly és édesapám álláspontját is. Mivel a cikk a legkülönbébb véleményeket nem foglalja össze, konklúziót nem tartalmaz, így szeretném azt néhány gondolattal kiegészíteni.

A cikkben is részletesen ismertetett, a szőlőfajták névhasználatával kapcsolatos nyelvészeti polemizálást a tudomány ma már meghaladta.

Ferdinand Regner kutatásai során bizonyította, hogy a különféle szőlőfajták genetikailag egységes képet mutatnak, és azonosította azok DNS térképét, amellyel nem csak a szőlőfajták azonosíthatók egyértelműen, hanem számtalan esetben a „szülőket” is sikerült felderíteni. Munkáját 1998-ban Peter Morio Díjjal ismerték el.

Ma már nem szükséges a levél, hajtás vagy a fürt alapján találgatni milyen fajtaival állunk szemben, hiszen az korszerű módszerekkel egyértelműen meghatározható. Ez alapján nyugodtan mondhatjuk, hogy méltánytalan, és a tudomány mai állása szerint egyben tarthatatlan is a nyelvészek széles körében elterjedt fajelmélet, amely szerint egyes szőlőfajtákat kis kezdőbetűvel, míg másokat nagy kezdőbetűvel kellene írni.

Ez a különbségtétel a régebbi és újabb szőlőfajták között teljesen alaptalan, hiszen a korábbi fajták is azonos módon, évszázados keresztezésekkel és szelekciók útján születtek, ha nem is tudjuk őket egyetlen nemesítő munkájához kapcsolni.

Nyelvészeti szempontból az Dr. Bakonyi Károly érdeme, hogy sikerült egy kis kezdőbetűs és egy nagy kezdőbetűs szőlőfajta keresztezéséből nagy kezdőbetűs szőlőfajtát nemesítenie. (Cserszegi fűszeres)

Olyan ez, mintha a népdalok címét azért kellene kis kezdőbetűvel írni, mert nem ismerjük azok szerzőjét.

Dr. Bakonyi Károly és édesapám, Dr. Csizmazia Darab József (ugyancsak Peter Morio díjas) azért is voltak meggyőződve igazukról a szőlőfajták nevének nagy kezdőbetűvel való írásmódjáról, mert nem csak a magyar nyelvet ismerték jól, hanem ezen túlmenően még a szőlőnemesítéshez is értettek.

Csizmazia Darab József

135 éve született Dicenty Dezső

Balatonfüredhez, így a Balatonfüred-Csopak borvidékhez sok kiváló szőlész-borász szakember köthető, köztük Dicenty Dezső, aki 135 éve született és 2015-ben lesz halálának 50-dik évfordulója. Az alábbiakban róla emlékezünk.

Dicenty Dezső 1879. október 16-án született Szekszárdon. A neves szőlész-agrogeológus csak középiskoláinak befejezéséig maradt Szekszárdon, tanulmányait a magyaróvári Gazdasági Akadémián folytatta. Az oklevél átvétele után a Budapesti Tudományegyetem Bölcsészkarán folytatta tanulmányait, ahol végbizonyítványt kapott. Szőlész-borász szakembernek készült, ennek érdekében 1900/1901-ben elvégezte a tudományos szakképzést nyújtó Felsőbb szőlő- és Borgazdasági Tanfolyamot is.

Kezdetben a Földtani Intézetnél helyezkedett el. Fiatalon, 20-as éveinek közepén kezdett írni, mely írások a szerkesztők és olvasók figyelmét is felkeltette. A Szekszárdon megjelenő Közérdek című hetilap szerkesztője nagyra értékelte, szakmaiságról tanúskodó írásait.

1905-től a Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás és Ampelológiai Intézetben dolgozott, melynek 1920-tól igazgatója, később kísérletügyi főigazgató. Munkásságának kezdete egybeesett a filoxeravész utáni rekonstrukcióval, szőlőültetvények újratelepítésével.

Legfontosabb kérdést az oltványszőlők telepítése és termesztése jelentette. Számos új problémát kellett megoldani, elsőként a szőlőoltványok telepítésére szánt területek talajvizsgálatát. Dicenty Dezső ebben a témakörben kezdte meg tudományos munkásságát.

Talajvizsgálatokat végeztek községenként és dülőként, teljes részletességgel. Az alanyfajták talajigényének megfelelően talaj-csoportokat állítottak fel, és ebben kijelölték az illető talajtípusra legalkalmasabb alanyfajtát. A talajok mésztartalmával

kapcsolatosan is fontos kutatásokat folytattak. Eredményeként meghatározták a hazánkban használatos alanyok mésztűrő képességét.

Az akkoriban használatos alanyok (Solonis, Riparia Portalis, Rupestris du Lot) nem mindenütt voltak alkalmasak a magas mésztartalom miatt. Új alanyfajtákra volt szükség, melynek kutatása szintén Dicienty vezetésével történt. Franciaországból behozott hibrid alanyfajtákat szelektáltak, értékelték, különböző borvidékeken való alkalmazhatóságukat vizsgálták.

A filoxéravész idején jelent meg hazánkban a szőlőt pusztító gombabetegség, a peronoszpóra. Védekezéséért a rézgalic tartalmú bordói levet használták. Dicienty Dezső kapta feladatként a rézgalic gyártáshoz szükséges réz beszerzését és a gyártásának ellenőrzését.

Az I. világháború után közreműködött az egyharmadára zsugorodott ország szőlészeti és borászatának újjászervezésében. Kezdeményezésére jött létre a Balatonedericsi Állami Szénkéneggyár. Megalapította és igazgatta az első Magyar Állami Borköszvénygyárat. 1936-ban elkészült a magyar Bortörvény tervezetével.

Igazgatói, majd főigazgatói tevékenysége során szerkesztette az intézet évkönyveit, melyekben több tudományos dolgozata is megjelent.

Rendszeresen publikált a Borászati Lapokban. Összesen 38 írása jelent meg 1903 és 1943 között. A témakörök kutatási eredményeiről szóltak: pl. A talaj mésztartalma szőlészeti szempontból,

Az alanyfajták megválasztása talajtípus szerint. Legutolsó írása: Tegyük el télire minél több csemegeszőlőt, 1943-ban jelent meg.

Számos hazai és külföldi mezőgazdasági tudományos bizottság tagjaként tevékenykedett. Elnöke volt az Országos Borvizsgáló Szakértő Bizottságnak. Az 1924-ben, Franciaországban, Párizsban létesült Nemzetközi Borhivatalnak, mai nevén Nemzetközi Szőlészeti és Borászati Hivatalnak (OIV), intézeti igazgatóként alapító tagja volt. Hosszú időn át eredményesen képviselte hazánkat a nemzetközi szőlészeti és borászati kongresszusokon.

Érdemei elismeréseként a francia köztársasági elnök a francia Becsületrend parancsnoki fokozatával tüntette ki.

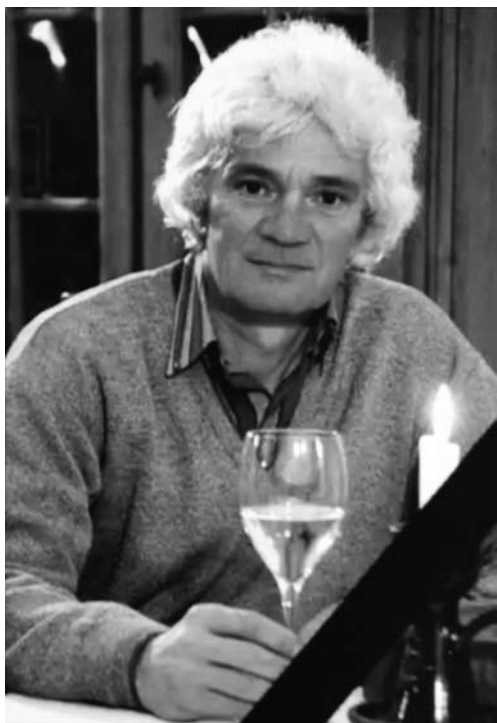
A Szőlészeti-Borászati kutató Intézetet 22 éven át irányította. Eredményeiket a nemzetközi és hazai szakterület elismerte és nagyra értékelte. Mái is érvényesek azon gondolatai, melyeket több mint 100 éve megfogalmazott a borfajtákról, a termelők összefogásáról és a szőlő jövedelmezőségéről. Sikeres szakmai pályafutása 1942-ben, 63 éves korában véget ért, mivel látása annyira megromlott, hogy feladatát tovább ellátni nem tudta. Családi házában lakott Budán, kisebb szőlőbirtoka és telke volt Balatonfüreden. A második világháborút követően az addigi sikeres pályafutást követően, sorsát szenvedés és sok méltánytalanság követte. Budapestről kitelepítették, Balatonfüredre költözik, felesége meghal, gyermektelenül, rokonok nélkül, világ-talanul éli közel 20 éven át szomorú életét. Abból élt, hogy szőlőjét, telekrészét eladogatta. Szeretett szakmájával minden kapcsolata megszakadt. Régi munkatársai 85. születésnapját akarták megünnepelni, amire nem kerülhetett sor, mivel 1965. április 25-én meghalt. Sírhelye Balatonfüreden a városi református temetőben található.

Dicenty Dezsőre ma hálásan tekint vissza a magyar szőlész-borász társadalom. Negyven éves szakmai munkássága egybeesett az elmúlt századfordulótól, a második világháború közepéig terjedő időszakra. Ez alatt számtalan gond és probléma érte a magyar szőlő és borágazatot. Mindig élharcosa volt a problémák megoldásának. Szomorú, hogy életének utolsó szakaszában, meg nem érdemelt méltatlanságokat kellett elviselnie.

2015-ben lesz halálának 50. évfordulója. Balatonfüred város tervezi az évforduló méltó megünneplését.

dr. Fülöp Lajos

Figula Mihály (1952–2008)

Az Év Borásza 2000-ben. Tragikus hirtelenséggel, 2008. március 17-én meghalt Figula Mihály. A balatoni–balatonfüredi–csopaki minőségi borászkodás újrateremtője ötvenhat évet élt. 1952. február 24-én született Petneházán. Édesapja Figula György ismert nyelvész-filozófus, édesanyja Majláth Veronika, pedagógus. felesége Fecser Edit borász, mikrobiológus. 1970-ben a nyiregyházi Krudy Gyula Gimnáziumban érettségizett. A Budapesti Kertészeti Egyetemen 1974-ben üzemmérnöki, 1976-ban mérnöki, 1982-ben szakmérnöki oklevelet szerzett. Végzettségét tekintve élelmiszeripari mérnök, szervező szakmérnök, borász. 1976-ban a Szigetvári Konzervgyárban művezető. 1977–1979-ben a badacsonyi Pincegazdaságban (Balatonfüre-

den) gyártásvezető, 1979–1980-ban sopronban pincevezető. 1980-1985-ig Győrben igazgató. 1985 és 1992 között a Balatonfüred Csopak Tája Tsz borágazatának vezetője. 1992–1999-ig a csopaki Kistermelői Pinceszövetkezet igazgatója. 1999-től a „Fine Wine” Borászati Vállalat tulajdonosa Balatonfüreden. Magyarország borászati vállalkozásai között a fehérborról nevezetes borvidékek egyik legjelentősebb pincészetének tulajdonosa volt.

Figula Mihály palackozott borai 1993-ban jelentek meg a piacon, és egykettőre jelentős sikert arattak.

A nemcsak olaszrizlingjeinek és chardonnay-inak, hanem jellegzetes frizurájának és fanyar humorának köszönhetően is általánosan ismert-kedvelt mester olyanokkal indult együtt, mint *Légli Ottó*, *Thummerer Vilmos*, *Vesztergombi Ferenc* vagy a villányi nagy nevek.

Népszerűsége töretlenül ívelt felfelé, a 90-es évek közepétől rendre az év bortermelője cím várományosai között emlegették.

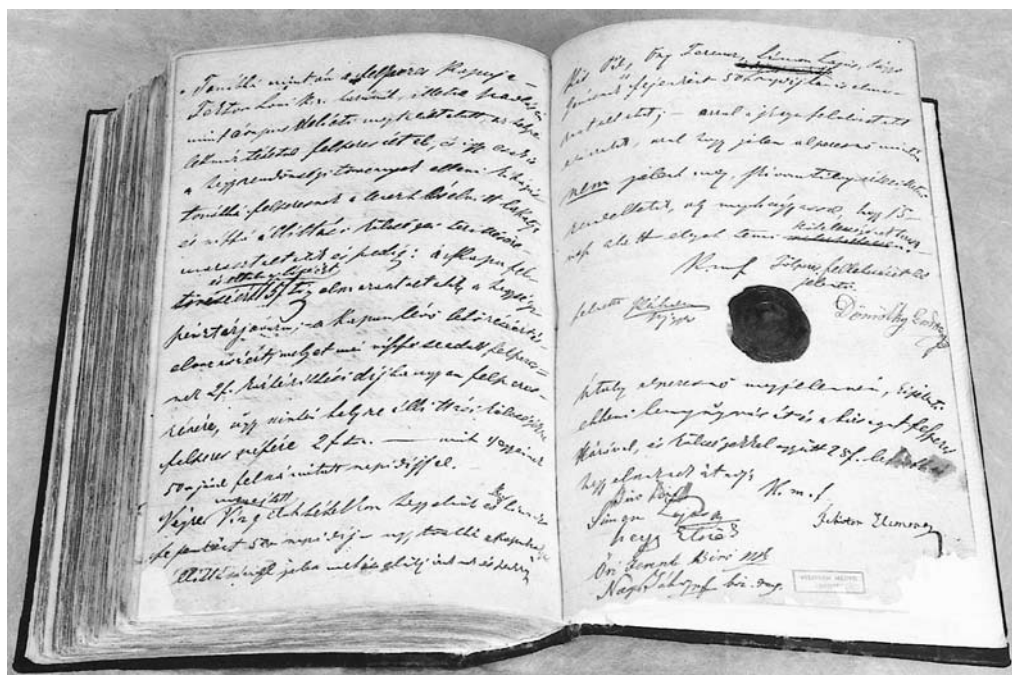
1995. és 2000. között az „Év bortermelője” díj első öt helyezettje között van. 1997-től 1999-ig az „Év szőlősgazdája” mígnem 2000-ben meg is kapta az „Év borásza” elismerést.

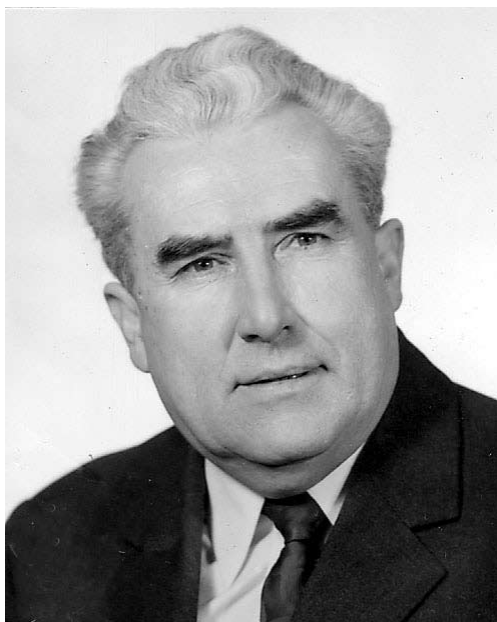
Színvonalat az aktuális évtizedben is tartotta, sokan reduktív, könnyed és jó ivású zenitjeiért, sauvignon blanc-jaiért, muskotályaiért kedvelték – a sort hosszan folytathatnánk, mindig is bőséges volt a szortiment –, de sikerült letennie az asztalra a nagy bort is, több változatban, a Szilénusztól a Gellán át a Nyergesig.

Figula Mihály pincészetét rengetegen látogatták, évente 10–12 ezren, ennyi borturistával szinte csak a legmenőbb villányiak dicsekedhettek. A borászt évek óta felesége, fia, *iff. Figula Mihály* segítette munkájában.

Figula Mihály életének volt értelme. Nyugodjék békében. Emlékét megőrizzük, borait megköstöljük.

dr. Fülöp Lajos

Emlékezés Dr. Kaiser Gézára

Életének 83. évében meghalt dr. Kaiser Géza a balatonfüredi Széchenyi Ferenc Kertészeti szakképző iskola volt igazgatója.

A gazdag életpályát magáénak vallható, oktatás elismert szakembere, 1926. november 6-án született Pestújhelyen. 1944-ben a gödöllői Jászóvári premontrei Kanonokrend Szent Norbert gimnáziumában érettségizett. 1948-ban az Agrártudományi Egyetem Kertés és Szőlő Gazdaságtudományi Karán kertészmérnöki oklevelet kapott. 1960-ban egyetemi doktor lett, 1965-ben a mezőgazdasági tudományok kandidátusa címet kapta.

Tanári pályafutása 1949-ben a Csurgói Mezőgazdasági Középiskolában kezdődött, majd folytatódott Bácsalmáson a Mezőgazdasági Gimnáziumban. 1950-ben a Villányi Kertészeti technikum tangazdaság vezetőjének nevezték ki. 1951–1953 között a Nagygombosi Tangazdaság kertészeti ágazatát vezette. 1953–1955-ös években tanár a Bajai Kertészeti Technikumban.

A rövid idejű, de változatos beosztások után 1955-ben került Balatonfüredre, ahol megszakitások nélkül, 1992-ig, nyugdíjba vonulásáig, 37 éven keresztül vezetője, igazgatója a Széchenyi Ferenc Kertészeti szakképző Iskolának. A 43 év munkaviszonyból, 37 év egy munkahelyen tetemes idő. Mi történt ez alatt, a közel négy évtized alatt?

A kezdeti 4–5 fős tanári, 40–50 fős diák létszám az 1990-es évek kezdetére 40–50 fős tanári és 500 fős diáklétszámmá bővült. Az igazi változást viszont a rendszerváltozás jelentette. A korábbi nagyüzemi gazdaságok szakember igénye helyett, a megváltozott gazdasági feltételeknek megfelelően, a piacgazdaság igényeit kellett figyelembe venni.

Köztudott, hogy az iskola a Széchenyi család 1782-ben épült kastélynyaralójában kapott otthont. 1780-tól ugyan szeretetházként működött, de a későbbi iskolai funkcióknak nehezen tudott megfelelni. Dr. Kaiser Géza felvállalta azt a nem kis feladatot, hogy az iskolát bővítse, az oktatás tárgyi feltételeit megteremtse. Az iskola sportcsarnoka sokáig a Balatonfüred város egyetlen korszerű, fedett terme volt, mely a teremsportok szolgálatában állt. A távollakó diákok részére kollégiumot építtetett. A lánykollégium 1969-ben, a fiúkollégium 1974-ben készült el. Az építkezésekhez nagy szükség volt, a kitartó, küzdelmes munkájára.

A tárgyi feltételek megteremtése mellett, komoly feladatot vállalt a szakképzés korszerűsítésében. Tagja volt a kertésztechnikus képzés munkabizottságnak, akik

a képzés tantervét kidolgozták és tankönyveik megírását vállalták. Általa az iskola nemcsak az iskolarendszerű képzés elismert központja lett, hanem a szőlész-borász szakma továbbképzési helyszíne. Szervezésében, a Magyar Tudományos Akadémia Kertészeti Bizottsága gyakorta tartott tudományos tanácskozást az iskolában. A kastélyépület egykori könyvtár szobája, ahol az *ifjú gróf Széchenyi István* gyerekkorában oly szívesen játszott, méltó otthona volt a rendezvénynek.

Igazgatása alatt vette fel az iskola fennállásának 50. évfordulója alkalmával névadójának gróf Széchenyi Ferenc nevét.

Munkássága során 21 középfokú tankönyve jelent meg, több mint háromezer oldalon, főként kertészeti ágazatokról és üzemgazdasági szakterületekről. A háromkötetes Szőlőtermesztés című könyve, 1979-ben nivódíjas lett. Tankönyvei mellett két szakkönyve is megjelent. A korszerű szőlőtermesztés alapjai, 1975-ben jelent meg, a Szőlőtermesztésünk fényben és árnyékban 1986-ban. Az utóbbi könyv komplex tudomány és gazdaságpolitikai szemlélete ma is aktuális.

Tevékenységet számtalan elismerés illette. 1987-ben Apáczai Csere János-díjat kapott, 1990-ben a Magyar Köztársaság Csillagrendjével tüntették ki. Balatonfüred városa, ahol életének több mint félévszázadát élte, Pro Urbe díjjal méltatta munkásságát, a városhoz való kötődését. Nyugdíjba vonulását követően volt iskolája sem feledkezett meg munkásságáról. Örökös igazgató címmel jutalmazta, a kastélyépület alatti pince, ma, mint emlékmúzeum működik, szintén nevét viseli. Az iskola emlékparkjában emlékkő emlékeztet munkásságára.

Születésének 82. évfordulóján, a sok jó kívánság mellé megkapta egykori alma materének Gyémántoklevelét, mely igazolta, hogy 60 éve kapta kertészmérnöki oklevelét. A Balatonvin Borlovagrendnek 1988-tól volt tagja.

Befejezésként gondolatait szeretném idézni, elsőként az iskola fennállásának 70. évfordulójára irt könyvből:

„Végül – adódik a felkiáltás. O tempora! – Ó idők! Mennyi mindent őriz meg tarsolyában az emlékezet. A ballagások a gesztenyefák alatt, jókedvű bankettek, kirándulások, osztálytalálkozók, a tanulókhoz közelebb kerülő tanítási órák –... Előre tekintve, a jövőre gondolva latin szóval köszöntöm –, mint az iskola által adományozott örökös igazgató cím birtokosa – a 70 éves iskolát: Vale! Éljen boldogul! – tovább szeretett füredi-arácsi alma materünk!”

Másodikként, személyes találkozásunk alkalmával, elhangzott gondolatait:

„Szeretném megélni családom további magán- és közéleti sikereit. Szeretnék látni és érzékelni egy boldogabb Magyarországot, saját életemben egészségesebb nyugalmat.”

Tisztelőjeként kívánom, nyugodjon békében, az általa 37 éven át irányított iskola emlékét örökké megőrzi. Tanulmányozza kedvenc történelmi korát, a római kort, a császárok életét.

dr. Fülöp Lajos

Müller István emlékére

Balatonakali – Nagyon kevés olyan sikeres szőlész-borász van az országban, aki nem ismerte személyesen Müller Istvánt.

A megyéhez kötődött. Ajkán született, Veszprémben vegyipari technikusként érettségizett, majd a Keszthelyi Agrártudományi Egyetemen szerzett agrokémikusi diplomát, amit később Gödöllőn külgazdasággal egészített ki. A gyakornoki évét a Badacsonyi Állami Gazdaságnál töltötte, majd bekerült abba a csapatba, mely minden lehetséges

eszközzel segítette a megyénkben a nagyüzemi szőlőművelés megteremtését. Nemcsak növényvédelmi tanácsokat adott, hanem 1979-től szervezte a szőlészek-borászok februári továbbképzését. Ez először a megyére, majd a térségre terjedt ki, de igen hamar országossá bővült. A legrangosabb szakmai továbbképzés lett, melyre minden borvidékünkről érkeztek hallgatók és amelyikből jövőre tartották volna meg a harmincötödikét. Ez a tanfolyam a felsőfokú végzettségű gyakorló szakembereket segítette, hogy felfrissítsék a tudásukat, és naprakész információkat kapjanak.

Egy időben vincellérképzéssel is foglalkozott, felismerve, hogy az akkoriban induló családi gazdaságok között sokban szükség volt a tudnivalók rendszerzésére, összefoglalására, hiszen nem mindig elég az őseinktől örökölt gyakorlat. Többször járt Amerikában, de Európa összes jelentős bortermő vidékét is meglátogatta és szakmai utakat is szervezett a szakmabelieknek a megismerésükre. Évente gyönyörű szakmai naptárakat adott ki. Számos szakkönyv és ismeretterjesztő kiadvány szerkesztője és kiadója volt. Ő újította fel a Balatonfüreden a borheteket, megszervezte a városi és a balatoni borversenyeket. Balatonakaliban vett egy romos pincét, felújította, a borút egyesület titkára lett. Vezető tisztséget töltött be a Balatonvin Borlovag Egyesületben. Hiányozni fog az útmutatása. Müller Istvántól ma (2013. december 11.) búcsúznak barátai és tisztelői, délben a vöröstemplomban, 13 órakor a Bajcsy-Zsilinszky úti temetőben.

Varga Ibolya

In memoriam Müller István, Pisti!

Megy a fekete emberfolyam a temetőben, meggy döbbenettel, hallgatagon. Ha tudnám, megfesseném. Elöl, viszik a Pistit, mintha mutatná az utat, s mondaná: Ti is ide juttok! Nem érti senki sem! Csendben vagyunk, hallgatunk, talán magunkat is okoljuk.

Ezek a szavak jutottak először eszembe, mikor 2013. december 11-i temetése után

gondoltam, írok az emlékére. Meg az, hogy senki sem méltatta tevékenységét. Szeretett felesége és három nagyszerű, felnőtt fia búcsúztatta mély fájdalommal. Szép családi életet élt. István agrármérnök, és külkereskedelmi szakmérnök volt, mindenki Pistije. A rendszerváltozás előtt a Balaton-felvidéki Szőlő- és Bortermelők Egyesülésénél dolgozott Aszófőn. Többek között bormarketing, konferenciák, továbbképzések és a borexportok szervezése, lebonyolítása volt a feladata. Ebben a minőségében az Egyesült Államokban is járt. A cég megszűnése után megalakította családi vállalkozását a PELSOVIN TRADE BT-t, azaz a „Balatonbor” betéti társaságot.

Az egész országban segítette a kezdő borászati vállalkozások exportjának elindítását, akkor, amikor ez még komoly külkereskedelmi szakismeretet kívánt.

Nem hagyta tudását, tapasztalatát veszni, s az új körülmények között is megtalálta a módját, hogy a szőlészeti-borászati szakma felemelésén dolgozzon. Konferenciái az Agro Hotelben, majd a Füred Hotelben két-háromszáz főt is vonzottak szerte az országból, s akik egész hetet töltöttek Fűreden. Most lett volna a 35-dik alkalom.

Amikor ez a kezdetekkor nagyon fontos volt, vincellérképzőket szervezett. Gondoskodott a tananyag összeállításáról is, s ezen kívül is sok szakeikket írt, szakkönyveket szerkesztett.

Nagyon fontosak voltak külföldi (olasz, osztrák, német, stb.) tanulmányútjai. A kezdő borászok akkor csak az ő segítségével juthattak nyugatra, és láthattak korszerű szőlészeteket, borászatokat.

Gyönyörű borászati témájú naptárakat jelentetett meg, több mint két évtizeden keresztül.

Remélem az idei borhéten kiállíthatjuk ezeket. Természetesen ezeket ellenérték fejében végezte, mégis, mégis, minden sor után az jutott eszembe, megköszöntük ezt valaha is neki?! A rendszerváltozás után azonnal az önkormányzat rendelkezésére állt, hogy szaktudásával segítsen.

Nem csak elméletben segítette a Mezőgazdasági Bizottság munkáját, hanem gyakorlatban is.

A borhét még most is az ő szervezési elgondolásai alapján folyik. Ő VOLT AZ, AKI EZT A GYAKORLATBAN ELŐSZÖR FÜREDEN, DE TALÁN AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN MEGSZERVEZTE! Állítom, nem lenne már 22 éve városi borverseny, ha ő nem szervezi meg. Nem lenne „Füredi Borkirálynő”, nem lenne „város bora”, nem volna ilyen jelentős szerepe az idegenforgalomban és a város életében a borászatnak. Megköszöntük ezt neki?!... Jut eszembe megint.

A gazdasági válság érzékenyen érintette vállalkozását. Nyilván ha valamiről le kellett mondaniuk a borászoknak, az a bentlakásos tanfolyam, az ajándék naptár, a külföldi szakmai tanulmányút.

Ő azonban nem panaszkodott senkinek. Még kedves feleségének is csak egy-egy szóval, aki pedig mindig mellette állt, s oroslánrésze volt a cég napi feladatainak elvégzésében. Magában hordozta fájdalmát, hogy már nem kell a szaktudása, nem kell a szakmai tevékenysége... nincs rá szükség... s egy életerős férfinak ez szinte elviselhetetlen.

Ahogy ezt *Aranka*, Pisti felesége elolvasta az alábbiakat fűzte hozzá:

Nem annyira az anyagiak terhelték a lelkét, inkább az, hogy maximalista volt, mindent jól akart csinálni és ezt mástól is elvárta. Nem tudta tudomásul venni, hogy az idő múltával milyen változások történtek körülötte. Mindig azt mondta, hogy ő ehhez a munkához ért, máshoz nem. Nehezen tűrte a változásokat, pedig igyekezett alkalmazkodni. Nagyon megviselte édesanyja betegsége is. Nem kötött kompromisszumokat soha.

Elment! De munkájának áldásai itt maradnak nekünk. Isten áldjon, és adjon örök nyugalmat neked!

Csizmazia Szilveszter

Steinhausz György

A Balatonvin Borlovagrendnek 1988-tól volt tagja. Személyét a füredieknek nem kell külön bemutatni, sokan ismerték. Csopakon élt családjával. A balatonfüredi rendezvényeken sokszor szerepel, mint konferansz. Életének 66. évében, 2013. augusztus 1-én hunyt el.

Budapesten született 1947. szeptember 17-én. Édesapja *Steinhausz Béla* gyógyszerész, vegyészmérnök, édesanyja, *Timár Éva* „Rubindiplomás” tanítónő volt. Általános Iskola tanulmányait Lábatlanban végezte. A Mezőgazdasági Technikumba Putnokon járt, 1962–66 között. Végzett mezőgazdászként rövid ideig gyakornokként a Kertészeti Főiskola tangazdaságában és a Vetőmagtermeltető Vállalatnál dolgozott.

Csopakra 1971-ben került, amikor az Állami Gazdaságok Üdülőjében kultúrosi állást kapott és hazaköltözött a nagyszülei házába. Munkája a rendszerváltásig tartott. 1991-től idegenforgalmi vállalkozóként dolgozott tovább. Gyermekeivel megnyitották a Csopak Tourist irodát, ami 2004-ig működött.

Az aktív munka mellett szívesen vállalt közéleti szereplést, 1980-tól községi tanácstag, a kulturális albizottság elnöke, kulturális tanácsnok, majd alpolgármester. Feladatvállalásban nagyapja *Timár József* Csopak egykori jegyzőjének tisztelete vezérelte. Szívesen kutatta Csopak helytörténeti emlékeit. Szoros barátság kötötte *Zákonyi Ferenchez*, aki nagy tisztelője volt nagyapjának.

Kezdeményezője volt Csopak testvérvárosi kapcsolatának létesítésében az erdélyi Szovátával. Nyugdíjasként több szabad ideje jutott családjára, gyermekeire és unokáira.

Szoros kapcsolatot ápolt Balatonfüreddel is, mivel a városhoz nem csak kulturális vonatkozású, hanem rokoni szálak is kötötték. *Timár József* anyai nagyapja 1911-ben vette feleségül a balatonfüredi *Sturm Máriát*. A Jókai-napoknak szintén évekig szereplője volt. A borrendi rendezvények gyakori szereplője volt.

Munkásságát méltán elismerték. A Magyar Arany Érdemkereszt tulajdonosa, Csopak község Díszpolgára lett.

dr. Fülöp Lajos

Kutas Árpád (1961–2010)

A Balatovin Borlovagrendnek 2004-től tagja.

Balatonfüred város alpolgármestere 2010-ben tragikus hirtelenséggel hunyt el. Alföldiként, egészen pontosan hőmezővásárhelyiként 1982-ben került Balatonfüredre. Útépítési, építőipari vállalkozóként 2002-től volt önkormányzati képviselő, 2006-tól pedig alpolgármester. Kutas Árpád nevéhez fűződik a Bata liget, a közlekedési csomópont, a Hősök terén a park kialakítása, illetve a Koloska-völgyi szoborpark és több füredi, arácsi köztéri szobor felállítása. Éveken keresztül volt főszervezője a Balatonfüredi Nemzetközi Kőszobrász Szimpóziumnak. Kezdeményezésére és közbenjárására

újulhatott meg az arácsi Népház és régi posta épülete. Alpolgármesterként több füredi fejlesztésben szakértelmét kamatoztatva megbízhatóan felügyelte a közbeszerzések műszaki tartalmát és minőségét. Közvetlen és segítőkész, a közösségért mindig tenni akaró személyiségéért sokan tisztelték és szerették a városban. Karakterét nagyban alakította, amit szüleitől tanult. Dolgozni kell, és ha tudunk, segítsünk egymáson. Ebben nőtt fel és sok dologra lehetett büszke életében. A városban több mint 30 köztéri szobor elhelyezésében működött közre. Arácson lakott, ahol sokat tett azért, hogy élhető városrésze legyen Balatonfürednek. Több civil szervezet alakult, akik méltán őrzik Kutas Árpád emlékét.

2011-ben Balatonfüred városától posztumusz Díszpolgári kitüntetést kapott.

A BALATONVIN BORLOVAGREND

ÉVENTE MEGISMÉTLŐDŐ RENDEZVÉNYEI

Március első napjaiban: Egyesületünk közgyűlése, borverseny, szakmai előadás.

Az Egyesület alapszabálya szerint működik, melyet a Veszprém Megyei Bíróság hagyott jóvá. 2008 júliusától közhasznú szervezetként történő működésre is megkapta az egyesület az engedélyt. A közgyűlés az egyesület legfőbb szerve, melyet évenként legalább egyszer össze kell hívni. Ekkor ad számot az elnökség a végzett munkáról. Az elnökség és a Felügyelő Bizottság egyaránt az írásban elkészített beszámolót minden egyesületi tagnak megküldi a meghívóval együtt. Az elmúlt években a közgyűlést egy-egy neves borászunknál tartjuk, így 2007-ben Szent Donát Pincészetben, Csopakon, 2008-ban a Koczor pincészetben, Balatonfüreden.

A tisztségviselők megválasztását követően határozta meg az elnökség javaslatára a közgyűlés a következő öt év kiemelt feladatait, így a legutóbbi éveket vizsgálva:

- 2006-ban a bor és a gasztronómia évében a Balatonfüred és környéke Borút Egyesülettel és a Veszprém megyei Gasztronómiai Egyesülettel kötött megállapodás alapján végeztük a munkánkat.

- 2007-ben a Balatonfüred a Szőlő és a Bor Nemzetközi Városa cím megszervezésének 20 éves évfordulójának megünneplését emeltük ki a feladatok közül.

- 2008 legjelentősebb új eseménye Balatonalmádi Önkormányzattal és a Turisztikai Egyesülettel történő együttműködésünk. Ennek eredménye az is, hogy különböző ünnepek során Balatonalmádiban tíz borlovagot avattunk. Ezzel a borvidékünk második legnagyobb településén is részesévé váltunk a szőlő-borral kapcsolatos ünnepeknek.

- 2009-ben a megalakulásunk 25 éves jubileumát emeljük ki az MBOSZ kongresszusával és egyéb programokkal.

Augusztus 20-át megelőző második hétvégén, szombaton rendezzük a Balatonfüredi borhetek megnyitó ünnepségét, ahol borlovagok avatására kerül sor.

A balatonfüredi borhetek első ízben 1932. szeptemberében került megrendezésre, ma már az önkormányzat szervezésében, huszonnégy helyi szőlész-borász kínálatában augusztus első felében indul és három hétig tart.

A Balaton-part leglátványosabb, legsikeresebb borászati rendezvénye lett. A borlovagrend évente 8 személy avatását biztosítja, akik a borlovagrend nagykövete címet viselhetik, ezt követően forma szerint is elkötelezettek lesznek a balatonfüred-csopaki Olaszrizling, e borvidéken termelt kiváló minőségű borok iránt.

Szeptember közepén: balatonfüredi szüreti fesztivál.

Régi hagyománya van a szüreti fesztivál keretében megrendezett felvonulásnak Balatonfüreden. 1990-től kezdve a felvonuláson nem csak a Balatonvin Borrend díszruhába öltözött lovagai vonulnak fel, hanem a társ-borrendek képviselőit 15–25 borrend is, borrendenként 3–4 fővel képviseltetve magát. A szüreti felvonuláson az önkormányzat szervezésében mozgósítja a szőlőtermesztésben, borászatban

érdekelteket a bor kedvelőivel együtt, így ez a rendezvény is messze földről is vonzza az érdeklődőket.

Újbor ünnepe borszenteléssel.

Az első Szent Márton napi ünnepet, újbor mustrát 2001-ben rendezte a borlovagrend elnöksége, amelyre a társ-borrendek képviselői is meghívásra kerülnek.

A Borrendi Tanács 2011. november 4-én tartott ülésén döntés született, hogy a korábbi Márton-napi ünnepséget nem rendezzük meg, mert annak gazdaságossága erősen megkérdőjelezhető volt.

Ezért született az a határozat, hogy az újborral kapcsolatos hagyományteremtő szakmai rendezvényünket Borrendi újbor mustra néven rendezzük meg, minden év december 6-át, Miklós napját követő pénteken 18 órai kezdettel.

Az új borok bemutatása a nagyközönség részére fontos feladat, mely a termelők részéről nagy felkészülést igényel. A fogyasztók e program keretében ismerhetik meg azt, hogy milyen borok termettek az adott évben, mindezt a gasztronómiai ajánlatokkal együtt ismerhetjük meg, vidám műsorokkal, zenével együtt, bál keretében.

Ezen évről-évre visszatérő eseményeken túl, számtalan fontos programot szervez e rend.

A mintegy 1000 év alatt kialakult szőlészeti, borászati hagyományok ápolását, a kulturált fogyasztás népszerűsítését tartják a borlovagrendek fő célkitűzésüknek rendezvényeiken is.

Varga Ibolya

A BALATONVIN BORLOVAGREND
TISZTELETBELI TAGJAI,
NAGYKÖVETEI
AZ AVATÁS IDŐPONTJÁNAK
SORRENDJÉBEN 1984-TŐL

LES TENEURS DU TITRE „AMBASSADEURS DE LA CONFRÉRIE
BALATONVIN”

THE OWNERS OF THE TITLE „AMBASSADORS OF THE WINE GUILD
(CONFRERIE) BALATONVIN”

DIE ALLBEKANNTEN BESITZER DES TITELS „BOTSCHAFTER DES
WEINORDENS BALATONVIN”

1984 évben

Szalay László dr. tanácselnök, **Bakonyi László** szőlész, **Balogh Géza dr.** ágazatvezető, **Bácsi Gyula** elnökhelyettes, **Csomain Géza** főmezőgazdász, **Dul Gyula** ágazatvezető, **Nemes Miklós** szőlész, **Ott László** elnökhelyettes, **Óry Károly** szőlész, **Sörös András** ágazatvezető, **Varga Sándor** építésvezető, **Bakonyi József** szőlész, **Wittmann Ferenc** borász, **Zsebők Zsigmond** főágazatvezető, **Csizmadia Éva** igazgató, **Lakatos András** igazgató, **Teszár József** vezérigazgató, **Bőőr László** pincészetvezető, **Kocsis Miklós** osztályvezető, **Ádám István dr.** tanácselnök, **Gáncs Lajos dr.** osztályvezető, **Kurucz Albert** igazgató, **Kutassy László** osztályvezető, **Maróti Rezső** tanácselnök, **Rácz István** tanácselnök, **Varga Gábor** főkertész, **Venczel János** vegyész, **Rosta Sándor** főtitkár, **Antonin Jakobik** Csehszlovákia, miniszter, **Juhár Zoltán dr.** miniszter, **Csiky Ottó dr.** elnökhelyettes, **Csizmadia Zoltán** festőművész, **Eleki János dr.** főtitkár, **Hollai Imre** ENSZ-nagykövet, **Náray Géza** szőlész-borász, **Bedő József** közigazdász, **Gyuricza László** országgy. képviselő, **Tamás László** professzor, **Hardy Zoltán dr.** m. tanácsítkár, **Papp Lajos dr.** elnök.

1985 évben

Dénes János szőlész, **Farkas Zoltán** szőlész, **A. Nagy Sándor** szőlész, **Mészáros József** szőlész, **Ott Károly** ágazatvezető, **Ottletz Károly** szőlész, **Gál Gyula** borász, **Vass András** szőlész, **Hőbe Lajos ny.** elnök, **Kálmán István ny.** elnök, **Nagy Sándor ny.** elnök, **Fodor György** szőlész, **Bakonyi Károly dr.** szőlőnemesítő, **Barta Éva** újságíró, **Beck Tamás** Magyar Keresk. kamara elnöke, **Berei Ferenc** osztályvezető, **Farkas Bertalan** úrhajós, **Farkas József** újságíró, **Illés István** főmérnök, **Kósa László** elnök, **Kupai Sándor dr.** vezérig., **Lakatos Csaba** igazgató, **Módi Mihály** vezérigazgató,

Szele Ferenc dr. m.tanácselnökh, **Megyeri Károly** újságíró főtitkár, **Rostási József** középiskolai tanár, **Pócs Imre** igazgató, **Sós Gyula** vezérigazgató, **Szendródi Győző** igazgató, **Bronislaw Cias** Lengyelország, pénzügyminiszterh, **Medgyessy Péter dr.** pénzügyminiszterh., **Vincze László prof.** rektorh., **Mészáros Győző** vezérigazgató, **Óry Sándor id.** szőlész, **Somogyi Sándor** szőlész, **Zákonyi Ferenc dr.** Balaton kutató, **Somos János dr.** bankigazgató, **Varga Miklós dr.** bankigazgató, **Kiss Pál dr.** bank vezérig. **Villányi Miklós dr.** államtitkár, **Reino Uronen** Finnország, államtitkár, **Váncsa Jenő** miniszter, **István János** m. tanácselnök, **Papócsi László dr.** miniszterh., **Lengyel Márton** elnökh., **Petrovszki István dr.** osztályvez.

1986 évben

Ábrahám Kálmán dr. államtitkár, **Mihalik László dr.** igazgató, **Pozsgay Imre dr.** főtitkár, **Henn Gyula** tanácselnök, **Kiss Ervin** igazgató, **Markovics Gáspár** elnök, **Trethon Ferenc dr.** ny.miniszter, **Vida András** fotóművész, **Rozs Gyula** szőlész, **Tóth Lajos** szőlész, **Honti László** vezérigazgatóh., **Kállay Béla dr.** igazgató, **Manninger Gusztáv dr.** igazgató, **Manninger Jenő** orvosprof., **Kuroli Géza** prof. dékán, **Varga János** prof. rektor, **Borsodi Imre** vezérigazgató, **Thury János** fővadász, **Maróthy László dr.** kormányelnökh., **Buzás Gyula** prof.rektorh., **Debreczeni Béla** prof. rektor, **Kardos Zoltán** prof.rektorh., **Schmidt János** prof.rektorh.

1987 évben

Figula Mihály pincészetigazgató, **Böszörményi Ernő dr.** főigazgató-főorvos, **Gabnai Zoltán dr.** agrármérnök, **Angyal Imre** országgy. képviselő, **Ásvány Ákos dr.** igazgatóh., **Tóth Péter dr.** igazgató, **Mr.André Bonin** FICB elnök-nagymestere, **Szabó Ferenc dr.** miniszterh., **Tóth József dr.** vezérig., **Sántha Imre dr.** tanácselnökh., **Lőrincze Lajos dr.** c. egyetemi tanár, **Lőrincze Péter** főtitkár, **Kádár Lászlóné** gimnáziumi tanár, **Terelmes László** vezérig., **Rudolf Bay** Németország, Germering, polgármester, **William Lang** Németország, Germering irodavezető, **Kótai Géza** osztályvez., **Südi Zoltán** osztályvez., **Winkler Gyula** osztályvez., **Makai Éva** osztályvez.

1988 évben

Szűrös Mátyás MSZMP KB titkár, **Strenner István** szőlész, **Reichardt József** szőlész, **Madarász Lajos** M. Levéltár igazgató, **Navracsics Tibor** m.tanácselnökh., **Óry Miklós** mérnök, **Mohácsy László dr.** bankigazgató, **Podmaniczky Gyula** tanácselnök, **Rohály Gábor dr.** borász, orvos, **Siető Kálmán dr.** igazgató, **Piros Ildikó** színművész, **Husztai Péter** színművész, **Zhu Ankang** Kína, nagykövet.

1989 évben

Keresztury Dezső akadémikus, **Szász Endre** festőművész, **Hóbe Lajos** szőlész, **Bognár István** szőlész, **Salló István** faszobrász művész, **Salló Győző** faszobrász művész.

1990 évben

Somogyi Zoltán szőlész, **Winkler Ferenc** vezérig.h., **Losoncziné Sandra Klára** szőlész-borász, **Módos Ernő** nagymester, **Pohánkovics János** szőlész, **Oláh László dr.** nagymester, **Kozáry Géza** szőlész-borász, **Dabasi Gábor** szőlész-borász, **Hegyeshalmi László** igazgató, **Perger Ferenc** igazgató, **Praznovszky Mihály dr.** igazgató, **Horn Péter** prof. akadémikus, **Reile Gizella** borász, **Szokira István** borász, **Marth Ferenc** borász, **Magyar Dezső** nagymester, **Békefi József** borász, **Győriné Gáti Magdolna** borász.

1991 évben

Pikó László közgazdász, **Vadas Sándor** osztályvezető, **Borsi Lőrinc dr.** igazgató, **Bíró Péter dr.** főtitkár, **Tomor Katalin** asszisztens.

1992 évben

Jánka József szőlész, **Simon Gyula** szőlész, **Bálint György dr.** országgy. képviselő, **Alfréd Rákoczi Tombor** Ausztria, Kismarton, borrendi konzul.

1993 évben

Stumpfhauser János szőlész, **Kiss Ferencné** asszisztens, **Kosárka József** nagykövet, **Máthé János** ny.főkertész, **Tislér Géza** ref.püspök., **Simon Géza** szőlész, **Fülöp Mihály dr.** nagymester, **Tóth Sándor dr.** főosztályvezető, **Tímár András** Kanada, M.V.SZ. elnökségi tag, **Somogyi Sándor** prof., **Rendek László dr.** docens, **Brazsil József dr.** adjunktus, **Kótun Károly** ny.főigazgató, **Cseh Lajos** osztályvezető, **Pákozdy János dr.** főigazgató-főorvos.

1994 évben

Fülöp Lajos dr. kertészmérnök-tanár, **Hütter Csaba dr.** ny.miniszter, **Horváth József** szőlész, **Mayláth Endre** nagymester, **Kakuk András** vendéglős, **Osváth Pál** szőlész-borász, **Lakos László dr.** miniszter, **Csizmazia Szilveszter** önk.képviselő, **Sümei József dr.** szőlész-borász, **Herpai Balázs dr.** igazgató, **Urbán András dr.** igazgató, **Dobó József** vendéglős.

1995 évben

Bartha Ferenc bankelnök, **Tordy Géza** színművész, **Héjja József** keramikus művész, **Báger Gusztávné** vezérig.h., **Szántó István** szőlész-borász, **Vayai József dr.** szőlész-borász, **Szerdahelyi Péter** bankelnök, **Kemenes Ernő dr.** ny.miniszter.

1996 évben

Szőllősi Árpád dr. ügyvéd, – tiszteletbeli konzul.

1997 évben

Benedek Fülöp dr. államtitkár, **Varga László dr.** vezérigazgató, **Saághy László** borász, **Nákovics László** osztályvezető, **Nagy Frigyes dr.** miniszter, **Demján Sándor** bankelnök, **Piffáth Jakab** szőlész-borász, **Árkovics József** pincészetvezető.

1998 évben

Husvéth Ferenc prof.rektorh., **Kismányoky Tamás** prof.dékán, **Palkovics Miklós** prof. tanszékvezető, **Pintér István dr.** főorvos, **Veress Gábor dr.** főigazgató-főorvos, **Lányi Zsolt dr.** országgy.képviselő, **Torgyán József dr.** országgy.képviselő, **Kiss Mihály** r.főkapitány, **Kovács Árpád dr.** Számvevőszék elnök, **Csizmazia Darab József dr.** szőlőnemesítő, **Kocsondi József** prof.tanszékvezető.

1999 évben:

Günter Bäder dr. Németország, Weinsberg főigazgató, **Rudolf Danner dr.** Ausztria, Krems igazgató, Rohrendorf polgármester, **Kövér László dr.** országgy. képviselő, **Valenta László** államtitkár.

2000 évben

The Viscount Astor Anglia, **Stumpf István dr.** kancelláriaminiszter, **Nógrádi László** országgy. képviselő, **Kraft Péter** vezérig., **Manninger Jenő** államtitkár, **Koós János** előadóművész, **Franz Schruiff** Ausztria, Oslip, szőlész-borász.

2001 évben

Kemenes Dénes polgármester, **Budai Zoltán dr.** államtitkár, **Csáki László dr.** főorvos, **Kovács Miklós** igazgató, **Molnár János** szőlész-borász, **Mező Béla** étteremvezető, **Iglói János** nyomdaig., **Lovász Gyula** vendéglős, **Scher István** szőlész-borász, **Faragó Csaba** elnök-vezérig. **Kovács Zoltán dr.** államtitkár, **Sára Sándor** filmrendező, **Ing. Herbert Reiter** Ausztria, tanár, **Ing. Karl Bauer** Ausztria, tanár, **Ing. Karl Friewald** Ausztria, tanár, **Ing. Theresia Hirsch** Ausztria, tanár, **Szaxon Attila** vezérigazgató, **Juan Armando Andrada Wander-Wilde Parada** Spanyolország nagykövet, **prof. Francesco Spagnolli** Olaszország, San Michele/Alto Adige igazgató, **prof. Giovanni Gius** Olaszország, San Michele/Alto Adige főigazgató.

2002 évben

Horváth László szőlész-borász, **Pál Béla** országgy. képviselő, **Németh Imre dr.** miniszter, **Gaál Zoltán** prof. rektor, **Horák Árpád** banktisztviselő, **Johann Zigl drum** Németország, Heberhausen, polgármester, **Piller Róbert** bányamérnök, **Dávid Ibolya dr.** országgy. képviselő, **Kuti Csaba** megyei k.elnök, **Lakatos Antal** elnök, **Máté Antal** szőlész, **Fogl János** szőlész-borász, **Miklós Ferenc** ref. lelkész, **Punk Árpád** vendéglős.

2003 évben

Kolber István dr. országgy. képviselő, **Zöld János dr.** igazgató, **Pekár István** TV elnök, **Takács Ferenc** tanár, **Molnár László** szőlész-borász, **Mesterházy Attila dr.** államtitkár, **Ebele Ferenc** agrárkamara főtitkár, **Fallmann József** polgármester, **Molnár Gyula dr.** vezérigazgató, **Ferenc Vilmos** szőlész-borász, **R. C. Nair** Indiai Köztársaság, diplomata, **Mária Terese Gonzalez Briceno** Venezuelai Köztársaság,

diplomata, **Veress D. Csaba** történész, **Gulyás Ferenc** szőlész-borász, **Radovits Tibor dr.** igazgató, **Tomor László** szőlész-borász, **Jáger Tibor** szőlész-borász, **Geipl Miklós** tanár, **Zsédényi Imre dr.** főjegyző, **Dömötör Károly ifj.** agrármérnök, **Lukács Károly** szőlész-borász, **Ormai László dr.** banktisztviselő,

2004 évben:

Terts András dr. MBOSZ elnök-nagymester, **Kozma Kálmán** elnök, **Fehér János** orvosprof., **Szentmártoni Szabó Géza** prof., **Kovács Miklós dr.** igazgató, **Szathmáry Zsolt** mérnök, **Barátossy Gábor** erdőmérnök, **Horváth Balázs dr.** országgy.képv., **Somogyi Lajos** hegybíró, **Glatz László ny.** igazgató, **Somogyi László** vezérig., **Kállay Miklós dr.** professzor, **Schmidt Győző** igazgató, **Raskó György dr.** közgazdász, **Szalay Ferenc** pilóta, **Szalay Rózsa** tanár, **Titl József** szőlész-borász, **Bánki Iván** TV-rendező, **Dr.Peter May** Németország, Bad Kreuznach igazgató, **Rolf Hauser** Németország, Weinsberg igazgató, **Yves Baudinat** Franciaország, Beaune igazgató, **Roland Eyerchet** Franciaország, Rouffach tanár, **Arthur Darbelley** Svájc, Chateauneuf igazgató, **Rosanna Travaglia** Olaszország, Alba tanár, **prof. Eccli Walter** Olaszország, San Michele/Alto Adige tanár.

2005 évben:

Cserép László osztályvez., **Nagy András** polgármester, **Jurics Tamás** körjegyző, **Glatz Ferenc** akadémikus, **Szekeres Károly** keramikus művész, **Szabó László** szőlész-borász, **Balogh Péter** szőlész-borász, **Ujtz Péter** szőlész-borász, **Vajda Kálmán** szőlész-borász, **Dióssy László** polgármester, **Bujdosó László dr.** tisztí főorvos, **Gráf József** miniszter, **Hebling Zsolt** polgármester, **Kulka Gábor** szőlész-borász, **Végh Dávid** szőlész-borász, **Vitán Gábor** szőlész-borász, **Balanek Gyula** tanár, **Erik Sennebogen sen.** Németország, TLC tulajdonos, **vitész, ifj.Jáky György** orgonaépítő mester, **Schindele György** önk.képviselő, **Szirbek László** szőlész-borász, **Császár Attila** ref. lelkész, **Kuti Károly** szőlész-borász.

2006 évben

Papp Sándor szőlész-borász, **Szalay Lajos** szőlész-borász, **Szalay Tamás** szőlész-borász, **Pintér István Csaba** szőlész-borász, **Pröhle Gergely** nagykövet, **Simon György** polgármester, **Vezsenyi Imre** osztályvezető, **Fegyverneki Sándor** főosztályvezető, **Kiss Csaba** szőlész-borász, **Cseh Ferenc** szőlész-borász, **Molnár Ferenc** mérnök, **Dr. Hans-Rüdiger Andratschke** igazgató, **Tercza István** szőlész-borász, **Tamás Ervin** szőlész-borász, **Rózsahegyi Zoltán** szőlész-borász, **Antal Károly** szőlész-borász, **Kenyeres Géza** szőlész-borász, **Bodó Pál** vendéglátó **Gőgös Zoltán** államtitkár **Pandur Ferenc** polgármester, **Szalai Gábor dr.** önk.képviselő, **Rózsás Attila** kamarai elnök, **Kiss József** önk.képviselő, **Krajcz József** borosgazda, **Pálmüller József** mérnök-tanár, **Benedek János dr.** vezérigazgatóh., **Biermann Margit** igazgató, **Dublecz Károly dr.** dékán, **Marton István dr.** főosztályvezető, **Szekeres Jenő** agrármérnök, **Schneider Ferenc** erdőmérnök, **Hinger Zoltán** gépészmérnök.

2007 évben

Dobosi Dánielné szőlész-borász, **Bogó Ágnes** Zánka barátja, **Kamondi Tamás** étteremtulajdonos, **Sólyom Béla** szőlész-borász, **Sólyom László** pincemester, **Nagy Sándor dr.** vezérigazgató **Reményi Zoltán** elnök-vezérigazgató, **Sólyom Gyula** szőlész-borász, **Nagy Sándor** szőlész-borász, **Jakab Imre** orvosprof., **Godza Zoltán** nyomdaigazgató, **Maciej Ostrowski** Lengyelország, polgármester, **Ujvári Miklós Mihály** mérnök-tanár, **Ujhelyi István dr.** államtitkár, **Floidl Imre** gépészmérnök, **Bernáth Ildikó** országgy. képviselő, **Sátor László** mesterszakács, **Leitold László** bankigazgató, **Pálffy István** újságíró, menedzser, **Pálffy Károly** festőművész, **Sarlós István** agrármérnök, **Vági Gyula** szőlész-borász, **Ordódy Józsefné** ny.polgármester, **Szabó István** kertészmérnök, **Czeizel Endre** orvosprofesszor, **Gyetvai Zsolt** építészmérnök, **dr. Markovszky Györgyné Sindler Ágnes** igazgató, **Nagy Sándor** borbarát, **Rácz János dr.** nyelvész, **Varga László** Szerencsejáték Zrt. elnök, **Horváth Csaba** vendéglős, **Lasztovicza Jenő** országgy.képviselő.

2008 évben

Mag. Renée Taborsky Ausztria, közgazdász, **Hofrat Karl Schrittwieser** Ausztria, lelkes, **Dir. Armin Sonnauer** Ausztria, Mautern polgármester, **Dipl.Ing. Alfred Deim** Ausztria, Krems tanár, **Ing.Reinhold Kunze** Ausztria, mérnök, **Walter Seitner** Ausztria, közgazdász, **A. Emmens-Knol** Hollandia, Castricum, polgármester, **Andreas Haas** Németország, Germering, polgármester, **Pekka Jokinen** Finnország, Kouvola, tanácselnök, **Földesi Csaba dr.** földhivatalvezető, **Scher Zsolt** borász, **Selyem Krisztián** fogadós, **Szabó Gergely** borász, **Dr. Soós János** vezérigazgató, **Szabó Gyula** szőlősgazda, **Anda György** rendőrkapitány, **Suchman Tamás dr.** Balaton Fejl. Tanács Elnöke, **Csák Ferenc** OKM államtitkár, **Harsányi István** borbarát, **Klepeisz Zoltán** nyomdaigazgató, **Leitold Antalné** hegyközségi bíró, **Varjú Ibolya** gazdasági igazgató, **Nagy Judit** szőlősgazda, **Kálmán József** szőlősgazda, **Balogh Róbert** agrármérnök, **Fekete István** vezérig, **Koralevics Károly** szőlész-borász, **Sári Lajos** polgármester, **Szele Gyula** szőlész-borász, **Keszey János** polgármester, **Lőrincz József** elnök, **Szemes Béla** igazgató, **Czuczor Sándor** gimn. igazgató, **Ferenczy Gábor** alpolgármester, **Gulyás Tibor dr.** igazgató, **Győri Miklós** igazgató, **Lipóczi István** igazgató, **Hudák Mátyás** borász, **Burúzs Attila Mihály dr.** ügyvéd, **Balogh Zoltán** szőlősgazda, **Zettwitz Sándor** okl. gépészmérnök, **Lóránt Zoltán dr.** egyetemi docens, **Bradánovits Barnabás** borbarát, **Grósz Sándor** szállodaigazgató, **Kling István dr.** mérnök, jogász, **Sárkány Ferenc** menedzser, **Nagy Alexandra** borász, **Hervay Katalin** gasztr. tanácsadó, **Kanyaró Pál** Románia, Várfalva, polgármester, **Csincsi Ferenc** igazgató, karnagy, **Krámlí Józsefné** szőlész-borász, **Gőcze Tibor** igazgató, **Gőcze Tibor András** mérnök-közgazdász, **Kosztu János dr.** ügyvezető igazgató, **Vágó Péter** KISOSZ igazgató, **Csonka Endre** gasztronómus, **Krasznai András dr.** ügyvéd, **Direktor Magister Dieter Falzl** igazgató, **Lichtneckert András** dr. főlevéltáros, **Gombás Béla** szőlőbirtokos, **Zob János** szűrszabó.

BORLOVAG AVATÁSOK 2009-TŐL

(TISZTSÉGVISELŐK, KITÜNTETETTEK)

2009. március 4., Balatonfüred:

Dr. Májer János	kutatóintézet igazgató
Tálos Tamás	MBOSZ alelnök

2009. június 24., Zánka:

Györffy-Villám András	dandártábornok
Kiss Zoltán	kft. ügyvezető
Sasvári Sándor	színművész

2009. június 27., Csopak:

Bende József	borkereskedő
Bozóki Ferenc	borbarát
Rezgő Jenő	borbarát, kft. tulajdonos
Prof. Dr. Rédey Ákos	Pannon Egyetem rektora

2009. július 17., Zánka:

Kovács Attila	műszaki vezérigazgató-helyettes
Pató János	jó borivó
Gazsi József	fotóművész
Györffy Szabolcs	megyei főkertész
Id. Péringér Antal	borász vállalkozó

2009. július 17., Pécsely:

Farkas Balázs	szőlőbirtokos
Sebők Zoltán	szőlőbirtokos

2009. augusztus 1., Aszófő:

Fodorné Sárvári Erzsébet	üzletvezető
Dr. Martonyi János	külügyminiszter

2009. augusztus 7., Balatonalmádi:

Antal István	bortermelő
Báró Béla	jegyző
Hegyí Zoltán Rókus	kertészmérnök
Horváth Csaba	szőlész
Illés Tamás	szőlőbirtokos
Schweiger Rezső	borosgazda
Silló Piroska	borfesztivál szervező
Szedlák Attila	jó borivó

2009. augusztus 8., Balatonfüred:

Englert Dezső	borosgazda
Füzessy István	kertészmérnök
Dr. Imre Miklós	jó borivó, jó ember
Halász János	borkedvelő
Kintzly Péter	borkedvelő
Kun Miklós	borkedvelő
Dr. Scher József	jó borivó
Székrenyes Tamás	jó borivó
Dr. Széchenyi Ágnes	borkedvelő

2009. szeptember 12., Nemesvámos:

Király Mihály	szőlész-borász
Papp Ferenc	borkereskedő
Tósoki Gábor	borosgazda
Vass András	jó borivó

2009. szeptember 19., Balatonfüred:

Dr. Bárándy Gergely	országgyűlési képviselő
Karl Lajos	hegybíró
Koronczai Zsolt	borász
Piffáth Lajos	borász

2009. november 14., Balatonalmádi:

Bándi László	egyesületi elnök
Faust Gyula	református lelkész
Páli Lajos	borrendi kancellár
Sarusi Mihály	író
Steinbach József	református püspök

2010. május 4., Veszprém:

Debreczeni János	polgármester
------------------	--------------

2010. május 22., Szentantalfa:

Gyurkovics Zoltán	tiszteletbeli borász
Steierlein Imre	borász

2010. június 26., Balatonudvari:

Kovács János	polgármester – Szlovákia
Nagy Gyula	bortermelő

2010. július 15., Pécsely:
 Kálmán József borász, vendéglátóipari vállalkozó
 Peller Károly operetténekes
2010. július 16., Zánka:
 Antal Géza szőlőtermelő
 Antmann József hegybíró
 Havasi Csaba kertészmérnök
 Varga András bortermelő
 Weisz Imre szőlőtermelő
2010. július 23., Csopak:
 Dékány Dénes üzletember
 Nagy Bálint borosgazda
 Tóth Andrea üzlettulajdonos
2010. augusztus 7., Balatonfüred:
 Böröcz István borkedvelő
 Dr. Fellegi Tamás borkedvelő
 Lovász Gyuláné borkedvelő
 Makray Balázs borkedvelő
 Dr. Perenyi Tamás borkedvelő ügyvéd
 Somogyi Béla borkedvelő
2010. szeptember 3., Rohrendorf (Ausztria):
 Harry Murso Obersulm polgármestere
2010. szeptember 18., Balatonfüred:
 Balanyi Sándor borkedvelő
 Bodor József borosgazda
 Danka Róbert jó borivó magyar ember
 Huszár Péter borosgazda
 Ódor József bortermelő
 Rill László jó borivó magyar ember
 Tömböl László borkedvelő
 Szigethi Csaba borkedvelő

2010. november 13., Balatonalmádi:

Bálint Sándor	önkormányzati képviselő
Danka Lajos	MÁV igazgató
Fülöp Lajos	festőművész
Kaposi Zsuzsanna	mérnök-tanár
Markó Rafaelné	vendéglős
Németh Lajos	meteorológus
Oláh Miklós	szociológus

2011. június 12., Szentantalfa:

Both Vilmos	tanácsadó
Rádóczy Gyula	borász
Szenes Gábor	kommunikációs szakember

2011. július 16., Zánka:

Horváth László	szőlész
Molnár Zsolt	borász-szőlész
Scher Károly	borosgazda
Szabó Gergő	borász

2011. július 22., Csopak:

Gacs Gábor	berekháti betyár
Kovács Tamás	bortermelő

2011. július 22., Pécsely:

Kósa Sándor	klubvezető
Szücs Sándor	önkormányzati képviselő

2011. augusztus 6., Balatonfüred:

Dr. Lichtneckert András	történész úr A Balatonvin Borlovagrend NAGYKÖVETE díj és az ezzel járó díszszalaggal ellátott ÉRDEMÉREM
-------------------------	--

2011. augusztus 6., Balatonfüzfő:

Papp József	borkedvelő
-------------	------------

2011. augusztus 8., Balatonfüred:

Dér Ágnes	borkedvelő
Gyukli Krisztián	zölész-borász
Halász János	gasztronómus, Oszkár-díjas séf
Makai László	bokedvelő
Pálffy Károlyné	önkormányzati képviselő
Wágner Robert	gasztronómus

2011. szeptember 17., Balatonfüred:

Baloghné Király Mónika	agrármérnök
Gervald László	borász
Dr. Kristóf András	borkedvelő
Dr. Nagy Artúr	borkedvelő
Pall Ernő	borosgazda

2012. július 14., Zánka:

Péring Imola	borkirálynő
Winkler Tamás	vezérigazgató

2012. július 19., Csopak:

Lévai Ferenc	halász
Zámori Péter	ügyvezető

2012. július 20., Pécsely:

Lohn Ambrus	borosgazda
Nyakas Péter	zenész

2012. augusztus 4., Balatonfüred:

Dr. Budai Gyula	borkedvelő
Győry Endre	borkedvelő
Mártonné Máthé Kinga	borkedvelő
Szeibert Attila	borkedvelő
Tibortz Alexandra	borkedvelő
Török István János	éttermi mester-gasztronómus

2012. szeptember 15., Balatonfüred:

Dr. Bösze Ferenc	jó borivó
Bujtor Judit	színházigazgató-borosgazda
Dr. Somogyi Istvánné	borosgazda

2013. július 13., Zánka:

Ingrid Reifenscheid-Eckert	polgármester
Mészáros Géza	borkedvelő
Tóth István	vezérigazgató

2013. július 19., Pécsely:

Sebők Tamás	borász, mérnök
Söptei Zsolt	borász

2013. augusztus 3.. Balatonfüred:

Ing. Karl-Heinz Schnabl	borkedvelő
V. Németh Zsolt	borkedvelő
Regdon László	borkedvelő
Takács Péter József	borkedvelő

2013. augusztus 3.. Balatonfüred:

Varga Ibolya újságíró úrhölgy
A Balatonvin Borlovagrend NAGYKÖVETE díj
és az ezzel járó díszszalaggal ellátott
ÉRDEMÉREM

2013. augusztus 17.. Csopak:

Jády Péter	borkedvelő, zenekarvezető
Mánik Péter	borkedvelő
Dr. Simon Sándor	borosgazda

Ifj.Sebők Lajos

A BORLOVAGREND TANÁCSÁNAK TAGJAI

AZ ALAPÍTÁSTÓL

Balatonvin-Csupak Borrend Tanácsának (elnökség) tagjai 1984–1989

Gubicza Ferenc	elnök-nagymester
Dénes János	társelnök
Dr. Szalay László	társelnök
Zsebők Zsigmond	társelnök
Dr. Markovszky György	alelnök
Szekendy Alajos	alelnök
Varga István	titkár

Balatonvin-Csupak Borrend Tanácsának (elnökség) tagjai 1989–1994

Gubicza Ferenc	elnök-nagymester
Szekendy Alajos	elnökhelyettes
Zsebők Zsigmond	elnökhelyettes
Figula Mihály	szakmai, borászati titkár
Ott László	pénzügyi gazd. titkár 1989–1991
Pikó László	pénzügyi gazd. titkár 1991–1994
Varga István	szervező titkár 1989–1991
Máté Ernő	szervező titkár 1991–1994
Dénes János	elnökségi tag 1989–1991
Frick Attila	elnökségi tag 1991–1994

Balatonvin-Csupak Borrend Tanácsának (elnökség) tagjai 1994–1999

Zsebők Zsigmond	elnök-nagymester
Szekendy Alajos	elnökhelyettes
Pikó László	pénzügyi, gazd. titkár
Figula Mihály	szakmai, borászati titkár
Máté Ernő	szervező titkár, ceremónia mester
Frick Attila	elnökségi tag
Koczor Kálmán	elnökségi tag

Balatonvin Borlovagrend Egyesület (elnökség) 2000–2006

Gubicza Ferenc	elnök-nagymester
Máté Ernő	általános alelnök, háznagy
Koczor Kálmán	szakmai alelnök, kamarás
Ajtós József László v.	borrendi prépost
Baksa Erzsébet	főpohárnok
Cseh Ferenc dr.	nádorispán, területi titkár
Frick Attila	kincstárnok
Hudák Zoltán	borászati titkár, tisztartó
Punk Ferenc	gasztronómiai titkár, ínyesmester
Szabó István	ceremónia mester, kancellár

Balatonvin Borlovagrend Egyesület (elnökség) 2006–2009

Gubicza Ferenc	elnök-nagymester
Máté Ernő	általános alelnök, háznagy
Koczor Kálmán	szakmai alelnök, kamarás
Ajtós József László vitéz	borrendi prépost 2006–2007
Cseh Ferenc dr.	nádorispán, területi titkár
Péring Miklós	borászati titkár, tisztartó
Punk Ferenc	gasztronómiai titkár, inyesmester
Simon Cecília	főpohárnok
Szabó István	ceremónia mester, kancellár
Tóth Gyula	kincstárnok

Gubicza Ferenc elnök-nagymester egészségügyi állapotára tekintettel a tisztségéről lemondott, ezért rendkívüli választásra került sor, 2009. június 5-én.

A Közgyűlés a 4/2009. évi határozata: „A közgyűlés Gubicza Ferenc elnök-nagymester lemondását tisztségéről tudomásul veszi. E tisztségben és a borrend alapításában végzett munkáját elismeri és megköszöni, egyben felhatalmazza a Balatonvin Borlovagrend alapító elnök-nagymester cím használatára.”

Balatonvin Borlovagrend Balatonfüred-Csopak Egyesület Borrendi Tanács Elnökség tagjai (2009-2011)

Koczor Kálmán	elnök-nagymester
Máté Ernő	általános alelnök
Simon Cecília	szakmai alelnök
Cseh Ferenc dr.	nádorispán, területi titkár
Huszár Zoltán	tisztartó
Ifj. Mészáros József	főpohárnok
Péring Miklós	borászati titkár
Punk Ferenc	gasztronómiai titkár, inyesmester
Szabó István	ceremóniamester, kancellár
Tóth Gyula	kincstárnok

Balatonvin Borlovagrend Balatonfüred-Csopak Egyesület 2012. február 17-én Csopakon bírósági végzés miatt, megismételt tisztújító közgyűlést tartott.

Balatonvin Borlovagrend Balatonfüred-Csopak Egyesület Borrendi Tanács Elnökség tagjai: 2012. 02. 17.–2017. 02. 17.

Koczor Kálmán	elnök-nagymester
Máté Ernő	általános alelnök
Simon Cecília	szakmai alelnök
Bakonyi Elvira dr.	főpohárnok
Huszár Zoltán	tisztartó

Péring Miklós
Punk Ferenc
Ifj. Sebők Lajos
Szabó István
Tóth Gyula

főpohárnok
gasztronómiai titkár, ínyencmester
ispán
ceremóniamester, kancellár
kincstárnok

Felügyelő Bizottság tagjai:

Sárközi Miklós
Matula Pál dr.
Müller István

elnök
tag
tag

A BORLOVAGREND EGYESÜLET TAGJAI

NAPJAINKBAN

2014.

1. Ágoston Péter	38. Győri Miklós	74. Matula Pál dr.
2. Ajtós József László	39. Gyukli Gyula	75. Mayer Gyula
3. Ambrus Tibor	40. Halász János	76. Mészáros József ifj.
4. Antal Gyula	41. Hebling Zsolt	77. Molnár László
5. Antal István	42. Horváth Géza	78. Mustos Imre
6. Bakonyi Elvira dr.	43. Hudák Mátyás	79. Nagy Bálint
7. Baksa Erzsébet	44. Hudák Zoltán	80. Nagy Imre
8. Balázs Árpád	45. Huszár Zoltán	81. Nagy Jenő
9. Balogh András	46. Illés Tamás	82. Nagy Lajos
10. Balogh Emil dr.	47. Imre Miklós	83. Pálmüller József
11. Balogh Lajos	48. Jásdi István	84. Perenyei Tamás dr.
12. Balogh Zoltán	49. Kádár László	85. Perger József
13. Bóka István dr.	50. Kálmán József id.	86. Péringer Miklós
14. Boros Imre	51. Kálmán József ifj.	87. Petrányi István
15. Böröcz István	52. Kellerné Papp Ágnes	88. Pongrácz Antal dr.
16. Cseh Ferenc dr.	53. Kiss István	89. Pozsgay Imre dr.
17. Csima László	54. Kiszely Pál dr.	90. Punk Ferenc
18. Csizsár Péter	55. Koczor Dóra	91. Rajnai Árpád
19. Csizmazia Imre	56. Koczor Kálmán	92. Rill László
20. Dióssy László dr.	57. Kocsis István dr.	93. Róth Renáta
21. Domonkos Miklós	58. Koronczai Sándor	94. Salánki Sándor
22. Dömötör Károly ifj.	59. Kovács Kálmán	95. Sári Dénes
23. Dömötör Károly	60. Kovács Lajos	96. Sárközi Miklós
24. Englert Dezső	61. Kővári Péter	97. Sarlós Tibor
25. Feind Lajos	62. Krámlí József	98. Schweiger Rezső
26. Fekete Gyula	63. Kutics Károly dr.	99. Sebők Lajos
27. Ferenczy Gábor	64. Kuti Károly	100. Sebők Lajos ifj.
28. Filep Miklós	65. Krasznai András dr.	101. Simon Cecília
29. Fodor Gyula	66. László Antal	102. Simon Károly
30. Frick Attila	67. Lázár János dr.	103. Sipos Árpád dr.
31. Frick Józsefné	68. Leitold László	104. Söptei Géza
32. Gacs Gábor	69. Lipóczi István	105. Sugár András
33. Gellérthegeyi István dr.	70. Lóránt Zoltán dr.	106. Szabó István
34. Geric Endre	71. Lőrincz József	107. Szabó József
35. Grósz Sándor	72. Markovszky	108. Szalay László
36. Gubicza Ferenc	György dr.	109. Szalay Tibor
37. Gulyás Tibor dr.	73. Máté Ernő	110. Szemes Béla

111. Szentesi István	124. Vanyolai Sándor	135. Végh Endre
112. Takács Imre	125. Vanyolai Sándorné	136. Vörös Emil
113. Takács Péter József	126. Váradi Károly	137. Zab László
114. Tál Ferenc	127. Varga Ibolya	138. Zámbo Miklós
115. Tarnai Katalin	128. Varga István	139. Zámbo Terézia
116. Tárnoki Richárd dr.	129. Varga Lajos	140. Zettwitz Sándor
117. Tercza István	130. Varga Marcella	141. Zsernoviczky Tibor
118. Tóth Béla	131. Varga Zoltán	142. Badacsonyi
119. Tóth Gyula	132. Varga-Sabján	Pincegazdaság Rt.
120. Tóth János	László dr.	
121. Tóth József dr.	133. Vászolyiné	
122. Trampler László	Dobrosi Ágnes	
123. Vági Gyula	134. Vecsey Ferenc	

A BALATONVIN BORLOVAGREND JELENLEGI TISZTSÉGVÍSELŐINEK BEMUTATÁSA

Koczor Kálmán	elnök- nagymester
Máté Ernő	általános alelnök
Simon Cecília	szakmai alelnök
Dr. Bakonyi Elvira	a Női Tagozat elnöke
Huszár Zoltán	tisztartó
Péringer Miklós	főpohárnok
Punk Ferenc	gasztronómus
Ifj. Sebők Lajos	ispán
Szabó István	ceremóniamester
Tóth Gyula	kincstárnok
Sárközi Miklós	felügyelőbizottság elnöke
† Müller István	felügyelőbizottság tagja
Dr. Matula Pál	felügyelőbizottság tagja
Péringer Imola	borkirálynő

Koczor Kálmán elnök-nagymester

Barnagon született 1952-ben. Legújabb kutatások szerint a családról az 1320-as években már feljegyzések találhatók a mai Szlovénia területén. A törökök ellen vívott végvári harcok elismeréseként a család 1590-es évek végén birtokadományként került Barnagra, ahol az első feljegyzés a barnagi református anyakönyvben 1598-ban történt. Az ősök ekkor földműveléssel és szőlőtermesztéssel foglalkoztak. Az 1800-as évek elejétől jelentős fejlődés történt a szőlőtermesztésben. 1815–1825 időkből komplett pincefelszerelés maradt a családra, amely hajdanán *Koczor Ferenc* tulajdonát képezte. A hagyatékából 2012-ben egy bormúzeum került kialakításra a

balatonfüredi Bocsár dűlőben, ahol a családi vállalkozás központja található.

A középiskolát Balatonfüreden a Lóczy Gimnáziumban végezte, ahol szőlész-borász képzésben is részt vett. Főiskolára, Gyöngyösre járt, 1974-ben kertész üzem-mérnöki

diplomát szerzett. 1985-ben a Kertészeti Egyetem elvégzése után okleveles kertészmérnök, majd egyéb iskolák elvégzése után külkereskedelmi vámszakértő, melegkonyhás üzletvezetői szakképesítéseket is szerzett.

Első munkahelye a Badacsonyi Pincegazdaságnál volt, majd a balatonfüredi Jókai Termelőszövetkezetben dolgozott. Egyesülés után a Csopak Tája Mezőgazdasági Termelőszövetkezet alkalmazásában állt 1985-ig, amikor az aszófői Szőlészeti és Borászati Egyesüléshez került. Feladatköre volt az új ültetvények tervezése és szaktanácsadás. Az egyesülés megszűntével, családi vállalkozásba kezdett, 1990-ben megalapította a Koczor Pincészetet, melynek létrehozásában és a kezdeti működtetésében nagyon sok segítséget kapott édesanyjától, aki maga is mezőgazdasági technikus.

Az ősi családi birtok, melynek szőlőterülete 25 ha, Balatonfüreden, Pécselyen és Vászolyon található.

A termesztett szőlőfajták: Olaszrizling, Szürkebarát, Semillon, Chardonnay, Ottonell muskotály, Rozália, Magyar Rizling, Furmint, Merlot, Kékfrankos, és az interspecifikus fajták közül a Göcseji zamatos, Biana, Lakhegyi mézes, Füred gyöngye.

A bocsári dűlőben, a vállalkozás központjában 5000 hl-es pincekapacitás, 85 fős étterem, 120 fős konferencia terem, 36 fős borkóstoló helyiség, mozgáskorlátozottak fogadására alkalmas panzió és wellness rész található.

Boraikkal jelentős hazai és nemzetközi sikereket érnek el évről-évre. Késői szüretelésű Olaszrizling-Semillon cuvé bora 2013. évben az ország legjobb 60 bora között található.

Egész életében aktív szakmai és társadalmi életet él. Balatonfüred–Szőlősi Hegyközség megalapítója, 11 évig hegybírója, a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának alapító tagja. Alapítója és aktív közreműködője a mai napig a Balatonfüredi Borheteknek és a Hal és Borünnepnek. Magyarországi Borrendek Országos Szövetségének alelnöke, 2013-tól a Magyar Borakadémia tagja.

1984-től a Balatonvin Borlovagrend tagja, szakmai alelnöke, 2009-től a Borlovagrend elnök-nagymestere.

Családi vállalkozásba segítője és munkatársa *Dóra* lánya, aki eredendően történelem–angolszakos tanár, a Kertészeti Egyetemen szerzett másoddiplomát a szőlészeti-borászatból. A Dóra 2013. évtől az Országos Borbíráló Bizottság rendes tagja. Szakmai tudásával segíti a borászat fejlesztését, a vendéglátást, korábban az oltványtermesztést és borértékesítést.

Tamás fia újságíróként, és elsősorban külkereskedőként tevékenykedik a vállalkozás sikereiért.

Máté Ernő általános alelnök

1941-ben született Jágónakon, a Dom-bóvár melletti kistelepülésen, gazdálkodó családban.

A településhez való kötődése, ott élő rokonain keresztül mindig megmaradt. Tanulmányait önerőből, saját szorgalom-ból végezte. Szaktechnikusi oklevelei, és főiskolai végzettsége van.

A Mecseki Ércbányászati Vállalatnál (Uránbánya) kezdett dolgozni, ezen keresztül került Balatonfüredre 1959-ben.

Egy évet töltött a Balatonfüredi Hajógyárban, majd 1969-től a Jókai Tsz-ben és jogutódjaiban dolgozott különböző vezetői beosztásokban.

A füredi Tsz-ben került közelebbi kapcsolatba a szőlő- és borkészítéssel. Oltványkészítéssel kezdte, majd szakcsop

ortos szőlőtelepítésen keresztül saját ültetvényein gazdálkodott. Balatonszőlősen volt pincéje és vendéglátásra alkalmas borozója.

A Balatonvin Borlovagrendnek 1987 óta tagja. A Borlovagrend elnökségébe 1989-ben választották be először, azóta folyamatosan tagja annak.

2000-ben jelentős szerepet vállalt a Borrend újjászervezésében, amelynek attól kezdve általános alelnök-háznagya. 2004-ben a borrendben végzett munkájáért PRO VINO érdemérem országos elismerést kapott.

Érdeklődési körének megfelelően sokat foglalkozik a Balaton-felvidék földtanával, gyűjti annak ősmaradványait és egyéb érdekességeit.

A harmadik ciklusban tagja volt a város településfejlesztési, környezetvédelmi, mezőgazdasági bizottságnak.

A városban eltöltött évtizedek alatt már „igazi füredivé” vált.

Simon Cecília szakmai alelnök

1966-ban Veszprémben született, születésétől kezdve Bándon él.

Általános iskolai tanulmányait Veszprémben végezte. Ezt követően a balatonfüredi Széchényi Ferenc Kertészeti Szakközépiskolában végzett szőlő- és gyümölcsstermesztő szakon. Az érettségít követően a Badacsonyvidéki Pincegazdaság balatonfüredi pincészetének laboratóriumába került. 1988-tól a nemesvámosi „Balatonfüred-Csopak Tája” MgTSz csopaki pincészeténél dolgozott laboránsként, majd hét évig pincevezetőként. Ezt követően Somlón a Tornai Pincészetnek a borászatát

vezette. Szakmai munkájának megfelelőségét és elismertségét a hazai és nemzetközi borversenyeken elnyert díjak támasztják alá. Az érdeklődési köre, a társadalmi kapcsolatai és a táj szeretete a Balaton-felvidékhez kötik. Ez a kötődés visszahozta a felvidékre, a Vivamus Borháznál a szakmai munka mellett a borértékesítéssel is foglalkozott.

Időközben a Kertészeti Egyetem Kertészeti Főiskola Karán kertészmérnöki diplomát szerzett. 2006-tól Badacsonyi Pincegazdaság termelési igazgatói teendőit látta el. Szakmai továbbképzése érdekében élelmiszeripari minőségbiztosítási szakmérnöki diplomát szerzett.

2010-től Bátaapátiban található toszkán Antinori család Tüzkő Birtokának borászati vezetését látja el, ahol lehetősége nyílik betekintést nyerni az olasz tradicionális borkészítés rejtelseibe is.

A Balatonvin Borlovagrendnek 1993-tól rendes tagja, 2006-ban választották a Borrend főpohárnokává, majd 2009-től a szakmai alelnöki teendőket látja el. Borrendi munkájának elismeréseként 2011-ben PRO VINO érdeméremmel tüntették ki.

A szakmához és a természethez való kötődése miatt Balatonszőlősen szőlőt telepített, amit a mai napig művel.

**Dr. Bakonyi Elvira,
a Női Tagozat elnöke**

1953-ban született Orosházán magángazdálkodó földműves családban. Édesapja *Bakonyi Sándor* függetlenségi gondolkodása az ötvenes években nagyon megnehezítette a család érvényesülését és meghatározó lett a gyermekek életére. Szülei gazdaságában apró gyermekkorától hozzászokott a mezőgazdasági munkához, segédkezett szántóföldi és zöldségtermesztési kultúrák művelésében. Általános és középiskolai tanulmányait Orosházán végezte. 1971 és 1976 között a Szegedi József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karára járt, ahol 1976-ban szerzett cum laude minősítéssel jogász diplomát. Első munkahelye az Üvegipari Művek Orosházi Üveggyárában volt, ahol jogi előadóként, majd az 1978-

ban letett jogi szakvizsgát követően jogtanácsosként dolgozott. 1980. március 14. óta közjegyző. Aktív szerepet vállalt az 1992-ben visszaállított magánközjegyzőség szervezetében a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnökhelyetteseként, majd a Budapesti Közjegyzői Kamara elnökeként. Jelenleg a Magyar Közjegyzők Egyesületének elnöke.

1997 óta lakik Balatonfüreden. Szőlőbirtokai Balatonfüreden, Balatonszőlősn és Tihanyban vannak. A szőlőművelés és borkészítés ismereteinek elsajátítása érdekében férjével *Füzessy Istvánnal* együtt végezték el a Corvinus Egyetem Kertészmérnök Karát és ugyanezen az egyetemen a szőlész-borász szakmérnök képzést. 2008-ban évfolyamelsőként szerzett diplomát szőlőtermesztés szakirányon. Diplomáját a Nektár szőlőfajta termesztési gyakorlatából írta.

Nektárról szívesen beszél, csodálatos fajtának tartja kiváló termesztési tulajdonságai, íze, zamata miatt, bora pedig szerinté valóságos nektár, nem is választhatott volna találhatóbb nevet számára nemesítője *Dr. Bakonyi Károly*.

Nagyon büszke férje borászati eredményeire: 2007-ben az országos rozé borversenyen aranyérmet ért el és az évek során a hagyományos Balatonfüredi Borversenyeken számos arany és ezüstéremmel díjazták borait, 2009. évben ő kapta az „Év Bortermelője Balatonfüreden” címet, évek óta kiteleptül a Balatonfüredi Borhetek rendezvényre. 2004-től tagja a Balatonvin Borlovagrendnek, jelenleg a Női Tagozat elnöke. Nagyon fontos számára a borlovagrend tevékenysége. Álláspontja szerint egyrészt ez a szervezet reprezentálja Balatonfüred és a környező települések nagy hagyományú bortermelő közösségét a borfogyasztók és más borvidékek borász közösségei előtt,

másrészről pedig saját és társrendezőként szervezett rendezvényeivel fórumot teremt a borászoknak egymás borainak megismerésére és így saját boraik pozicionálására. A Női Tagozat elnökeként elsőrendű feladatának tekinti – hölgytársaival együtt – a kulturált borfogyasztás népszerűsítését. 2009-től tagja Balatonfüredi Reformkori Hagyományőrző Társaságnak, ugyanabban az évben kezdte el a balatonfüredi reformkori szőlészet, borászat és ivászat írásbeli anyagainak feldolgozását, bemutatható műsorba öntését – korabeli levéltári anyagok alapján.

Az elkészült műsort a Reformkori Hagyományőrző Társaság több alkalommal bemutatta különböző borászati rendezvényen is. 2009-ben a Romantikus Reformkor Fesztivál keretében *Vászolyiné Dobrossy Ágnes* javaslata nyomán laikus zsűri választotta ki a „Fesztivál borát” – a Balatonfüred környéki termelők boraiból. Ennek továbbgondolásaként – dr. Bakonyi Elvira szőlészeti tanulmányai és a Balatonfüredi Hagyományőrző Társaságban végzett reformkori szőlészetet és borászatot feldolgozó kutatómunkája ötvöződött benne egy reformkori országos borverseny megálmodása formájában. Az országos borverseny gondolatát a Turisztikai Egyesület felkarolta és a Balatonvin Borlovagrenddel közös szervezésben első alkalommal 2010-ben megrendezésre került A MAGYAR REFORMKOR BORA BALATONFÜRED Országos Borverseny, amelyet azóta minden évben sikerült megrendezni. Erre a borversenyre azon szőlőfajták borait hívják meg, amelyek már a XIX. század első felében is termesztésben voltak és jelenleg is honosak Magyarországon.

Külön öröme szolgál, hogy Balatonfüred, a Szőlő és a Bor nemzetközi városa ad otthont ennek a történelmi hagyományokat őrző rendezvénynek.

Huszár Zoltán tisztartó

Zircen született 1957-ben, 1978 óta él Örvényesen. *Huszár* nagypapájától tapasztalta a szőlő szeretetét, a bor megbecsülését. Testvére *Péter*, a honvédségnél alezredes. Általános iskola elvégzése után Kőszegen a Jurisich Miklós Gimnáziumban végzett 1975-ben, német és latin nyelvet tanult. Ez az időszak meghatározta jellemét, mivel az ország egyik legjobb gimnáziumában tanulhatott. A gyöngyösi főiskolán szerzett üzem-mérnöki, kertészmérnöki oklevelet. Szőlőbor szempontjából szerencsésnek tartja ezt az iskolát, mert itt kaphatta meg a legjobb gyakorlati ismereteket. A Járási Hivatallal kötött szerződése alapján

került az Aszfófi Kék Balaton Tsz-hez, először gyakorlatra, majd első munkahelyére. 1984-ben lett 96 hektár szőlő, termesztési ágazatvezetője. 1987-ben főagronómusi megválasztása után 1993-ig 42 hektár szőlő kivágását és 36 hektár szőlő telepítését szervezte a termelőszövetkezetre. Az Aszfófi pincészet megvásárlásával, a Tsz történetében először sikerült az összes szőlőtermést feldolgozni.

Édesapja a bakonyszentkirályi termelőszövetkezet elnöke volt. 1994-től családi vállalkozásban, a vendéglátás területén tevékenykedik.

1986-ban született fia, *Zoltán*, aki a BGF vendéglátó szálloda szakát elvégezve három éve nyáron a Huszár Vendéglőben, télen pedig Ausztriában dolgozik szakmájában. Lánya, *Erika*, a Kéttannyelvű Gimnázium elvégzése után szinte irányítottan, a Corvinuson szerzett BSc majd MSc diplomát számvitel területen. Tanulmányai alatt ezt kiegészítette az ELTE szakmába illő diplomájával, majd az öt év alatt az Erasmus programban részt véve a Glamorgan egyetemen (Wales) letette negyedik diplomáját – szintén szakmájába illő, igazságügyi könyvvizsgálat szakon. Ma Londonban dolgozik.

Apja bízik benne, hogy tanulmányait, a tapasztalatok után – mint testvére –, Magyarországon fogja hasznosítani.

Szőlőtermesztést illetően négyszáz öl kezdőszőlő után ma már 1,9 hektár szőlőt művel, 1984-ben épített családi háza alatti pincében feldolgozva azt. Szőlőtermesztéshez hű maradva, újabb telepítést tervez. 1,7 hektár telepítési engedély birtokában Olaszrizling, Rizlingszilváni, Kékfrankos, Merlot és Chardonnay fajtákkal dolgozhat. Társadalmi munkájában, 1990 óta – egy ciklust kihagyva: 1994–98 – polgármesterként végzi feladatát, melyet Örvényes felzárkóztatásáért tesz. Dolgozik az Önkormányzati Tűzoltóság elnökségében, a Balatoni Szövetség kistelepüléseit összefogó elnökségi tagként, és a polgármestereket képviseli a Járási Védelmi Bizottságban. A Balatonfüred–

Szőlős Hegyközség választmányi tagja és pár év óta a Balatonudvari Szövetkezet vezetőségében van.

Munkája mindig kötődött és kötődik a falusi ember gondjaihoz, ezen keresztül a szőlőtermesztés és borászat munkájához és a kulturált borfogyasztás hirdetéséhez. Édesapja hátrahagyott levelében olvasta, amit már tudott: „az ősök és munkájuk tiszteletét”.

**Péring Miklós borászati titkár,
tisztartó**

1957. október 21-én Balatoncsicsón született. Általános iskolai tanulmányait a helyi iskolában végezte, majd 1972-től 1976-ig a győri Czuczor Gergely Bencés Gimnáziumba járt.

A Gödöllői Agrártudományi Egyetemen okleveles agrármérnöki diplomát szerzett 1983-ban, majd a Zánkai Magyar Tenger, illetve későbbiekben a jogutód Zánka és Környéke Pinceszövetkezetnél dolgozott ágazatvezetőként.

1987-ben mérnök tanári diplomát kapott a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen.

Ezt követően 2004-ben a Szent István Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán

Európai Unió agrárszakértői diplomát szerzett, és ugyanezen évben felsőfokú minőségirányítási rendszerfejlesztő képzést is kapott.

17 év termelésben eltöltött idő után 2000. óta a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal köztisztviselője lett, 2003-tól a devecseri falugazdász irodának a vezetője. Regisztrált mezőgazdasági szaktanácsadó, a növénytermesztés, állattenyésztés és szőlészeti témakörökben, egyben NVT-s szaktanácsadó is. EU-s pályázatok írásával is foglalkozik.

2002-től tagja a Balatonfüred-Csopaki Borlovagrend Egyesületnek, 2006-tól az Egyesület elnökségében borászati titkár-tisztartó címet tölt be.

A Zánka–Nivegy-völgyi Borút Egyesületnek az elnöke 2006-tól. Elkötelezett híve annak, hogy a szőlő- és borkultúrát, a borturizmust a Nivegy-völgyben ismertté tegyék Magyarországon és külföldön egyaránt. Pincéje a borút egyik minősített megállóhelye.

A Zánka Német Kisebbségi Önkormányzatban immár 2. ciklus óta az elnöki tisztséget tölti be. Nős, három gyermeke van, Zánkán élnek.

Punk Ferenc gasztronómiai titkár, ínyesmester

1950-ben született Tihanyban. Az általános iskola elvégzése után Balatonfüreden végezte a felszolgáló, majd az üzletvezetői iskolát. A megnyíló Hotel Annabellaszálloda éttermi brigádvezetője, majd az Annabella bár üzletvezetője volt. A Belügyminisztérium éttermét helyettes vezetőként irányította. 1980-tól magánvállalkozóként a tihanyi Ferenc Pince Csárdát és a Ferenc Pincészetet üzemelteti családjával.

A Veszprém megyei Kisosznak és a Veszprém megyei Gasztronómiai Szövetség elnökségi tagja.

A Magyar Gasztronómiai Szövetség országos küldöttje és zsűri tagjaként tevékenykedik.

A Veszprém megyei Kereskedelmi és Iparkamara küldöttjeként a vizsgabizottságokban működik közre.

Kitüntetései: Kisoszi Aranykoszorús emlékérem, Magyar Gasztronómiáért életműdíj, Éttermi mester, Pro Tihany érdemérem, Magyar Köztársaság Klauzál Gábor díj, PRO VINO érdemérem országos elismerés.

A Ferenc Pince Csárdát Magyarország 100 legjobb étterme közé választották. Nem csak csárdát, hanem boráriumot is fenntartanak, azzal a céllal, hogy Tihany szőlő- és borkultúráját és annak múltját bemutathassák.

Gyermekei: *Ifj. Punk Ferenc* és *Punk Árpád*, mindketten gasztronómiával, vendéglátással és borászattal foglalkoznak.

Ifj. Sebők Lajos ispán

1969-ben született Zircen, és születése óta Pécselyen él. Az általános iskolai tanulmányait a pécselyi általános iskolában végezte, melyet 1983-ban fejezett be. 1987-ben érettségizett a veszprémi Közlekedésgépészeti Szakközépiskolában. 1988-tól 1992-ig a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Tanárképző Karán végezte tanulmányait, ahol matematika-fizika szakos általános iskolai tanári diplomát szerzett. 1998-tól 2000-ig az egri Eszterházy Károly Tanárképző Főiskolán tanult levelező tagozaton, ahol számítástechnika szakos általános iskolai tanári diplomát kapott.

Nappali tagozatos tanulmányainak befejezése után, 1992-től a pécselyi általános iskolában dolgozott tanárként. 2004-től a balatonfüredi Bem József Általános Iskolában (a jelenlegi Református Általános Iskolában) is tanít. Jelenleg, 2010 óta a Balatonfüredi Eötvös Loránd Általános Iskola tanára.

Elsősorban matematikát, fizikát és informatikát tanít, de foglalkozik testneveléssel és sporttal, valamint diákönkormányzatot vezető pedagógus is.

Családja évszázadok óta Pécselyen él, és mindig foglalkoztak szőlő- és bortermeléssel. Jelenleg a néhány hektáros területen Olaszrizling, Rizlingszilváni (Müller Torgau) és Ottonel muskotály szőlőfajtákkal foglalkoznak. A gazdálkodásban meghatározó édesapja, *id. Sebők Lajos* személye, aki az 1960-as és 70-es években előbb a pécselyi, majd a balatonfüredi és a nemesvámosi termelőszövetkezetben dolgozott. 1983-tól tanácselnök, 1990-től pedig polgármester volt Pécselyen. A Balatonvin Borlovagrendnek 1985-től tagja.

Mindig vonzódott a közeleti tevékenységhez, és a főiskola befejezése óta részt vett a helyi közéletben Pécselyen. 1998-ban helyi önkormányzati képviselő lett, 2002 óta pedig Pécsely község társadalmi megbízatású polgármestere.

Pécsely jellemzően szőlő- és bortermelő vidék.

A Zádor-vár környékén, de a kör-nyező hegyeken is szép szőlőültetvények és prэшázak ékesítik a tájat. Polgármesterként mindig fontosnak tartotta ennek hangsúlyozását, és helyi rendezvényeinken rendszeresen teret adtak a Balatonfüred környéki szőlészet és borászat népszerűsítésének. A Pécselyi Falunapok rendezvénysorozat állandó résztvevője a Balatonvin Borlovagrend. A rendezvényen az egyik leglátványosabb program a borrendi felvonulás és avatás.

Az évek során egyre több Pécselyhez kötődő személy lett a Balatonvin Borlovagrend nagykövete.

2006-ban avatták nagykövetté, 2008 óta pedig tagja a borlovagrendnek. 2011-ben megválasztották elnökségi tagnak, ahol ispánként tevékenykedik. A Balatonvin Borlovagrend szerepét fontosnak tartja térségünkben, és lehetőségeihez mérten elsősorban a rendezvényeken való megjelenésben vállal feladatot.

Szabó István ceremóniamester

Budapesten született 1944-ben. 1964-től él Balatonfüreden. Több nemzedékre visszatekintve elődei mindig műveltek saját szőlőt, foglalkoztak borelőállításal.

Nagyszüleinek egyrészt a Somlón, másrészt a Velencei-hegységben voltak szőlőterületei.

Középiskolai tanulmányait Budafokon a Borgazdasági Technikumban végezte, majd a Gyöngyösi Főiskolán szerzett üzemmérnöki oklevelet.

A Badacsonyvidéki Pincegazdaság különböző pincészeteinél, központjában majd a Balatonfüred-Csopaktája Szövetkezet által létesített pincészetnél dolgozott. Pincemesterként, pincevezetőként, borász termelésvezetőként tevékenykedett. 1994-

től falugazdász, területi irodavezető, már nyugdíjas.

Velencén az akkori borbaráti kör tagjaként 1984-től szervez borversenyeket, alapító tagja a későbbi Szt. Benedictus Borlovagrend Egyesületnek.

Mintegy húsz éve szervezője a különböző megyei szintű borversenyeknek. Egyik résztvevője volt a hegyközségek újra alakításának, melyben azóta is tevékenyen részt vesz.

Jelenleg a Balatonfüred-csopaki borvidék szőlész küldöttje a Hegyközségek Nemzeti Tanácsában. A saját szőlészet alapjai az 1981-es szakcsoporti szőlőtelepítéssel teremtdtek meg. Jelenleg majd három hektár szőlőt művel, melyhez járul a Vászoly öreghegyi saját pince. Fő szőlőfajtái az Olaszrizling, Szürkebarát, Chardonnay, Zweigelt.

1992-től tagja a Balatonvin Borlovagrendnek. 2000-től az elnökség tagja is. Ceremóniamester-kancellárként az avatások levezetése a fő feladata. Munkájáért PRO VINO érdemérem kitüntetést kapott.

Munkája mindig kötődött és kötődik a szőlőtermesztéshez, borászathoz, a borkultúra ápolásához.

Vallja: „Tisztelet a borívó ősöknek”. Nekik köszönhetünk mindent.

Tóth Gyula kincstárnok

Bakonysárkányban született 1947 május 21-én. Általános és középiskolai tanulmányait Balatonfüreden végezte, és itt is élt szüleivel 1961-ig. Az „Anyagellátás felsőfokon” tanfolyam elvégzése után 19 évig a Videoton Vállalatnál, majd Balatonfüreden, a Probio Zrt. elődjénél dolgozott, mint osztályvezető. Jelenleg nyugdíjas. A közéletben 1990-től kezdett tevékenykedni. Az 1994. évi önkormányzati választásokon képviselőnek választották a csopaki testületbe, és ettől kezdve 2010-ig, négy cikluson keresztül Csopak Község Önkormányzatának alpolgármestere volt. Munkája a szőlészet-borászat képviselte, illetve a beruházások, fejlesztések felügyelete és irányítása. Munkája elismerésenként 2004-ben a „Csopak Községért” érdemérem kitüntetését kapta.

Felesége, illetve annak családja révén, akik több generáció óta szőlészettel, borászattal foglalkoztak, 1970 óta folytatja ezt a hagyományt. Jelenleg 1,6 ha területen foglalkozik szőlőműveléssel. A két fő fajta: Olaszrizling és Sárga muskotály. Csopak központjában, egy 1837-ben már meglévő, ősi családi pincében dolgozza fel, mely jelenleg termelői borkimérőként is üzemel. Az erjesztő és tároló pincében hagyományos technológiával, tölgyfa hordókban készülnek a borok. A pince mellett lévő 0,3 ha területen hagyományos bakművelésű szőlő van, mely minden évben palackozásra kerül, és ez adja a versenymínőségű borokat, melyek számtalan arany- és ezüstérmet nyertek. 1996-ban az 1995. évi Olaszrizlinggel, melyet 24,7 cukorfokkal szüreteltek, és 2011-ben a 2010. évi Olaszrizlinggel az „Év Borosgazdája” címet nyerte el. 2008-ban a 2007. évi Olaszrizlingje, és 2011-ben a 2010. évi Olaszrizlingje „Csopak Község 2008., ill. 2011. Év Bora” címet nyerte el.

A Balatonvin Borlovagrendnek 2000 óta tagja, illetve 2006 óta az elnökségben a kincstárnoki feladatokat látja el.

Sárközi Miklós, Felügyelő Bizottság elnöke

Veszprémben 1951. július 10-én született. Általános iskolát az I. számú (ma Kossuth) iskolában végezte. Géplakatosnak tanult az ÉPGÉP-nél, majd a Bakony Művekhez került 1968-ban pályakezdőként, ahol 27 évig dolgozott. 1976-ban Székesfehérváron a gépipari szakközépiskolában érettségizett és két év múlva technikus vizsgát is tett. A Bakony Műveknél először szakmájában dolgozott, majd 1976-tól 1988-ig különböző politikai beosztásokban volt. Ezt követően 1995-ig osztályvezetőként, főosztályvezető-helyettesként foglalkoztatták. 1992-ben elvégezte az Államigazgatási főiskolát, ahol igazgatásszervezői végzettséget

szerzett. 1993. és 1997. között másodállásban Hárskúton jegyzői munkakört is betöltött. 1995-től 1997. közepéig az ÁB AEGON Biztosítónál üzleti menedzser volt. 1997. augusztusától Tótvázsony és Hidegkút körjegyzőjének nevezték ki. Tevékenysége során jó kapcsolatot alakított ki a képviselő-testületekkel, a társzervekkel, a lakossággal. Az ő munkájának eredményeként is jelentősen gyarapodott, fejlődött, szépült mindkét település. Teljesen kiépültek a közművek, megújultak a kultúrházak, sportpályák, parkok, közösségi terek épültek, megkezdődtek az utcák felújításai, Tótvázsonyban egy korszerű bölcsőde, óvoda épült és mindkét településen megoldódott az egészséges ivóvíz ellátás. 2011-ben nyugdíjba vonult, de pár hónap után visszahívták és még egy évig a közigazgatás átszervezése okán megszűnő Körjegyzőségen körjegyzőként dolgozott.

Fiatal korában tehetséges labdarúgó volt, már 17 évesen játszott a felnőttek között a NB III-ban Veszprémi Vasasban, majd a Bakony Vegyészben NB II-ben is. Tapolcán volt katona ahol szintén focizott NB III-ban. Egy sérülést követően a leszerelés után – annak ellenére, hogy több helyre is hívták – már csak hobbi szinten játszott még pár évig, de már a tanulás vette át a fő szerepet az életében.

1982-ben Pécselyen valamivel több, mint negyed hektáros szőlőt vásárolt és azóta is ott foglalkozik hobbiszinten szőlőtermesztéssel és borkészítéssel. Döntően Borrend zászlós borát képviselő olaszrizlinget termeli, de negyed részben chardonnayt is telepített és az így készült kiváló minőségű cuvée nagy népszerűségnek örvend barátok-vendégek körében.

Hobbija még a főzés, sütés ezt a foglalatosságot, mint „pihentető kikapcsolódás” éli meg. Hidegkúton és Tótvázsonyban is a községek rendezvényein rendszeren főz a lakosság nagy közmegeledésére, akár 150–350 főre is.

Süteményei családi baráti körben kedveltek.

Nős, felsége is nyugdíjas, aki részt vállal a szőlő művelésében. Egy fia és két unokája van.

A Balatonvin Borrendnek 2006. óta tagja, a Felügyelő Bizottságnak 2011-től elnöke.

Szívesen vállalja, hogy társaival képviselje a Borrendet társ Borrendek rendezvényein.

**† Müller István,
a Felügyelő Bizottság tagja**

Müller István 1978. óta élt Balatonfüreden. Vezetője és társtulajdonosa volt az általa alapított PELSOVIN TRADE Kereskedelmi és Szolgáltató Betéti Társaságnak. Szakképzettsége agrármérnök, kereskedelmi szakmérnök. Tanulmányait a Keszthelyi és a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen folytatta. A Badacsonyi Állami Gazdaság volt az első munkahelye, majd 13 évig a Balaton-felvidéki Szőlő- és Bortermelők egyesületénél dolgozott Aszófőn. Itt kötelezte el magát a szőlőtermesztéssel, borászattal, borkereskedelemmel, s lett szerelmese a Balaton-felvidéknek.

1991-ben saját vállalkozást alapított. A Pelsovin Trade Bt. neve egyben a cég tevékenységével is kapcsolatos. a „Pelso” – mint ismert – a Balaton latin elnevezéséből származik, míg a „vin” a borra utal. A „trade” nemzetközileg ismert kifejezés: azt jelzi, hogy külkereskedelmi tevékenységet is végez a családi vállalkozás.

Vincellérképzőjük a kezdő szőlészeknek-borászoknak adott hasznos elméleti és gyakorlati útvalót. A kertészmérnököknek és a borászokdást élethivatásszerűen végzőknek szervezett téli továbbképző tanfolyamokat, már több évtizede, melynek Balatonfüred adott otthont.

A rendszerváltás után megalakult helyi önkormányzat beválasztotta a Mezőgazdasági Bizottságba, külső szakértőnek. Ekkor kapott megbízást a füredi borhetek újraindítására, valamint a városi borverseny megszervezésére. Mindkét esemény azóta is meghatározó rendezvénye városunknak. Ez alatt az idő alatt ismerkedett meg a város szőlőtermelőivel, borosgazdáival, s nyert betekintést küzdelmes életükbe. Legtöbbjükhöz szoros barátság fűzte. Müller István számos hazai szervezetnek is tagja volt. 1993-ban vették fel a Balatonvin Borlovagrend tagjai sorába. 1997 óta pártoló, majd 2001-től rendes tagja volt a Magyar Bor Akadémiának. Tagja volt a Magyar Élelmiszeripari Tudományos Egyesületnek.

2013. december 3-án tragikus körülmények között életének 61. évében elhalálozott. Gyászolják felesége, három felnőtt korú gyermeke valamint a szőlész-borász társadalom valamennyi tagja, akik ismerték és szerették.

**Dr. Matula Pál,
a Felügyelő Bizottság tagja**

Győrságon született 1942-ben. Az általános iskolát Győrszemerén végezte, majd a Győri Révai Miklós gimnáziumban érettségizett 1960-ban.

Ezt követően a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Ipari Karán szerzett közgazdász diplomát 1965-ben.

A Fűzfőgyártelepi Nitrokémia Ipartelepnek ösztöndíjasaként került Veszprém megyébe, ahol 1968-ig dolgozott. Ezt követően a Veszprém Megyei Tanács ipari osztályán, majd kereskedelmi vállalatoknál töltött be gazdasági vezetői munkaköröket.

1979-ben szakközgazdászdiplomát, ill. doktori címet szerzett. 1980-tól a Balaton-

füred-Csopak Tája Mezőgazdasági Termelőszövetkezetnél ipari főigazgatóvezetőként az ipari és építőipari tevékenység szervezésével foglalkozott, majd 1990-től 2013-ig a kövesgyüri Chemicom Vegyipari kft. ügyvezető igazgatója volt, kezdetben alkalmazottként, majd résztulajdonosként.

Feleségével 1968-tól Veszprémbe él, egy lánya és két unokája Budapesten lakik.

A szőlőművelést és borászkodást nagyapja ismertette meg vele, aki a pannonhalmi dombságon termesztett szőlőt.

Veszprémbe költözését követően kezdetben Palóznakon és Felsőörsön, jelenleg pedig a lovasi szőlőhegyen művel szőlőt és – saját és barátai kedvtelésére – termel bort.

A Balatonvin Borlovagrendnek alapítása óta tagja, és három cikluson át a Felügyelő Bizottság elnökeként tevékenykedett, jelenleg pedig a Felügyelő Bizottság tagja.

2011-ben a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége Felügyelő Bizottsága elnökének választották, mely tisztségét jelenleg is betölti.

**Péringer Imola,
Balatonfüred Város Borkirálynője
(2010–2014)**

Péringer Imolát 2010. májusában választotta meg a Balatonvin Borlovagrend Tanácsa borkirálynőnek. A címet több jelentkező közül nyerte el. Jelentkezésre édesapja motiválta, aki több mint tíz éve tagja a Borlovagrendnek.

A Péringer család már az 1800-as években foglalkozott szőlőtermesztéssel Balatoncsicsó területén. Az ültetvény mindössze 1 hektár, azonban megtalálható rajta az őshonos Juhfark szőlőfajta, a Balatonfüred-Csopaki Borvidék zászlós-bora, az Olaszrizling, illetve a Szürkebarát is.

Tapolcán született 1990-ben. A Bozzay Pál általános iskolát Zánkán végezte. Tapolcán a Batsányi János gimnáziumban érettségizett. Jelenleg a Nyugat-Magyarországi Egyetemen, Sopronban tanul, óvodapedagógus német nemzetiségi szakirányon.

Péringer Imola első végzettségét az ausztriai Kremsben szerezte meg „Weinmanagement” szakon. Kremsben tanárai nagy hangsúlyt fektettek a gyakorlati képzésre. Az iskolához tartozó szőlőterületen mindent megtanultak a zöldmunkáktól kezdve a palackozásig, illetve az értékesítésig. A képzés keretén belül megszerezte a borbíráló oklevelet (amtliche Kosterprüfung in Klosterneuburg), továbbá a fiatal sommelier végzettséget is (Jungsommelier Österreich). Balatonfüred második borkirálynője a 2013/2014-es őszi szemeszt az Erasmus program keretén belül Münchenben tölti. A bor iránti lelkesedését sosem akarja feladni, s vallja Hamvas Béla gondolatait: „...a víz az anya, a bor a lélek...”

Dr. Fülöp Lajos

A BALATONI BOROK VONZEREJE

A Balatonvin Borlovagrend – Balatonfüred-Csopak borvidéken, mint neve is mutatja településeket köt össze.

A balatoni bor vonzereje a turisták által kedvelt helyé teheti a térséget. Az itt található pincék, borász szolgáltatók folyamatosan bővülő kínálata erősítheti ezt a folyamatot, csakúgy, mint az egy-re nagyobb számban megtalálható éttermek és fizetővendég-szolgáltatások. A Balatonfüredi-csopaki borvidék kiváló nedűi meghatározó elemként kell, hogy legyenek a térség turisztikai termékfejlesztésében, így a szezonon kívül erre építeni lehet az ajánlatok összeállításában.

Főként azért is, mert a bornak, mint turisztikai terméknek, imázsteremtő hatása is van. Gondoljunk csak a városi borversenyekre, ahol kiválasztják a Város borát és így a nemes ital a település egyik jelképévé válik. Mindemellett a magas minőségű borok, a színvonalas

borkóstolók elősegítik a város kedvező megítélését. Emelik a kulturált borfogyasztás presztízsét, és mindez növeli a térségbe érkező vendégek igény szintjét.

A fent említett folyamatokat erősíthetik és összeköthetik a borrendek. Ezeknek a szerveződésnek a célja közös: összefogási és együttműködési lehetőséget jelentenek és teremtenek a szőlővel, a borral foglalkozó vállalkozónak, a vendéglátósoknak, a kereskedőknek, a szállásadóknak. Hozzájuk csatlakozhatnak még az egyéb szolgáltatást nyújtó kisvállalkozók, így például a városnéző kisvonat üzemeltetők, illetve kerékpár kölcsönzők. A Balatonfüredi Turisztikai Egyesület (BTE) ezek összességének nyújt egységes marketing koncepciót.

A Borrend, mint a hagyományok ápolásának balatoni zászlóvivője jelképezi a szőlőtermesztés és borászat, a bor tiszteletének továbbörökítését.

A Balaton-felvidék népi kultúrájának megjelenése a díszruhájukban szimbóluma mindennek.

Ez elősegíti az adott desztináció múltjának megismerését. Ezért kiváló attrakciókat jelentenek azok a rendezvények, ahol látványos felvonulás is van. Nem véletlen, hogy a turisztikai kiadványokban és on-line felületeken is szívesen használjuk ezeket a képeket.

A Borrend több olyan eseményt szervez, amelyek szakmai közönséget vonzanak a városba, mindemellett a látványos szüreti felvonulás mozzanatái is ők, s ez a szórakozni

vágyó turistáknak keltik fel érdeklődésüket, s biztosítanak számukra látványos, szórakoztató, és sokáig emlékezetes balatoni programot.

Ehhez kapcsolódik a hagyományos borhét megrendezése is, mely több száz vendéget csalogat a városba, s ez mindenképp meghatározó turisztikai szempontból, hiszen az ide érkező vendégek egy része nem csak a sétányon fogyaszt el néhány pohár bort, hanem más szolgáltatást is igénybe vesz a városban. A BTE minden évben kiadványokkal, informátorokkal jelen van ezen az eseményen.

A borlovag avatás mindig hatalmas marketing lehetőség, hiszen azok a közismert személyek, akik a Borrend nagyköveteivé válnak, (színészek, művészek, közéleti emberek, politikusok) a nevükkel, jelenlétükkel, ismertségükkel járó figyelem miatt tovább viszik Balatonfüred jó hírét.

A BTE szezonhosszabbító jelleggel nyolc esztendeje szervezi minden évben, szeptember harmadik hétvégéjén a Romantikus Reformkor fesztivált. Mivel a városban a hagyományok ápolásához tartozik a bor kultúrájának ápolása is – hiszen Balatonfüred a nemzetközi szőlő és bor városa –, ezért ennek keretén belül már évek óta a Balatonvin Borlovagrend női tagozatával közös szervezésben zajlik az Országos Reformkori borverseny. A versenyen azokkal a borokkal lehet nevezni, mely szőlőfajták már a reformkorban is megtalálhatók voltak.

A BTE 2010-ben átvette üzemeltetésre a Balatoni Borok Házát, azóta itt működik az egyesület székhelye és a Tourinform Iroda is. Látogatóközpontként megmaradt az eredeti funkciója is a helynek, így az információért betérő turisták találkozhatnak a kiváló környékbeli borokkal, akár vásárolhatnak vagy kóstolhatnak is belőlük.

A központ marketingerejét és jelentőségét tovább erősíti, hogy a BTE 2013. novemberében az épületben megnyitott egy borászati interaktív kiállítást A Tőkétől a palackig című tárlat a Balatonfüred-Csopaki Borvidék múltját és jelenét mutatja be archív felvételek, korabeli eszközök, illetve régi dokumentumok segítségével.

Szerettük volna megújítani a Borok Házát, ezért alakítottuk ki ezt az időszakos kiállítást, amely szépen illeszkedik a már az épületben lévő borgaléria kínálatához.

Múlt és jelen találkozik itt .

Úgy gondolom, hogy a „BOR”, mint kiváló terméke – úgymint turisztikai terméke is a térségnek, meghatározó eleme lehet a további marketing fejlesztéseknek.

Ennek sikere egy jól működő együttműködés a Balatonvin Borlovagrend és a Balatonfüredi Turisztikai Egyesület között.

*Vászolyiné Dobrosi Ágnes
Balatonfüredi Turisztikai Egyesület*

**SZENT BENEDEK GIMNÁZIUM, SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM
BALATONFÜREDI SZÉCHÉNYI FERENC TAGINTÉZMÉNYE,**

MINT TÁMOGATÓNK

2012. szeptember 1-től iskolánk a Magyar Bencés Kongregáció Pannonhalmi Főapátsághoz tartozik, egyházi fenntartású, mely a Szent Benedek Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium Balatonfüredi Széchényi Ferenc Tagintézménye.

1935-től kezdődött meg az oktatás a balatonfüredi (arácsi) Magyar Királyi és Borászati Szakiskolában és azóta szakmai képzést folytató intézményként működik. Iskolánkban jelenleg az agrárszakterülethez mezőgazdasági, élelmiszeripari és rendészeti szakmacsoportokhoz tartozó oktatás zajlik és a Balaton-felvidék középfokú iskolai rendszerű és felnőtt borász sommelier szakképzés központja. Az intézmény termőszőlő ültetvényekkel, szőlő és gyümölcs fajtagyűjteménnyel, korszerű borászati üzemmel rendelkezik. A szakképzéshez rendelkezésre áll a kor színvonalának megfelelően felszerelt borászati laboratórium, a bor és gasztronómia oktatásához szükséges borkabinet és étterem.

Az intézmény az elmúlt évtizedek alatt szoros kapcsolatot alakított ki a Balatonvin Borlovagrend Egyesülettel, melynek a 2000-es évtől az iskola lett a székhelye.

Helyet ad és aktív részese számos városi és a Borlovagrend által szervezett rendezvényeknek. Vállalkozik a környező szőlőtermelő gazdák és borászok szakmai tanácsadására, szőlőjük feldolgozására, előzetes laboratóriumi vizsgálatára is.

A Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége Díszoklevelet adományozott a Szakképző iskolánk részére a következő indoklással:

„A Magyarországi Borrendek meggyőződve a magyarországi szőlő- és bortermelés érdekében, a középszintű szakoktatás területén kifejtett 75 éves sikeres tevékenysége elismeréseképpen a *DÍSZOKLEVÉL* megtisztelő díjat a *BALATONFÜREDI SZÉ-*

CHÉNYI FERENC KERTÉSZETI SZAKKÉPZŐ ISKOLA ÉS KOLLÉGIUM részére adományozza.

A díjat 2009. március 4-én átadta Dr. Terts András elnök-nagymester.

Iskolánk az elmúlt 79 év alatt tisztességgel tette dolgát, bármely korban, bármely név alatt is működött, nemcsak létezett, hanem maradandó értéket alkotott. Gazdag múltja van és eredményes szakmai hírneve, jelene, amelyre ígéretes jövő építhető. Az iskola úgy ismert a közvélemény előtt, ahol jó példát lehet találni a megújulásra, megújításra, a színvonalas oktatásra és eredményes tanulásra. Az itt oktató tanárok és az ő munkájukat segítő dolgozók önzetlen szolgálata, a diákok meghatározó jellemzője illik az iskola régi és új nevének viselőjéhez. Hiszem, hogy az iskolánk a jövőben is megőrzi jó hírnevét, közös erőfeszítéssel megszerzett, jelenleg is elismert rangját és a nevelés-oktatásban elért eredményeit.

A múltban és az elkövetkezendő években is iskolánk a magyar borkultúra elkötelezett híve volt és kíván lenni eszmeiségével, gyakorlati tenni akarásával együttműködve a Balatonvin Borlovagrend Egyesülettel.

Nagykövetségként kíván tevékenykedni a magyar, a balatoni, a Balatonfüredi-Csopaki Borvidék és Balatonfüred borainak és borkultúrájának terjesztésében.

*„... Bölcssek leszünk, mint a bor, melyet ittunk,
s vállvonogatva beszélünk az utókor ítéletéről.
Mert minden bölcsesség alja, melyet a magyar
hazai borból és a műveltségéből tanult, ennyi:
szeretni kell az életet, s nem kell törődni a világ ítéletével”*

Márai Sándor: A magyar borokról

Balatonfüred, 2014. február 20.

Tilhof Tímea
gyakorlati oktatásvezető

A JÖVŐ A KÖRNYEZETKÍMÉLŐ, REZISZTENS SZŐLŐFAJTÁKÉ?

Rendre a balatonfüredi borheteken találkozom *Gyukli Krisztiánnal*, aki az év zömében Németországban dolgozik tudományos munkatársként szőlészeti és borászati kutatóintézetben. Szabadsága alatt itthon szőlészkedik.

Más azt is mondhatná, hogy sanyarú gyermekkorra volt Gyukli Krisztiánnak, hiszen amíg mások nyugodtan játszhattak, kergethették a labdát, neki az öccsével együtt feladatai voltak a szőlőben, amit el kellett végeznie. Sok fiatalt ismerek, akik gyerekkori emlékeik miatt nem folytatták

azt a tevékenységet, amit a szüleik kezdtek el. Ő nem tartozik ebbe a csoportba, sőt hálás azért, hogy a szőlőkben és a pincékben megtalálta azt a munkát, ami teljesen kitölti az életét.

Krisztián 1977-ben született Sümegen, az általános iskolát Balatonfüreden végezte. Az újrainduló Pápai Református Gimnázium első évfolyamának diákja érettségi után a mai Pannon Egyetemen szerzett marketing- és reklámmenedzser végzettséget. A szőlőművelés a családban harminc éve kezdődött, amikor édesapja, *Gyukli Gyula* a mai szentantalfai pinceszövetkezet tagjaként hatszáz négyszögöl szőlőültetvény megművelésébe kezdett.

A családi pincészet már a kezdetek óta folyamatosan jelen van a balatonfüredi borheteken, előbb a pinceszövetkezet tagjaként, majd húsz éve már egyedi termékeikkel lepik meg a borbarátokat. A szükséges munkákat az apa két fiával, Krisztiánnal és Gyulával együtt végezte. Így történt, hogy hárman együtt iratkoztak be a füredi Széchényi Ferenc Kertészeti Szakközépiskolába, ahol mind a szőlőtermelő, mind a borász szakképesítést megszerezték. Krisztián tanulmányai befejezése után először a pénzügyi szférában, majd a kereskedelemben tevékenykedett.

A 2005-ös év újra a szőlészet felé fordította figyelmét. *Dr. Fülöp Lajos* kertészmérnök-tanár, szaktanácsadó, aki folyamatosan kapcsolatokat ápol Ausztria, Németország, Franciaország, Olaszország és Svájc szakmai műhelyeivel, javasolta, hogy töltsön el néhány évet ösztöndíjasként valamelyik kutatóhelyen. Elég hamar eldöntötte, hogy olyan helyre megy, ahol a német nyelvtudását tudja kamatoztatni, és aztán arra gondolt, hogy nem akar túlzottan közel maradni, ha már külföldre megy dolgozni. Így döntött a németországi Freiburgi Állami Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet mellett. Nem bánta meg, az első időben a nemesítési osztályon dolgozott, ahol olyan klónokat és fajtákat állítanak elő, melyek jó termésbiztonságot garantálnak és nem igényelnek erős vegyszereket a tenyésztői ápolásokhoz. Kevesen tudják, hogy egy új

szőlőfajta megszületése és piacra kerülése között huszonöt-harminc év telik el. A bor iránti megnövekedett kereslethez igazítani kell az azt megtermelő növény bizonyos adottságait. A szőlőnemesítő szakemberek folyamatosan javították és javítják a szőlőnövény olyan tulajdonságait, mint a termésbiztonság, fagyűrűs, gombás betegségekkel szembeni ellenállóság, laza fürtstruktúra, a zöldmunkákat és a metszést megkönnyítő növény szerkezet. Emellett a szőlőből készíthető bor beltartalmi értékei (szín-, íz-, zamatanyagok) és eltarthatósága is fontos. Az áldozatos keresztezési, klónozási és szelekciós munkák során figyelembe kell venni a helyi adottságokat és a fogyasztók szokásait. Az így született szőlők kitűnő adottságait nemzetközi intézetek oltványtermesztési osztályai használják keresztezéskor saját fajtaik előállításához. Elégedettek voltak a német kutatók Krisztián munkájával, hamarosan maguk közé fogadták, és az ott eltöltött évek során a borászati kutatásokból is kivehette a részét. Elsősorban az intézetben termelt szőlőkből készítenek bort, de szinte nincs is olyan alacsony mennyiség, amiből ne tudnának. Állítólag már fél kilogramm szőlő, vagy néha talán egy fürt is elég ahhoz, hogy bort készítsenek belőle. Itt kedvelt meg egy korai érésű fajtát, mely az intézet egyik sajátja, a korán érő Solarist. Tudni kell róla, hogy az alapvető betegségekkel szemben immunis, mutatósak a fürtjei és zamatos a bora. Idén augusztus tizenhatodikán szüretelte le a termést 22,5-es cukorfokkal. Akkor már sok volt benne a töppedt, mazsolás szem. Tavaly nagyon szerette volna megmutatni a fajta értékeit, de a vad megtámadta a szőlőt és csupán öt kilót hagytak meg. Krisztián nem esett kétségbe, ebből készített bort, amit idén tavasszal már indított egy németországi borversenyen és a kategóriájában a legelsők között szerepelt. Az idei termést azért sikerült megvédenie, mert a tavalyi vadkár miatt idén villanypáskorral kerítette körül ezt az ültetvényt. Abban bízik, hogy egy-két év múlva már a borheteken kínálhatja az év első újborát. A termesztést bejelentette a hazai borászati hatóságnak is, hiszen szeretné meghonosítani ezt a fajtát.

A környezetkímélő szőlőművelésről Gyula öccsének is megvan a véleménye és a tapasztalata. Ő egy évvel később ment ki a freiburgi kutatóintézetbe, és kezdetektől fogva a növényvédelmi osztályon dolgozik. Nagyon élvezi. Mészt, ként, rézgálicot és például narancshéjolejat használnak a szőlők növényvédelmére, melyek mind barátságos anyagok, nem károsítják a természetet és a kezelés után nincs várakozási idejük. Gyula azonban a szőlőművelés mellett a fotózást is szenvedélyesen szereti, néhány évvel ezelőtt ezzel kapcsolatos vállalkozást hozott létre, és egyre többen ismerik, keresik, szeretik a felvételeit.

Amikor beszélgettünk, Krisztián a családi birtokon a szőlők érettségét vizsgálta. Egy ügyes szerkezettel, a refraktométerrel állapította meg a cukorfokukat. Ez egyszerű, leszed egy szem szőlőt, rácsöppent a műszerre egy cseppet, és az máris kiírja a cukorfokot. A tábla különböző pontjain vett mintát és átlagolta az eredményt. Az ilyen szerzeteknek köszönhető, hogy már nem kell próbaszüretet tartani, vagy több fürt szőlőt leszedni, kipréselni ahhoz, hogy a szüret ideális idejét megállapítsuk.

Visszatérve a szőlőfajtához, Gyukli Krisztián Balatonfüreden ismerkedett meg és azóta is rendszeres kapcsolatot ápol *Csizmazia Darab Józseffel*, aki az egri kutatóintézetben dolgozott és számos rezisztens fajtát nemesített. Ezek jelentős részét

külföldön jól ismerik és termesztik, nálunk csak egy-két fajtája neve vagy bora ismert, mint például a Néró vagy a Bianka, melyeknek a szülőfajtaik is azonosak, de az egyik fehér, a másik meg kék szőlő.

Az idős tudós kilencvenöt évvel ezelőtt született Balatonfüreden, és szülővárosa tiszteletére alkotta meg a Füredgyöngye szőlőt. Ezt üzemi körülmények között termesztették, de aztán beszántották a területet, a tőkét kivágták. Ebből a fajtából csak néhány tőke maradt meg. Ezekről szerzett Krisztián vesszőt és készítettett oltványokat belőlük egy oltványiskolában. Vett területet és elkezdte telepíteni a fajtát. Először hat tőkét talált és százötven oltványa lett, aztán már kilencszáz vesszőt tudott eltelepíteni, jövőre pedig újabb ezret ültet el. A szőlőt egyáltalán nem permetezi, csak kapálja és madárodúkat tett ki a táblába. Visszatértek a területre a madarak, ott zümmögnek a rovarok, szaladgálnak a gyíkok. Krisztián szerint a jövőben csak rezisztens fajtákat szabad telepíteni. Azonkívül egészségünk megőrzése érdekében jó, ha naponta fogyasztunk szőlőt, mustot és bort is.

2013. szeptember 7.

Varga Ibolya

*1. Ünnepléses külsőségekkel rendeztük meg a megalakulásunk 25. évfordulóját
2009. március 4-én*

*2. Gubicza Ferenc elnök-nagymestertől a Pro Vino Hungarico érdemérmét átveszi
dr. Bóka István polgármester 2009. március 4-én*

3. Dr. Bakonyi Károly a Da Biebere Zalai Borrend elnök-nagymestere, borrendünk tagja köszönti a közgyűlést

5. A borrend elnöksége Csopakon, a megalakulásunk emlékére állított „Kőemlék”-nél 2009. július 6-án

6. Borrendi avatás 2009. augusztus 8-án. Halász János próbatétele

7. Újonnan avatott borrendi tagjaink eskütétele 2009. augusztus 8-án

9.a Pillanatok a Márton napi bormustráról 2009. november 11-én

9.b Pillanatok a Márton napi bormustráról 2009. november 11-én

9.c Pillanatok a Márton napi bormustráról 2009. november 11-én

9.d Pillanatok a Márton napi bormustráról 2009. november 11-én

9.e Pillanatok a Márton napi bormustráról 2009. november 11-én

9/f. Pillanatok a Márton napi bormustráról

10. Utazás kiállítás, Budapest 2010. március 1.

11. Borrendünk a Borhét megnyitóján, 2010-ben

12/a. A Hagymányörző Egyesülettel közösen ünnepeljük a Borhét meggnyitót

13. Borrendi avatás: „Esküszöm, hogy nem térek vissza a vízivók táborába!” (2010)

14. Borrendi avatás eskütétele: „Borlovaggá fogadlak” (2010)

*15. ifj. Mészáros József, az „Év bortermelője”
köszönti a borhétén résztvevőket (2010)*

16. Koccintás a sikeres borhétre

17/a. Borheti megnyitóra vonul a borrend

17/b. A fiatalokból álló zenekar színesíti a felvonulásunkat

18. A Borhetet megnyitja dr. Fellegi Tamás és dr. Bóka István (2010)

19. a Pillanatképek a borhétén

19. b Pillanatképek a borhétén

19. c Pillanatképek a borhétén

19. d Kellemes hangulatban...

20. Időben kell kezdeni a borral való ismerkedést

FOGADD MÉLTÓN!

Csiszolt tükröt tart a bor a napnak,
Mámoros játékkal ajz téged is.
Lehetne más: tompa, vak, fénytelen.
Óh, Egek! Mifélét beszélek itt?

Hisz a bor: maga a fény,
Az éltető ragyogás.
Illatos, vidám szépség,
Vallott múlthoz tartozás.
Cseppjében bujkál a nyár.
Lágy szellő, s vad fergeteg.
Tisztító tűzében ég
Lélek, test, szerelem.

Fogadd méltón időtlen hűségét,
A létnek nyújtott kincses javakat!
Ember és bor: kiizzadt bölcsesség,
Jövőt igenlő, áldott akarat.

(Azurák Mihály)

20/a. Látogatás a határon túli borrendi tagjainknál

20/b. Látogatás a határon túli borrendi tagjainknál

20/c. Látogatás a határon túli borrendi tagjainknál

21. Egészségünkre – Máté Ernő, Huszár Zoltán

22. Egészségünkre – Péringer Miklós és leánya Imola, a borkirálynő

*23. Egészségünkre – Koczor Kálmán Nagymester köszönti
Bíró Máriát, az MBOSZ főtitkárát*

KARBANTARTÁS

A bor: lelki zugaink karbantartója. Fényével
kutakodik a lélek sötét, rejtett bugyraiban. Az ott
elraktározott, mindenféle lelki lím-lomot fényhez,
friss levegőhöz juttatja. Megmozdít, elenged,
felolvaszt, újraértékel mindent, ami útjába akad. S ha
közülük néhány vissza is vackolja magát, de a
többi, végleg búcsút int avíttas zugának.
Beszélgess, élj a szó erejével, figyelj embertársaidra!
Légy nyitott az ölelő szépségre! Csak így szabadulsz
lelki gőnceidtól. Mértékletességgel: a bor ápol és barátként
bátorít, kegyessé és megbocsátóvá tesz. Ellenkező esetben
felőröl, megemészti. De a bort az égiek vigaszra szánták, és
nem kesergésre! Épülésre és nem összeomlásra!
Alkotásra és nem feladásra! Sajátos aurájának is ez a
lényege: az öröm, a békesség, a remény sugárzása.

(Azurák Mihály)

24.a Szüreti felvonulásra készülődve 2010. szeptember 18-án

24.b Tihanyi barátaink a szüreti felvonulásra készülődve

24.c Szűreti felvonulásra készülődve

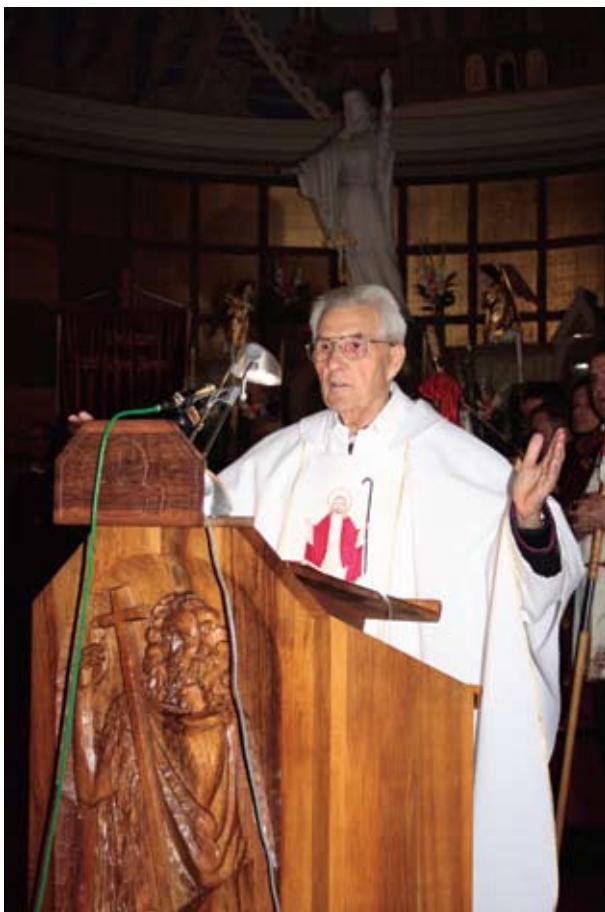
24.d Szűreti felvonulás

24.e Szüreti felvonulás

25.a Ünnepi szentmise a Vörös templomban

25.b Ünnepi szentmise a Vörös templomban

CSEND ÉS BOR

Az Ég kelyhébe vöröset tölt a lemenő nap
Alkony-rezgőst járnak a sűrű-zöld tuják
Könnyed szökeséggel siklik kezembe poharam
Ledér táncra kérnek a gyöngyajkú múzsaák
Üzöm buzgón a hangos szót, távoli tájakra
Telepedő csendben jöjjön az áhítat
De jó, hogy véget ér a százfelé fröccsenő nap
De jó, hogy az ember pár korty bort megihat
Kell olykor, a sűrű csend, a magányos borozás
Lazuljon test, lélek, megannyi porcikád
Ugyan szingli nem vagy, s lelked sem érti a magányt
Csend, bor. Bent úgyis szól, egy húrtalan gitár
(Azurák Mihály)

26. Szabó István ceremóniamester az avatást celebrálja

*27.a Vajon elfogadjam-e az elméleti vizsgát? (Huszár Zoltán kancellár)
dr. Danka Róbert jelölt*

*27.b Vajon elfogadjam-e az elméleti vizsgát? (Huszár Zoltán kancellár)
Rill László jelölt*

28. Borrendi avatás 2010. szeptember 18-án: Borrendiünk tagjává fogadlak

29. Vendégeink – 2010. szeptember 18.

30. a A Pro Vīno érdemérmét átadja Bíró Mária, MBOSZ főtitkár Balázs Árpád, borrendünk zeneszerzőjének 2010. szeptember 18-án

30. b A Pro Vino érdemérmét átadja Bíró Mária, MBOSZ főtitkár
Balázs Árpád, borrendünk zeneszerzőjének

REJTELEM

A bor: sziporkázó, szép gondolatok
Bársonyos, gyengéd szavak szülője is
Ha rád tör e simogató kedvesség
Hagyd méltósággal bugyogni ajkadon
S átéled, mint idomul tested, lelked
Egy kortalan, bűbájos rejtelemhez
Boldog lesz napod, melyet az áldott bor
Varázsos tűzével, így megízesít

(Azurák Mihály)

30. c A Pro Vino érdemérmeket átadja Bíró Mária, MBOSZ főtitkár
Balázs Árpád, borrendünk zeneszerzőjének

*31.a Márton napi ökumenikus boráldás.
Miklós Ferenc református lelkész és Dasek Viktor plébános*

31.b Márton napi boráldáson a Hagyományőrök Művészeti csoportja

32.a Pillanatképek a 2011. évi balatonfüredi borrendi avatásról

*32.b Pillanatképek
a 2011. évi balatonfüredi borrendi avatásról*

*32.c Pillanatképek a 2011. évi balatonfüredi borrendi avatásról.
Koczor Kálmán az országos borversenyen elért eredményért oklevelet,
a Borvidéki Tanács különdíját átveszi Varga Zoltán elnöktől*

32.d Pillanatképek a 2011. évi balatonfüredi borrendi avatásról

32.e Pillanatképek a 2011. évi balatonfüredi borrendi avatásról

33. A Koczor Pincészet 2008. évi Furmint boráért, az MBOSZ különdíját átadja dr. Terts András MBOSZ elnök (2011)

34.a Vendégekkel a Jókai fedélzetén – 2011. szeptember 17.

34.b Vendégekkel a Jókai fedélzetén – 2011. szeptember 17.

34.c Vendégekkel a Jókai fedélzetén – 2011. szeptember 17.

KIVÁRÁS

Rózsabimbót hajtat bennem a bor
Szirmot szór a köznapi csatákra
Befedi, mi kavargó bensőmben
Hadd érjen még illatos felhőben
Tajtékját veszti attól, ha érik
Bölcsül a szó, a mindennapi tett
Lelkem ujjong: én üdvösnek vélem
Ha időmet víg borokkal élem

(Azurák Mihály)

35. Avatási szertartáson – Simon Cecília szakmai alelnök előtt hűségessküti tesznek a jelöltek (Simon Cecília, Pall Ernő, dr. Nagy Artúr, dr. Kristóf András, Baloghné Király Mónika) (2011. szeptember 17.)

SZÖVETSÉG

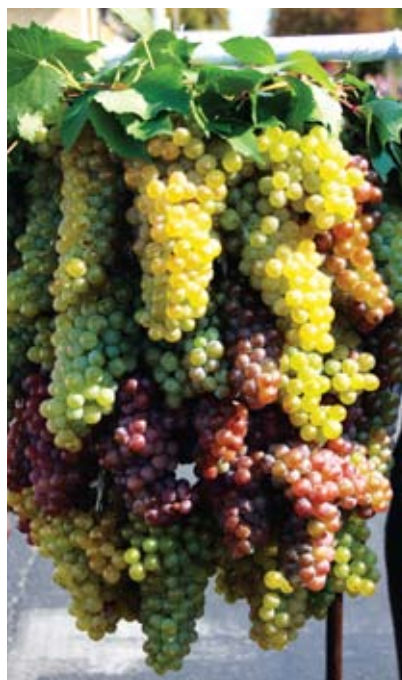
A bor évezredek óta összeköti a földet és az eget. Tudd, minden korty az égiekkel való szövetségkötés pecsétje. Követeik az illatos hordókban laknak. Ők gondoskodnak arról, hogy a milliónyi apró cseppben a reménynek, a jókedvnek, a gyönyörűségnek varázslatos arányú keveréke lakozzon. Mértékletességeddel segítsd a bort, az égiek szabta küldetése teljesítésében! Hadd legyen melengető gyámolítója a léleknek, adjon erőt, bátorságot, bizakodást!

Igen, ember és bor évezredek áthidaló kiizzadt bölcsessége ez!

(Azurák Mihály)

*36.b A Pro Vino érdemérem boldog tulajdonosa Simon Cecília,
dr. Bóka István polgármesterrel*

36.a Szüreti felvonulási szőlőkoszorú

37.a Takács Imre és Szabó István 2012-ben a Vince napon

*37.b Vince napi borünnep
(Domonkos Miklós, Végh Endre, Rosta Sándor, Punk Ferenc, Salánki Tamás)*

37.c Vince napi borünnep (Szabó István, Gyukli Gyula)

37.d Vince napi borünnep (Punk Ferenc, Straub Zoltán, Varga Ibolya)

38. Borrendi tagok avatása 2012. augusztus 4-én.
Előtérben dr. Budai Gyula, Simon Cecília, Péringer Miklós

39. Dr. Lázár János, dr. Tárnoki Richárd, dr. Budai Gyula, háttérben ifj. Sebők Lajos

40. A borhetet megnyitja dr. Bóka István és dr. Budai Gyula, Szabó József, az „Év bortermelője” társaságában 2012. augusztus 4-én

41.a A szüreti közgyűlésünket hagyományosan a Balatonon, a Klára hajó fedélzetén tartjuk

41.b Szabó István ceremóniamester, Koczor Kálmán elnök-nagymester

41.c Grósz Sándor, Vanyolai Sándor, Gyukli Gyula

41.d Hudák Zoltán, Schweiger Rezső, Varga Zoltán

42. Felvonulók

43. Az „Év bortermelője” 2013 ban ifj. Mászáros József és Mészáros József

44.a Borhét megnyitón 2013-ban

44.b A borhét megnyitón

45. A borverseny eredményhirdetése 2013. augusztus 3-án

46. A borrendi avatásra a jelöltek: Ing. Karl-Heinz Schnabl (Ausztria),
Regdon László, V. Németh Zsolt, Takács Péter József

47. A második próbatételen az avatandók

*48. Az év bortermelője jelentést tesz (dr. Bóka István, Kontrát Károly,
V. Németh Zsolt, dr Kovács Zoltán, ifj. Mészáros József)*

49. a Baráti beszélgetés

49. b Baráti beszélgetés

49. c Baráti beszélgetés

50. „Nézzünk a pohár fenekére...” (dr. Bóka István, Sárközi Miklós, dr. Budai Gyula)

BOROS KÉRDÉS

A pohár kelyhében tündöklő bor – érzékszerveid tapasztalásaként –,
a természet csodás ajándéka.

A templomi kehelyben tündöklő bor: – hited szent titkaként –,
Krisztus való vére.

Vajon, nem elegendő ok külön-külön is, bármelyik arra, hogy
gyakorta töltekezz belőle?

(Azurák Mihály)

Diploma

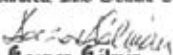
a Balatonvin Borlovagrend,
Balatonfüred-Csopak
Egyesülettől

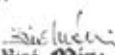
dr. Sipos Árpád
borlovag úr részére

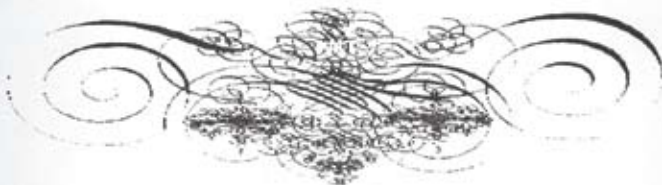
a Balatonvin Borlovagrend

diadze és nagy becsben tartott zászlójának a
közönség részére való bemutatása és megőrzése céljából
a tiszteletreméltó nagytanács által rám ruházott felhatalmazással elve
"zászlónk őrzője, fehér kesztyűs zászlótartó" - címmel ruházom fel.

Kelt: Balatonfüred anno Domini 2013. szeptember 14.

Koczor Kálmán
MBESZ alelnök, nagymester

Bíró Mária
MBESZ titkár, pénztáros

51.a Zászlónk Őrzőjét, „Fehér kesztyűs zászlótartó” címmel ruházom fel
(Bíró Mária, Koczor Kálmán)

*51.b Zászlónk Őrzőjét, „Fehér kesztyűs zászlótartó” címmel ruházom fel
(dr. Sipos Árpád, Biró Mária, Koczor Kálmán)*

52.a Borrendünk 2013-ban, a szüreti felvonuláson

52.b Borrendünk 2013-ban, a szüreti felvonuláson

52.c Vendégek 2013-ban, a szüreti felvonuláson

52.d Vendéglátók és vendégek 2013-ban, a szüreti felvonuláson

53.a Vanyolai Sándor hajóskapitány

*53.b Tóth Béla, Molmanné Stál Erzsébet, „Charlie” Vászolyi György,
Kiss József és Vécsey Imre*

MEGNYUGVÁS

Mámoros, gyöngykócos lelkem boldog megnyugvása
 Ha mosolygó prések, kéjes feszüléssel sajtolják
 Évezredek illatos, áldott gyönyörűségét
 S az édeni kortyok, elegáns kelyhekből illanva
 Vagy csapra akasztott szomjas torkokba csurogva
 Fennen hirdetik, ember és bor fénylő diadalát

(Azurák Mihály)

*54.a Avatásra készülünk Csopakon
(Ambrus Tibor polgármester és Tóth Gyula kincstárnok)*

54.b Pillanatképek... Csopak, 2012.

54.c Pillanatképek... Csopak, 2012.

54.d, Pillanatképek... Csopak, 2012.

55. 30. éves Jubileumi ünnepség a balatonfüredi református templomban

BORT, IGAZ GYÖNGYÖKET!

Bort igyál barátom! Bort, igaz gyöngyöket!
 Ajkadon csorduljon az édes-fürtű nyár
 Örülj a kortyba zárt lángízű napfénynek
 S ne keresd a télben, e csodának okát

Bort igyál barátom! Bort, igaz gyöngyöket!
 Mámor cseppek dala szálljon szürke csöndre
 S ha nyakadon liheg a zsongó kikelet
 Reménnyel tedd metszett vesszőid a földre

Bort igyál barátom! Bort, igaz gyöngyöket!
 Hozzon játszi szellőt dús fürtökre a nyár
 Éreljen méz-nektárt Nap és Föld szerelme
 Hálát is rebegj el, ha nem ér semmi kár

Bort igyál barátom! Bort, igaz gyöngyöket!
 Kinccsel telt hordónak figyelmezz sorsára
 Hadd legyen tűz, illat, kél, ígéret benne
 Mire ítél Márton, a borok bírāja

(Azurák Mihály)

56.a Jókai Mórt posztumusz borrendi taggá fogadjuk

56.b Jókai Mórt posztumusz borrendi taggá fogadjuk

57. A kongresszuson részt vevő borrendek 2014. március 22-én

58. Ünnepi műsort ad a Vivat Bacchus együttes 2014. március 22-én

59. A résztvevők egy csoportja 2014. március 22-én

60. Az ünnepi közgyűlés elnöksége (Sárközi Miklós, Gubicza Ferenc, dr. Szabó Balázs, Kontrát Károly, Halász János, dr. Terts András, Koczor Kálmán, Péringer Imola) 2014. március 12-én

61. Beszámoló... 2014. március 22-én

62. Dr. Terts András köszönti a jubiláló borrendet 2014. március 22-én

*63. Dr. Matula Pál munkájának elismeréséért átveszi a Pro Vīno érdemérmét
2014. március 22-én*

*64. Ambrus Tibor polgármester átveszi a borrendünk kitüntetését
a jó együttműködésért, a Balatonvin Borlovagrend nagykövete díjat
és a díszszalaggal ellátott érdemérmét*

65/a. Tólos Tamás átadja a jubileumi szalagot 2014. március 22-én

Hemina: nem űrmérték.

*Az a személyre szabott bormennyiség,
amelytől a legjobb, legkegyesebb állapotba kerülsz
és örömteli, élményes percek, órákat élsz meg a társaságban.
E fogalmat Szent Ágoston használta először.*

HEMINA

Amikor néhány pohárka bortól mosolyogsz
Lelked zugaiban fény, melegség, friss levegő kutakodik
Szíveddel meglátsz minden elesettséget
A remény, az alkotás, a jót cselekvés bölcs derűjét árasztod
Akkor vésd köbe a fogyasztott bor mértékét
Mert ez a Te, személyre szabott Heminád

(Azurák Mihály)

65b. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65c. A társborrendek köszöntik Borrendünket

BOR ÉS IDŐ

Ballagó, vén idő! De tudsz te rohanni
Ha kedvenc boromhoz ülök poharazni
Kortyával bölcselő gondolatra serkent
Nem kell a gyönyört sem külön megkeresnem
Tálcán kínálja fel, mint illatos kelyhet

Kegyetlen, zord idő! Mért nem tudsz megállni
Hús pince csókjával magadat megszánni
Addig: ázna torkom borom gyöngy sodrában
Osztoznék istenek gondtalan sorsában
Nem tartanám kócos mámorom kordában

Megértő, bölcs idő! Másnak nyújtod a kéjt
Nem állsz meg, nem pihensz, hatalmad is rejtély
Napot, Holdra váltod. Nekem itt záróra
Fül-fogva biztatom töltésre kancsómat
Az áldást rád iszom! Az ÖRÖK JÁRÓra

(Azurák Mihály)

65d. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/E. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/F. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/G. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/H. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/I. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/J. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/K A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/L. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/M. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/N. A társborrendek köszöntik Borrendünket

ELRAGADTATÁS

Ahol borkortyok simogatják az embert, ott több lesz a fény,
a megértés, a melegség és virul a szellem.
Belőlük a lélek, a maga határtalanságával végtelenül tud
töltekezni. Ám az emberméret test, szűknek bizonyul a
keletkezett áldásosságok kényelmes elszállásoltatására.
A jó bor, azt teszi a lélekkel, mint jó szél a vitorlával.
Felébreszti, erővel táplálja, a száguldás, a szárnyalás
képességével ajándékozza meg. A lélek, ilyenkor lubickol
a nem mindennapi élményben. Füttyörészve, jókedvűen
járja a maga fennkölt, magasságokba ívelő útját.
Sziporkázó gondolatokban dúskál és múzsákkal enyeleg.
De a ragyogásba öltöztetett test is, önfeledt bizsergésbe kezd.
A fény, a melegség, a megértés kifelé árad, mint víz a
bőven bugyogó forrásból. Ragyognak, ízgéznek a szemek,
ölelnek, szeretnek a szavak, simogat, bátorít a kéz és mosolyog,
nevet az egész emberi lény. Elképesztő, hogy mily
elragadtatást tud kiváltani néhány pohárka bor!
Élvezd hát bölcsen, hogy alázattal viszonyulj áldásosságához!

(Azurák Mihály)

65/NY. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/O. A társborrendek köszöntik Borrendünket

TANÚSÁG

A bor: a természet gyöngy-ékes, balzsam pecsétje
Nyomata a szívekben, lelkekben kövesedik
Hogy örök, hiteles tanúja legyen az ember
Íránta érzett, s vallott elragadtatásának
S jövőt igenlő, meg-megújuló bizalmának

(Azurák Mihály)

65/P. A társborrendek köszöntik Borrendünket

65/R. A társborrendek köszöntik Borrendünket

66. Gubicza Ferenc alapító elnök-nagymester felidézi az elmúlt 30 évet

67. Irány a jövő!...

A BALATONVIN BORLOVAGREND 30 ÉVES ÜNNEPSÉGE, MEGHÍVÓ ÉS ÜNNEPI PROGRAM

1. oldal

1984–2014
MEGHÍVÓ
Balatonfüred, 2014. március 22.

2. oldal

*„Ah, a bor, az mi egészen más! Az felvidít, lelkesít, elméssé tesz,
bátorságra hevít, szerelmet költ, kiszínezi szivárványossá ezt a szürke
világot, eltemeti a bűt, feltámasztja a reményt;
demokratává teszi a nagyurat, úrrá teszi a szegényt.”
(Jókai Mór)*

3. oldal

Tisztelettel meghívjuk
A MAGYARORSZÁGI BORRENDEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
ünnepi kongresszusára,
valamint
A BALATONVIN BORLOVAGREND BALATONFÜRED-CSOPAK EGYESÜLET
30. jubileumi közgyűlésére
2014. március 22-én 10 órára a balatonfüredi Anna Grand Hotel dísztermébe
Balatonfüred, Gyógy tér 1.

A RENDEZVÉNY FŐVÉDNŐKEI:

dr. Budai Gyula,
Vidékfejlesztési Minisztérium,
Parlamenti Államtitkár

Halász János,
Emberi Erőforrások Minisztériuma,
Kultúráért Felelős Államtitkár

dr. Kontrát Károly,
Belügyminisztérium,
Parlamenti Államtitkár

4. oldal

„Volt nekünk negyven-ötven fajta kitűnő szőlőnk. Magyar talajban, magyar napfényben, magyar levegőben valami különössé, valami istenáldotta zamatossá fejlődött fajták ezek. Ahogy búzánknak, cseresznyénknek, sárga- és őszibarackunknak, sőt még gesztenyénknek sincs párja a világon, úgy nincs szőlőnknek se.”
(Eötvös Károly)

A vendégek regisztrációs programjai

PROGRAM:

- 8,30-9,30 Regisztráció, vendégvárás, büfé
9,35 Ünnepi köszöntő
9,45 Utazás borrendi avatásra
10,15 Borrendi avatás a Református Fehér Templomban
11,20 Utazás az Ünnepi közgyűlés helyszínére
12,00 Ünnepi köszöntő, dr. Bóka István, Balatonfüred város polgármestere, Országgyűlési képviselő
12,05 „Dalban a magyar borról” – Vivat Bacchus Énekegyüttes előadása
12,25 A MBOSZ Ünnepi közgyűlése. – Kitüntetések átadása, dr. Terts András MBOSZ elnök
12,50 A Balatonvin Borlovagrend Balatonfüred-Csopak Egyesület 30. éves jubileumi közgyűlése
12,50 Köszöntő, dr. Konrád Károly Belügyminisztérium, Parlamenti Államtitkár
12,55 „Borrendek a szakmában és a kultúrában” dr. Szabó Balázs Vidékfejlesztési Minisztérium, Főosztályvezető
13,10 „Jókai a füredi szőlősgazda” dr. Praznovszky Mihály
13,25 „Balatonvin Borlovagrend három évtizede az elsők között” Gubicza Ferenc alapító-nagymester
13,35 Borrendünk az elmúlt 5 évben Koczor Kálmán elnök-nagymester
13,40 Ünnepi köszöntések fogadása
13,50 Balatonvin Borlovagrend közgyűlése – írásban kiküldött beszámoló alapján. Koczor Kálmán elnök-nagymester.
13,55 Felügyelőbizottság jelentése. Sárközi Miklós Felügyelőbizottság elnöke
14,30 Ünnepi ebéd és borkóstoló
17,00 Vendégek fogadása a borrendi barátaink pincészeténél
Fakultatív program

FAKULTATÍV PROGRAMOK

Fakultatív program keretén belül az alábbi pincészetek várják vendégeinket borkóstolóra:

ASZÓFŐ

Hudák Pincészet Aszófő, Történelmi Pincesor.

Kapcsolattartó: Hudák Mátyás +36-30/564-5450.

Salánki Pincészet, Aszófő, Tihanyi út 1.

Kapcsolattartó: Salánki Sándor +36-30/9395-093.

BALATONFÜRED

Koczor Pincészet, Balatonfüred, Bocsár dűlő 0118/12 hrsz.

Kapcsolattartó: Koczor Kálmán + 36-30/956-2592.

Végh Endre–Gyukli Gyula Balatonfüred, Felső Aszófői út.

Kapcsolattartó: Végh Endre +36-30/900-7451.

CSOPAK

Balaton Borgaléria, Csopak, Veszprémi út mellett.

Kapcsolattartó: Köteles Zsolt +36-30/458-7778.

PÉCSELY

Balogh Pincészet, Pécsely, Nyáló-hegy.

Kapcsolattartó: Balogh Zoltán +36-30/2576-150

Vén Diófa, Mészáros Pincészet, Pécsely, Nyáló-hegy.

Kapcsolattartó: ifj. Mészáros József + 36-20/471-6933.

ZÁNKA

Lídia Borház ,Varga Pincészet, Zánka, Rákóczi u. 102.

(71-es út mellett)

Kapcsolattartó: Varga Zoltán +36-30/9396-062.

Az ünnepi közgyűlésen való részvételről kérek szépen visszajelzést március 15-ig.

Amennyiben köszönteni kívánod a közgyűlést, kérem szépen ezt is jelezni, maximum 2 perc áll rendelkezésre.

Borrendenként 2 főt tudunk fogadni, költségtérítéssel vendéglátásra a létszám miatt nincs lehetőség.

Szálláslehetőségek: az alábbi elérhetőségeken, mindenki maga rendezi.

Anna Grand Hotel +36-87/581-328, sales@annagrandhotel.hu

Hotel Astoria +36-87/343-643, sales@astoriaszallo.hu

Hotel Silver +36-87/583-000, sales.balaton@silverresort.hu

Koczor Pincészet +36-30/213-2068 info@koczorpince.hu

Taxi telefonszámok: +36-20/9328-587, +36-20/954-9373

AZ ÉVFORDULÓ ÖSSZEVONT PROGRAMJA

- 10,15 Borrendi avatás a Református Fehér Templomban. Találkozás a templomnál díszruhában
- 11,20 Utazás az Ünnepi közgyűlés helyszínére
- 11,30 Anna Grand Hotel, Regisztráció, fogadás, büfé
- 12,00 Ünnepi köszöntő, dr. Bóka István, Balatonfüred város polgármestere, Országgyűlési képviselő
- 12,05 „Dalban a magyar borról” – Vivat Bacchus Énekegyüttes előadása
- 12,25 A MBOSZ Ünnepi közgyűlése. – Kitüntetések átadása, dr. Terts András MBOSZ elnök
- 12,50 A Balatonvin Borlovagrend Balatonfüred-Csopak Egyesület 30. éves jubileumi közgyűlése
- 12,50 Köszöntő, dr. Konráth Károly Belügyminisztérium, Parlamenti Államtitkár
- 12,55 „Borrendek a szakmában és a kultúrában”. dr. Szabó Balázs Vidékfejlesztési Minisztérium, Főosztályvezető
- 13,10 „Jókai a füredi szőlősgazda” dr. Praznovszky Mihály
- 13,25 „Balatonvin Borlovagrend három évtizede az elsők között” Gubicza Ferenc alapító-nagymester
- 13,35 Borrendünk az elmúlt 5 évben, Koczor Kálmán elnök-nagymester
- 13,40 Ünnepi köszöntések fogadása
- 13,50 Balatonvin Borlovagrend közgyűlése – írásban kiküldött beszámoló alapján. Koczor Kálmán elnök-nagymester
- 13,55 Felügyelőbizottság jelentése, Sárközi Miklós Felügyelőbizottság elnöke
- 14,30 Ünnepi ebéd és borkóstoló
- 17,00 Vendégek fogadása a borrendi barátaink pincészeténél.
Fakultatív program.

FAKULTATÍV PROGRAMOK

Fakultatív program keretén belül az alábbi pincészetek várják vendégeinket borkóstolóra:

ASZÓFŐ

Hudák Pincészet Aszófő, Történelmi Pincesor.

Kapcsolattartó: Hudák Máttyás +36-30/564-5450.

Salánki Pincészet, Aszófő, Tihanyi út 1.

Kapcsolattartó: Salánki Sándor +36-30/9395-093.

BALATONFÜRED

Koczor Pincészet, Balatonfüred, Bocsár dűlő 0118/12 hrsz.

Kapcsolattartó: Koczor Kálmán + 36-30/956-2592.

Végh Endre–Gyukli Gyula Balatonfüred, Felső Aszófői út.

Kapcsolattartó: Végh Endre +36-30/900-7451.

CSOPAK

Balatoni Borgaléria, Csopak, Veszprémi út mellett.

Kapcsolattartó: Köteles Zsolt +36-30/458-7778.

PÉCSÉLY

Balogh Pincészet, Pécsely, Nyáló-hegy.

Kapcsolattartó: Balogh Zoltán +36-30/2576-150

Vén Diófa, Mészáros Pincészet, Pécsely, Nyáló-hegy.

Kapcsolattartó: ifj. Mészáros József + 36-20/471-6933.

ZÁNKA

Lídia Borhász, Varga Pincészet, Zánka, Rákóczi u. 102.

(71-es út mellett)

Kapcsolattartó: Varga Zoltán +36-30/9396-062.

Az ünnepi közgyűlésen való részvételről kérek szépen visszajelzést március 15-ig.

Amennyiben köszönteni kívánod a közgyűlést, kérem szépen ezt is jelezni, maximum 2 perc áll rendelkezésre.

Borrendenként 2 főt tudunk fogadni, költségtérítéses vendéglátásra a létszám miatt nincs lehetőség.

Szálláslehetőségek: az alábbi elérhetőségeken, mindenki maga rendezi.

Anna Grand Hotel +36-87/581-328, sales@annagrandhotel.hu

Hotel Astoria +36-87/343-643, sales@astoriaszallo.hu

Hotel Silver +36-87/583-000, sales.balaton@silverresort.hu

Koczor Pincészet +36-30/213-2068 info@koczorpince.hu

Taxi telefonszámok: +36-20/9328-587, +36-20/954-9373

Magyarországi Borrendek

A Magyarországi Borrendek meggyőződve a Magyarországon és a nagyvilágban 2001-től a szőlő és borkultúra megőrzéséért, népszerűsítéséért és terjesztéséért végzett kiemelkedő színvonalú művészeti tevékenységéről, annak elismeréseképpen és megköszönve azt, a

PRO VINO HUNGARICO 2014

díjat a

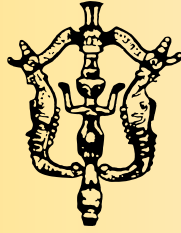
VIVAT BACCHUS ÉNEKEGYÜTTES

részére adományozza.

Budapest, 2014. március 22.

dr. Terts András
Elnök

*30 éves jubileumi ünnepségünkön vehette át
a Vivat Bacchus Énekegyüttes a Pro Vino Hungarico díjat
dr. Terts Andrástól*

Magyarországi Borrendek

A borrendjében végzett több évtizedes kiemelkedő tevékenysége
és az MBOSZ Felügyelő Bizottsága elnökeként
végzett sikeres munkássága elismeréseképpen
és azt megköszönve, a

PRO VINO ÉRDEMÉREM 2014

megtisztelő díjat

DR. MATULA PÁL

BALATONVIN BORLOVAGREND

részére adományozza.
Budapest, 2014. március 22.

dr. Terts András
Elnök

DIPLOMA

A Balatonvin Borlovagrend Tanácsa

CSOPAK KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

részére

a borvidék fejlesztéséért és hagyományainak ápolásáért,
a Borrend megalakulásának és működésének hathatós támogatásáért,
a Borlovagrend fennállásának 30. évfordulója alkalmából

A BALATONVIN BORLOVAGREND

NAGYKÖVETE

díjat,

és az ezzel járó

DÍSZSZALAGGAL ELLÁTOTT

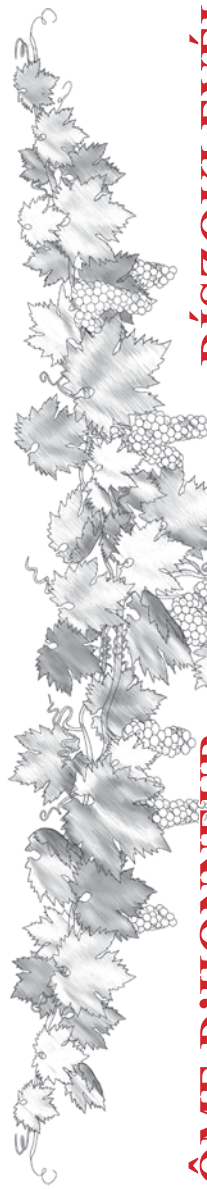
ÉRDEMÉRMET

adományozza.

Balatonfüred, 2014. március 22.

Koczor Kálmán
elnök-nagymester

DIPLÔME D'HONNEUR

Nous, les Hongrois Balatonvin vin Ordre de Chevalerie
(Balatonfüred-Csopak)

tisztségviselőinkkel bon accord avec

jusqu'en 2014. tenue le 22 Mars rassemblement festif

MÓR JÓKAI

Hongrois írófejedelmét

Borlovagársunkká honoraire accepté

et ce que nous avons publié conjointement

Díszoklevéllel et acceptée

témoin éternel de

Le Grand Maitre

Le Maitre de Cérémonie

DÍSZOKLEVÉL

Mi, a Magyarországi Balatonvin Borlovagrend
(Balatonfüred-Csopak)

tisztségviselőinkkel jó egyetértésben

a 2014. március 22-én tartott ünnepi összejeövetelünkön

JÓKAI MÓR URAT

a magyarok írófejedelmét

örökös tiszteletbeli Borlovagársunkká fogadjuk,

és erről az általunk közösen kiállított

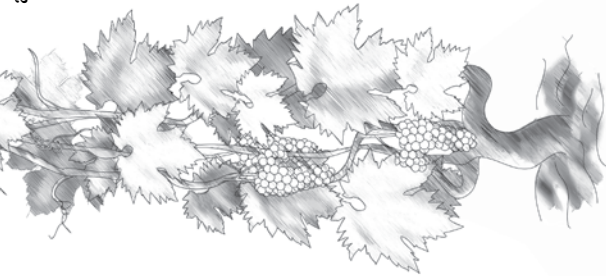
és elfogadott Díszoklevéllel

örök tanúságot teszünk.

Elnök-nagymester

Ceremóniamester

BALATONFÜREDI ÉLMÉNY

Ahogy a legtöbb hazánkfiának, az én első élményeim is a táborozásokhoz és a fürdőzéshez kötődnek a Balatont illetően. Almáditól Zánkáig rengeteg szép gyermekkori emlék kapcsolódik a vidékhez, amelyet azonban ebben az időszakban még nem ismerhetünk teljes valójában. Korban előbbre haladva aztán az ember felfedezi a tó melletti tájat, a fölé magasodó hegyek szelíd lankáit. Később észreveszi rajtuk a zöl-dellő szőlőültetvényeket is, amelyek a térség agrikultúrájának kétezer éves történelmét őrzik és tanúsítják. Érdeklődni kezd a minden mással összetéveszthetetlen zamatú, nemes Balaton-felvidéki nedű iránt, amelyről különböző forrásokból már sokat hallott. A környezet és a teroair iránt, amely lehetővé teszi a bor sajátos

illatának és ízének megszületését. A borász iránt, akinek egész éves értő munkája és gondoskodása nyomán azzá lesz a szőlő, aminek rendeltetett: a harmónia és az életigenlés történelmi korokon átívelő, fenséges forrásává. Végül a kóstolással valóban létrejön ez a harmónia, ami a személyes emlékeket, élményeket, a vidékről szerzett empirikus ismereteket egységgé kovácsolja, és a bor szeretetében elegyíti.

Hamvas Béla A bor filozófiájában az italt, a bort a lélekhez kapcsolja, amelyen keresztül az ember felszabadul és Istennel találkozik. Az arácsi és a csopaki vidéket – nem véletlenül – a bornépekre jellemző idilli világként írja le, amelyen romantikus (füredi), bájos és egyszerű (arácsi), illetve huncut (dörgicsei) borok teremnek. Ugyanaz a szeretet és az ősi aranykorba révedés érződik a sorain a balatonfüred-csopaki borvidék iránt, amely engem is mindig visszavezet ide, és amely feltehetően életre hívta annak idején a Hamvas Béla Asztaltársaságot, emlékének fő ápolóját és hársfájának ültetőjét is Balatonfüreden. Anyanyelvünk első emlékeiben szintén jelen vannak a térség szőlő- és bortermelésére utaló nyomok, de a minőségvédelem csíráját magában hordozó hegyközségi szabályozásnál is úttörő szerepet vitt a borvidék. Ezt az évezredes kincset, ezt a hagyományt meg kell őrizni a jövőnek, meg kell ismertetni és tovább kell vinni.

Számomra kifejezett öröm, hogy hazánkban a borászok, a fogyasztók és a kormányzat egymásra talált, és egyre inkább egymás szövetségeseivé válnak abban, hogy a magyar borvidékek végre ismét megjelenhessenek a világ borászati térképén, a borok pedig elfoglalhassák az őket megillető helyet a világpiacon. A magyar bor ügyének előbbre vitele közös ügyünk, közös feladatunk és közös felelősségünk. Büszkeséggel tölt el és megtisztelőnek érzem, hogy mind kormányzati szereplőként, mind az ország egyik legrégebbi alapítású és legnagyobb hagyományokkal rendelkező borrendjének,

a Balatonvin Borlovagrendnek a tagjaként járulhatok hozzá a balatonfüred-csopaki borok jó hírének elterjesztéséhez, valamint az egyre kiválóbb minőségű hazai nedük és a kulturált borfogyasztás minél szélesebb körben való népszerűsítéséhez. Úgy hiszem, ennél szebb és kellemesebb feladatot nem is kívánhatna magának egy valódi borkedvelő. Kölcsey szavaival pedig: „*Igyunk derűre, / Igyunk borúra, / Úgy is hol kedvre, / Úgy is hol búra / Fordul az élet. / Kedved a jó bor / Jobban éleszti, / Búdat a jó bor / Messze széleszti, / S elmúlat véled.*

Budapest. 2014. március 12.

Dr. Budai Gyula
Vidékfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkár

Hamvas Béla: *A bor filozófiája* (részlet)

Végül is ketten maradnak, Isten és a bor.

Elhatároztam, hogy imakönyvet írok az ateisták számára. Korunk ínségében a szenvedők iránt részvétet éreztem és ezen a módon kívánok rajtuk segíteni.

Feladatom nehézségével tisztában vagyok. Tudom, hogy ezt a szót, Isten, ki se szabad ejtenem. Mindenféle más neveken kell róla beszélni, mint amilyen például csók, vagy mámor, vagy főit sonka. A legfőbb névnek a bort választottam. Ezért lett a könyv címe a bor filozófiája, s ezért írtam fel jeligéül azt, hogy: végül is ketten maradnak, Isten és a bor.

A MAGYARORSZÁGI BORRENDEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK ÜNNEPI KONGRESSZUSA

(Balatonfüred 2014. március 22.)

*Tisztelt Államtitkár Úr,
Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Elnök Urak! Hölgyeim és Uraim!*

Az ismert közmondás szerint: „A bor megtanít az ékesen való szólásra.” Nos, remélem, hogy az ékesszólással nem lesz baj most, amikor egy előadás keretében van szerencsém köszönteni a Vidékfejlesztési Minisztérium képviselőjében a magyarországi borrendeket, különös tekintettel vendéglátónkra, a 30 éves Balatonvin Borlovagrendre. Nem titok, hogy amikor a rendezvény egyik fővédnöke, *Budai Gyula* Államtitkár úr felkért a részvételre, magam is az egyik hazai borrend tagja lévén, nagy örömmel vállaltam a feladatot.

Mielőtt a szűken értelemben vett előadástémáról, azaz a borrendek szerepéről beszélnék a szakmában, illetve a kultúrában és a kulturált borfogyasztás népszerűsítésében, engedjék meg, hogy néhány szót ejtsek a Kormány szőlészettel és borászattal kapcsolatos általános törekvéseiről. Teszem ezt azért is, hiszen Önök előtt sem titok, hogy a kormányzat a mezőgazdaságon belül is kiemelt ágazatként tekint az agráriumnak erre a nagy potenciált magában hordozó szegmensére.

Azt hiszem, hogy a magyar szőlő- és bortermelés közelmúltbeli felfutása szép eredményekre jogosít minket. A minőségi magyar bortermelés hordozói – köztük Önök, borrendi tagok – nagyszerű eredményeikkel bizonyították a befektetett kemény munka értékét egy gyakorlatilag folyamatosan emelkedő pályán lévő ágazatban. Talán elég, ha a borvidékeinken tapasztalható, a falusi turizmus lehetőségeit is egyre jobban kihasználó pincészetek sorára és sikerességükre gondolunk. A Balaton partján vagyunk, tehát azt is érdemes megjegyezni, hogy Balatonfüred–Csopak ebből a szempontból többszörösen szerencsés helyzetben van. Persze ezt a kedvező pozíciót tudni kell kihasználni.

Túlzás nélkül mondhatjuk, hogy a borászat elmúlt húsz éve a nehézségek, például az uniós támogatáspolitikai következményeként lezajlott tömeges ültetvénykivágás vagy

a marketingben máig jelentkező hiányosságok ellenére sikertörténet. Magyarország világviszonylatban is elismert bornemzet, ami optimizmusra ad okot a jövőt illetően.

Hogy néhány adattal is szolgáljak: hazánkban jelenleg majdnem 70 ezer hektáron folyik szőlőtermesztés, bár a szőlőterületek átlagos mérete kicsi, mindössze fél hektár. A megoszlást tekintve 70%-os a fehér és 30%-os a kékszőlő aránya. Ami szerintem különösen fontos, hogy a borok közel kétharmada oltalom alatt álló eredetmegjelölésű borként kerül forgalomba, tehát a forgalmazott hazai borok élelmiszerjogi szempontból igen magas minőségűek. Magyarországon ma mintegy 8500 borászati vállalkozás működik, ebből a 300 legnagyobb adja a bortermés 75%-át. A magyarok fejénként kb. 30–32 liter bort fogyasztanak évente. Exportra évi 700 000 hektoliter körüli mennyiség kerül, amelyből a döntő mennyiség az EU tagországaiba irányul.

Hazánk elsősorban a magasabb minőségű fehér borok termelésében bír komparatív előnnyel a piacon. Ez újabb olyan körülmény, amely a balatonfüred-csopaki borászok számára igen jó hír, noha tudjuk, hogy a környékre a fehérborok ilyen szintű dominanciája csak a 20. századtól jellemző. Nem volt ez mindig a rizling vidéke, legalábbis nem olyan mértékben, mint manapság. Öröndetes olyan világfajták térhódítása a vidéken, mint a chardonnay és a szürkebarát, de ugyanilyen öröndetes, hogy tradicionális magyar fajta, mint a juhfark is jelen van errefelé.

A 2014-es pénzügyi évtől évente mintegy 29 millió eurós uniós támogatást kapnak a magyarországi szőlő- és bortermelők, amely magában foglalja a szerkezetátalakítást, a promóciót, a melléktermék-lepárlás támogatását és a beruházási forrásokat is. Ez mintegy 4 millió euróval több éves szinten a korábbi időszaknál. Több mint 1 milliárd forint jut borászati gépek, technológiai berendezések beszerzésére. Nagyobb arányban kaphatnak támogatást borászati fejlesztésekre a mikro-, kis- és középvállalkozások, így kiszélesül azok köre, akik az üzemüket modernizálhatják.

Hazánk – noha mennyiségben nem veheti fel a versenyt a nagy bortermelő országokkal – a minőség tekintetében egyértelműen bornagyhatalomnak tekinthető. Ez a fogyasztói filozófia és kultúra kedvező irányba történt fejlődése mellett a borásztársadalom rendszerváltoztatás óta bekövetkezett irányváltásának és többek között az Önök két évtizeden keresztül végzett szívós munkájának is köszönhető.

Boraink híre a szocialista éra romboló hatása ellenére máig nagyon jó a világban, amit többek között az újjáéledő keleti gazdasági kapcsolatrendszer felhasználásával és célzottabb, fokozottabb marketinggel ki kell tudnunk aknázni. A magyar terroire és a borászati hagyományok nagyszerű perspektívát jelentenek a szőlővel és borral végzett tevékenységekre. Kis ország lévén kisméretű borvidékekkel, a jövőnk a minőségi, nagy hozzáadott értéket hordozó termékek előállításában és a már befutott márkáink minél szélesebb körű megismertetésében van.

A bortörvény módosítását tavaly egyhangúan fogadta el az Országgyűlés. A módosítás célja a helyi sajátosságok fokozottabb figyelembevétele mellett az egyszerűsítés, a nem művelt ültetvények problémájának rendezésén keresztül a termőterület megóvása volt. Az egyik legfontosabb feladat a hegyközségi rendszer megújítása volt az átláthatóság, egyszerűsítés és a két évtized során megérett ésszerűsítés jegyében.

Idén a borértékesítés külkereskedelmi egyenlege pozitívrá váltott: az első félévben a

tavalyihoz képest 30%-os volt a növekedés, miközben a borimport 17%-kal csökkent. Az elmúlt három évben sikerült visszatelepíteni mintegy 5000 hektár szőlőt, amely a korábbi, kivágást ösztönző támogatási rendszer után jelentős eredménynek tekinthető. A jelenlegi uniós szabályozás szerint további 9 ezer hektár visszatelepítésére van lehetőség. A Nemzeti Borkiválósági Program keretében felmérjük, hogy hol és milyen szőlővel kell foglalkozni, hol vannak a legjobb termőterületek, hiszen a bor sokkal több, mint egy mezőgazdasági termék, a bor az országimázs része.

A vidékfejlesztési tárca a magyar borászat sikeressége érdekében az Európai Unió borpiaci reformjához igazodva módosított a hazai jogszabályokon. Reményeink szerint könnyebbé, egyszerűbbé vált a borászok élete az adminisztrációs terhek csökkentésével. Ezzel párhuzamosan a borászati termékek egységes bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási rendjének bevezetésével piaci érvényesülési lehetőségük és versenyképességük is jelentősen javulhat.

A gazdasági válság a sok nehézség mellett egy komoly tanulsággal is szolgált: bebizonyította számunkra, hogy a mezőgazdaságban küzdelmes munkával, odafigyeléssel lehetőség van a megélhetés biztosítására, még ilyen időkben is. Az elmúlt években a mezőgazdaság vált a magyar gazdaság húzóágazatává, és ezzel párhuzamosan felértékelődött a mezőgazdasági munka, illetve nőtt a magyar gazdák által előállított áruk elismertsége. A minisztérium részéről mindent megteszünk annak érdekében, hogy ezek a jó irányba mutató változások tovább folytatódjanak. Alapvető célunk, hogy a magyar tájak, falvak és kistérségek versenyképesse váljanak és a vidék továbbra is a nemzet motorja legyen.

A vidékfejlesztési kormányzat számára kiemelten fontos, hogy megfelelő utánpótlást biztosítson egy ilyen sikerágazat számára. Ehhez az kell, hogy a borászati oktatás és szakképzés is megfelelő színvonalon, a korszerű követelményeknek megfelelő körülmények között folytatódjon. A cél kizárólag a minél professzionálisabb és felkészültebb, minőségi szakembergárda képzése lehet a munkaerőpiaci igényekhez igazodóan, amely egyúttal érzelmileg is megfelelően áll a szőlőhöz és a borhoz. Ne felejtjük el ugyanis, amit Hamvas Béla üzen a számunkra a bor készítőjéről:

*„A bor lényege az ember, aki termeszti a szőlőt,
fölti, gondozza, mint gyermekét,
majd elérkezvén a várva-várt pillanathoz,
kellő tisztelettel kóstolja az új termést.”*

A vidékfejlesztési tárca mindezen célok érvényesítése és a gyakorlatorientált, versenyképes szakmai képzés előtérbe helyezése érdekében tavaly számos mezőgazdasági képzést végző intézmény fenntartói jogait vette át.

Lázár János Miniszterelnökséget vezető államtitkár tavaly egy szakmai konferencián megerősítette, hogy Magyarországnak borbarát Kormánya van, amely minden segítséget megad a már általam is érintett bormarketinghez. A Vidékfejlesztési Minisztérium, reményeink szerint, további fejlesztésekkel és intézkedésekkel tud hozzájárulni ahhoz, hogy a magyar bor ügyét a jövőben együtt vihessük sikerre.

A marketing kapcsán pedig szeretnék valóban áttérni a borrendek rendkívül fontos szerepére az ágazatban, hiszen a borrendek egyik fő funkciója a bor kultuszának ápolása és bemutatása, az adott borvidék hagyományainak megőrzése és továbbadása. Azóta igaz ez, hogy a középkorban megalakultak az első ilyen szerveződések, de meggyőződésem, hogy ma is zászlóvivőnek kell lenniük ezen a téren a borrendeknek.

Mivel Magyarország egyik elsőként alapított borrendjének ünnepi közgyűlésén vagyunk, említést kell tenni, hogy hazánk már 1978. óta a borrendek nemzetközi szövetségének a tagja. 10 évvel később pedig a Magyarországi Borrendek Országos Szövetsége is megalakult 13 taggal. Persze ebben az időszakban a minőségi borfogyasztás és a kultúra kapcsolódásairól nem lehetett olyan értelemben beszélni, mint amilyenben ma már szerencsére igen, de ettől függetlenül nagy eredmény, hogy a nemzetközi trendekhez legalább ezen a téren sikerült viszonylag gyorsan idomulni.

Ha pedig a borrendek kulturális szerepéről és szakmai szerepvállalásáról beszélünk, elegendő az országos szövetség alapszabályára, illetve a különböző borrendi regulákra utalni, amelyekben alapvető célként és tevékenységként az alábbiak szerepelnek:

- A minőségi szőlő- és bortermeléssel kapcsolatos táji fajta eredetvédelem;
- a kulturált és minőségi borfogyasztás elősegítése;
- tematikus rendezvények szervezése, hagyományápolás, bormarketing;
- a nemzeti idegenforgalom, a borturizmus lehetőségeinek kibővítése a magyarországi szőlő- és borkultúra megismertetése által.

Pontosan látható tehát, hogy a borrendeknek és a borrendi tagságnak az esszenciája pontosan a kultúrával fennálló sokrétű kapcsolatokban, illetve a minőségi borkészítés és borfogyasztás népszerűsítésében ragadható meg. Ennek kapcsán két személyes aspektust emelnék ki. A borrendi tagok esküjében – feltételezem – valamennyi borvidék esetében kötelezettséget vállal az avatandó személy arra, hogy saját szőlőjét, majd borát a hagyományok tiszteletben tartásával, szeretettel gondozza, a borvidék jó hírét pedig mindenhová elviszi. A gazdasági motivációk mellett ez a dolog szakmai oldala, úgy gondolom, amely látványosan csúcsosodik ki olyan turisztikai rendezvényekben, mint a bornapok, borhetek, szüreti fesztiválok, ahol a borrendek maguk is komoly szerepet vállálnak az adott térség vonzerejének alakításában.

A másik aspektus a kultúráé, és örülök, hogy az imént már szóba került a holnap születésnapos *Hamvas Béla*. Egyébként is örülök, mert a borrendi célokat épp itt Füreden egy olyan társaság segíti, amely egyidejűleg Hamvas Béla emlékének ápolását is a zászlájára tűzte. Nagyon szép megjelenési formája ennek a törekvésnek a Tagoresétányon álló Hamvas-hárs. A borkedvelő magyar emberek zöme olvasta A bor filozófiáját, amelyben például Hamvas a következő jelzőket használja a borvidék boraira: a csopaki kétszerkettő-négy bor, az almádi kedveli a könnyű ebédeket és a délutáni alvást, a füredi romantikus, az arácsi bájos és egyszerű, a dörgicsei pedig valamennyi közül a leghuncutabb.

Én magam mostanában Roger Scruton angol konzervatív filozófus „Iszom, tehát vagyok – Egy filozófus borkalauza” című művét forgatom, amelyben a kultúra már csupán a szerző személyéből adódóan is központi szerepet kap. Természetesen művelt emberként ő is ismeri Hamvas munkásságát, a „háború utáni Magyarország legképzet-

tebb és legnagyobb képzelőerővel megáldott gondolkodójaként jellemzi”. Scruton az általános filozófiai értekezésbe ágyazottan, mégis olvasmányosan taglalja a bor kulturális funkcióját, az emberiség fejlődésében betöltött szerepét és propagálja az értő, de nem sznobériába hajló borfogyasztást. Mindeközben – Hamvasra utalva – elmeséli, miként öblítette le Budapesten egy pohár magyar cabernet franc-nal afölött érzett bánatát, hogy megtudta, nem ő írta az első könyvet a bor filozófiájáról.

Fontos, hogy a borrendek kialakulása mindig a bor és egymás tiszteletén alapul, emellett szükségképpen a polgári és lokálpatrióta értékrend sajátja. Így lehet kiemelkedő szerepe a helyi közösségek életében, és ha szabad kissé visszakanyarodnom a vidékfejlesztés általános célkitűzéseire, ezen keresztül a vidék népességmegtartó erejének megőrzésében is.

Már a borrendi tagok megjelenése hűen tükrözi az adott térség kultúráját, hagyományait, valamint a borrend viszonyulását mindahhoz, amit a jövőnek meg kíván őrizni, át kíván menteni a múltból. Mindez kiválóan egészül ki a ceremóniális kellékekkel, amelyek a helyi legendáriumhoz, a néprajzi hagyományokhoz, történelmi szokásokhoz kötik a tagságot és azt is, aki mondjuk egy borrendi avatás külső szemlélője. Ilyen értelemben a borrendek mindenkor a kulturális és a vidékfejlesztési kormányzat természetes és megbízható szövetségesei.

A borról és a kultúráról szólva még egy dolog jut eszünkbe, amely a borászathoz hasonlóan reneszánszát éli Magyarországon, és amely elválaszthatatlan a minőségi borok és szélesebb spektrumban a minőségi italok fogyasztásától. Ez pedig a hazai gasztronómia és vendéglátás, azaz a minőségi ételek fogyasztásának és az országimázs kialakításának kérdésköre.

Ahogy az öröndetesen szaporodó nemzetközi eredmények mutatják, a magyar gasztronómia is eljutott egy olyan stádiumba, amely a borászathoz hasonló fellendülést vetít elő. Ez pedig egyértelműen arra vezethető vissza, hogy a termelők, a fogyasztók és a vendéglátásban tevékenykedők egyaránt felismerték a jó minőségű, idényjellegű, helyi termékek előállításában és fogyasztásában rejlő lehetőségeket és előnyöket, amelyet a kormányzat a maga részéről a helyi termékek piacra jutásának megkönnyítésével segít elő és ösztönöz. Nem kell itt a Balaton partján ecsetelnem, hogy a régi rossz beidegződéseket milyen nehéz felszámolni ezen a téren, de immár szerencsére a hekk alternatívájaként van balatoni hal a kínálatban és egyébként is számos kiváló étterem és szálláshely hajlandó előtérbe helyezni azt a minőségi szemléletet, amelyben meggyőződésem szerint a térség jövője van.

Természetesen rengeteg feladat van még ezen a téren is, de a szemléletváltás jelei a nagyszabású, minőségi gasztronómiát népszerűsítő rendezvények sikerességében egyértelműen megmutatkoznak. A gasztronómia ugyanúgy ezer szállal kötődik a kultúrához, mint a borászat és borfogyasztás, sőt, ezek tulajdonképpen felfoghatók a gasztronómia átfogó fogalmának részeként, specifikus területeként. A kettőt együttesen lehet és kell fejleszteni, az egészséges, minőségi magyar termékek, különösen a hungarikumok a kultúra részeként megérdemlik, hogy elfoglalják az őket megillető helyet a világ térképén és piacán is. Ennek elősegítése közös feladatunk és felelősségünk.

Végezetül még egyszer hadd mondjak köszönetet a Balatonvin Borlovagrendnek a meghívásért és a lehetőségért, hogy ezekben az ünnepi pillanatokban néhány gondolatot megoszthattam önökkel a vidékfejlesztési tárca és a magam részéről. Egy 2000 éves szőlőművelési kultúrával rendelkező borvidéken, ahol az első magyar nyelvemlékek egyben a magyar szőlőművelés kezdeteiről is tanúskodnak, amelynek hegyközségi tradíciói az 1750-es évekig vezethetők vissza, és amely hazánk egyik legfőbb turisztikai desztinációjának a részét képezi, azt hiszem nem kérdés, hogy az ágazatnak fényes jövője van. Ennek a jövőnek az alakításában az évfordulóját ünneplő borrend és tagjai úgy szakmai, mint kulturális szempontból igen fontos szerepet fognak játszani.

Remélem, hogy a borvidék 24 településén a szőlőterület növekedni fog és ahogy országosan, úgy a térség esetében is a szőlészet-borászat a gazdasági fejlődés mozgatórugójává válik. Kívánok a borrendnek és a borút egyesületeknek további sikeres működést, a borvidéknek kiváló borokat és borászokat, olyanokat, mint a 2000-es év borásza, a majdnem pontosan 6 éve elhunyt *Figula Mihály*.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Dr. Szabó Balázs

IRODALMI ÖSSZEÁLLÍTÁS

Könyvünk a Balatonvin Borlovagrend 30 éves történetét foglalja össze. A történelmi visszatekintés mellett nem kevés hivatkozás található a bor és kultúra kapcsolatáról. Többek között a Borlovagrend zenéjéről és zeneszerzőjéről, Balázs Árpádról található írás. Dr. Praznovszky Mihálytól olvasható érdekes írás Jókai Mórról, a szőlőbirtokosról. Nemcsak kiegészítésként szeretnénk a könyvben szerepeltetni Azurák Mihály költő verseit és Simon M. Veronika festményeit, hanem azok páratlan művészi értékeik miatt. Az utóbbi két szerző rövid bemutatkozása az alábbiakban olvasható.

Dr. Fülöp Lajos

Azurák Mihály NÉHÁNY SORBAN MAGAMRÓL

Hatvanon túl, az élet nyugalmasabb oldaláról szemlélem a világot. Nagy és népes családban élek. Értékrendünkben fontos szerepe van a bor szeretetének és tiszteletének. Először kisiskolás legényként kóstoltam az isteni nedűt, amely mára meghitt barátommá lett. Megnyugtat, bölcselkedővé tesz a piciny szőlészkedés is. Így él bennem őseim szőlőművelő, bort értékelő és szerető szelleme. Ezt a szellemiséget ápolom családomban. Büszke vagyok arra, hogy mindhárom gyerekünk borlovag. Méltó borivóvá küzdöttem magam, miközben életbölcsességben és tapasztalatokban is gazdagodtam. Érteni vélem a bor nyelvét, titkait, tűzzel játszó lelkét. A borkultúra elkötelezett híveként, mindezt kamatoztatom is. Alapjaimat erősíti

bölcsész végzettségem és három évtizedes kis-pincés borászkodásom. A magyar borirodalom palettáját gazdagítva sikeres, több szempontból is egyedülálló könyvet írtam és adtam ki 2009-ben. Remélem, 2014-ben megjelenő könyvem is hasonló sikerre ítéltetett. Mivel csak borról írok, a két könyv között éveket hagytam gondolkodásra, tisztulásra, tapasztalatszerzésre, újratöltődésre. Bízom benne, hogy e szándék a megjelenő könyv erényeiben visszaköszön.

Közben: újságokban, folyóiratokban, antológiákban, jubileumi kiadványokban folyamatosan jelennek meg verseim, prózai írásaim. Író-olvasó találkozók rendszeres meghívottja vagyok. Néhány versemet, együttesek és szóló zenészek megzenésítették.

Az ország több tucat településén, több mint száz előadást, fellépést, méltatást tudok magam mögött. A felkéréseket: borrendektől, borkluboktól és a borhoz kötődő ünnepi rendezvények szervezőitől kapom. Meghívást kaptam – több alkalommal is –, határainkon kívüli boros rendezvényeken való közreműködésre (Felvidék, Kárpátalja). Hosszú évek óta dolgozom a Móri Írók Képzőművészek Egyesületében. Megtisztelő számomra, hogy tiszteletbeli tagként tudhatom magam, a Brindisi Szent Lőrinc Borrend és a Szent Vince Borrend Békés Megyei Lovagi Széke tagjai között. Igyekszem bizalmukra méltó lenni.

Elérhetőségeim: 8000 Székesfehérvár, Akácfa u. 12. Mobil: +36-20/936-1971.
E-mail: azurak.mihaly@t-online.hu

Simon Mária Veronika

KUNST MEISTER (Leonardo Kunst Akademie, Salzburg 2006–2009) festőművész.

Több mint 600 kiállítása volt már, ezzel „Magyar rekorder” lett. (Néhány a külföldiek közül: Bécs, Pozsony, Kolozsvár, Párizs, London, New York, Köln, Bazel, Kairó, Szimferopol, Nagyvárad, Kijev, Los Angeles, Varsó, Beregszász, Gyergyószentmiklós, Galánta, Szatmárnémeti, Jalta-Alusta, Aachen...)

Közel 550 festményét adta át 18 ország közel 230 közintézményének. (Pl. Vatikán, Budapesten a Parlament, a Nemzeti Galéria, New Yorkban a Kormányzói Hivatal, Los Angelesben az United Magyar House, de jelentős a 10 főoltár képe.

A festészetet az SMV „Special Method Version” módszerrel tanítja az irányítása alatt álló „SMV 2000 Festőtanoda” kurzusain, több városban, valamint vezeti a budapesti Művészellátó Stúdiójában és a Benczúr Műhelyben a foglalkozásokat.

Társadalmi munkáiból néhány: 150 kötetet illusztrált, mintegy 50 alkotótábort vezetett,

- az Országos Cserhát – Batsányi Művészkör művészeti vezetője;
- az Országos Táncsics Művészkör Festőtagozatának vezetője;
- a Székesfehérváért Nemzetközi Művészkör kurátora és alapító tagja;
- a Tóth Ede Művészkör alelnöke;
- a Történelmi Szent Lázár Katonai és Ispotályos Lovagrend parancsnoka, kulturális nagykövete;
- a Móri Brindisi Szent Lőrinc Borrend nagykövete, a székesfehérvári Noé-Hegyi Szent István Borrend jószolgálati nagykövete és további 4 Borrend (Szent Vince-Gyula és Szeged, Szent Imre Herceg-Marcelháza, Móri Borbarát Hölgyek) tiszteletbeli lovagja.

Megfestette Brindisi Szent Lőrinc, Szent István Király, Szent Imre Herceg, Szent Vincét Szegedre és Gyulára, Szent Rita, Apostol Szent János, Szent Vencel, Szent Márton, Sárkányölő Szent György borvédő szenteket. A Móri Ezerjó festménye a párizsi Világ Bormúzeumba került. Elkészítette többek között Dr. Terts András, Teszár József, Tálos Tamás portréit is, de egy borvers író és egy szépségkirálynő portréja is kikerült már ecsetjei alól. Borrendezvényeken, a direkt ilyen eseményre készített „Boros képek” sorozatával szokott jelen lenni, amelyek tartalmazzák a borkészítés szinte minden fázisát. Borrendek Zászlós borait rendszeresen adja át bel – és külföldi neves intézményeknek.

Budapesten és Székesfehérváron 5 galériában szervezi művésztsai kiállításait.

Munkásságát sokszorosán díjazták, (pl. Cserhát- Munkácsy- és Holló László díj, PRO VINO érdemérem, Szent Lőrinc, Noé Hegyi Szent István érem...) számos lexikonban szerepel: A Székesfehérvári, a Veszprém Megyei Ki Kicsodában, az Európai Művészeti Zseblexikonban, a svájci szerkesztésű országos „Who is who”- ban és a Pedagógus Lexikonban, továbbá felkérést kapott a SAUR világlexikonban való szereplésre is.

Honlapja: <http://simonmveronika.gportal.hu>

Praznovszky Mihály

JÓKAI MÓR, A SZŐLŐBIRTOKOS

„Sohasem tapasztaltam, hogy nagyra lett volna Az arany emberrel, de siller borára határozottan büszke volt.”

(Herczeg Ferenc)

Választhattam volna egy másik mottót is bevezetésként, ami többszörösen is helyi kötődésű. 1880. július 14-én Jókai levelet írt barátjának, *Fenyvesi Ferencnek*, aki ekkor pápai ügyvéd és közéleti férfiú, akiből később képviselő és Veszprém megyei főispán lett. Ebben a levélben van Jókainak egy klasszikus mondata, amely így hangzik: *„A szőlőtő halhatatlan.”*

E mottónak a története azonban valami mást is igazol, nekünk igen fontosat. Jókai irodalmi pályája egy szőlőlugas árnyéká-

ban kezdődött! Ő maga írja ebben a levélben a pápaiaknak, hogy örül a megtiszteltetésnek – már ekkor emléktáblát állítottak neki – s emlékszik rá, hogy első elbeszélését egy pályázatra itt írta. *„Meg van-e még az a szőlőlugas a Klára ház kertjében ahol azt a borzalmasan fantasztikus elbeszélést megírtam, aminek Istenitélet a neve. Akkor virágzott a szőlő, a döngő méhek segítettek benne”*

Legyünk büszkék: Jókait a magyar irodalomnak egy szőlő lugas adja!

A Jókai rajongó magyar olvasó mindenre felkészül, ha a Jókai nevet hallja, de az aligha jut eszébe, hogy Jókairól, mint szőlésről és borászról is illene tudnia. Pedig, mint a fenti idézet is mutatja, Jókai nagyon büszke volt gazdasági ismereteire. Pont arra ne lett volna, aki az egész univerzumot ismerte és birtokolta?

Igaz, összefüggő nagy szőlészeti monográfiára ne számítsunk tőle, de amit összeszedünk műveiből a borról, kitenne egy külön kötetet. Azt viszont tudjuk, hogy Budán, a Svábhegyen lévő frissen vásárolt telkén ő telepítette a vadon sziklák helyére a rózsakert és a gyümölcsös mellé a szőlőt is. Fényképek igazolják, hogy a birtokon később már komoly, sokemberes szüretek zajlanak, s a fotókról tudjuk azt is követni, milyen komoly szőlőbirtokosi szakmai tevékenysége volt Jókainak.

De volt-e szaktudása hozzá? Vagy csak műkedvelő lehetett? Bármilyen is volt, de pl. a sajátos módszerével a nagy filoxéra járvány idején megmentette a hegyen lévő kis szőlőültetvényének egy részét. Már ezért a legnagyobb utólagos dicséret illeti a profil részéről.

Agrárismeretről szóló egyik tanulmányában sok minden más mellett bemutatja a szőlőmetszés eszközeit is, ezek egy része füredi múzeumában is látható. Meglehető-

sen ihletetten, a szakemberek számára bizonyára érthetően ír szőlőjének minőségéről, borának állapotáról. Ha lenne ilyen, azt mondhatnánk, ő az első magyar bio-borász. „*A summa summarum pedig az, hogy énnekem tizenhárom év óta, hogy a filoxéra a szőlőim kétharmadát elpusztította, a pinczemet folyvást sikerül régi állapotban fönn-tartanom, s az én asztalomra csak olyan bor kerül, a miről bizonyos vagyok, hogy nincs benne szőlőcukor, se spiritusz, se idegen borkő, se kénsav, se tannin, se fukszin, se gliczerin; a mely nem ismer se gallizirozást, se petiotirozást, még vizahólyagot sem; az én boromban nincs más, mint a szőlőfürt nedve. S ez nagy uraság!*”

De azt is tőle tudjuk, hogy a szőlészet a legnagyobb munkák közé tartozik. Itt nincs lazálás, leülés, pihengetés. Egész éves, folyamatos, az időjárásnak kitett munka ez, amely aztán lehet, minden szorgalom ellenére sem hozza meg a kívánt eredményt. Erről is írt egy kedves verset Szüreti dal címmel.

Művei tele vannak ide illő aforizmaszerű bölcsességekkel, amelyekben valóban feltűnik Jókai szőlészeti tudása, borkészítési tapasztalata, még inkább a bort ivók látványának tapasztalata. Csak néhány ezek közül.

„*Máskor is szerettem a szőlőt elnézni. Ezt az isteni növényt, mely az olyan elátkozott földben, a melyben a burgonya nem adja meg a vetőmagot, vígan tenyészik és ontja az emberi kedély örökké gyógyító panaceáját, a föld lelkét: a bort. Máskor is kalaplevéve jártam közötté.*”

„*A szőlő nem engedelmes jobbágy, mint a krumpli, aki tudja már a kötelességét: – a szőlő a szolgabíró, aki munkára hajt, s halasztást nem enged. Aki szőlőt ültet, nagy urat vesz magának.*”

„*Mert nem az a részeg ember, aki sok bort iszik; hanem az, aki nem győzi.*”

„*Aki leves után vizet iszik, attól nem lehet tanácsot kérni. De aki leves után 40 csepp bort iszik, az, ha 70 évig naponta gyakorolja, öreg lesz.*”

Három édes a magyarnak: bor, szerelem és dicsőség.

Háromszor iszik a magyar: mikor jókedve van, mikor rossz kedve van és mikor szomjas.”

Ám eddig ez csak szépirodalom. Ilyen erővel a magyar irodalom teljes egészét lehetne borrendi taggá avatni (amit amúgy bizonyos esetekben meg is tehetne az adott tájegység rendi tagsága!), hiszen a magyar irodalom alapvetően borivó. Az alkotók többségükben, az olvasók nagy százalékban. Csodálatos találkozása ez az alkotásnak és a befogadásnak! Önök is nagyon jól ismerik, hiszen a magyar bor-irodalom *A bor-ivóknak való*-val kezdődik 500 évvel ezelőtt s tart *Mezey Katalin* borverséig, 2013-ig, amely egyúttal jelzi, hogy a sokat hiányolt feminista áttörés már itt is megtörtént a borivó jogegyenlőség talaján szerveződve.

De hát ki ne tudna *Csokonai* verseket említeni, vagy *Petőfit* a legnagyobb bor-nem-ivó borköltőt, *Vörösmartyt*, aki pont az ellenkezője, de még a merengő *Madách*nak is vannak borversei, *Krúdy*nak tucatjával bor és szőlő írásai és gondolatai, *Ady* borkedveléséről már ne is beszéljünk, s így jutunk el *Weöres Sándor*, *Nagy László* *Nagy Gáspár*, azaz a maiak borértelmezéséig.

Ám mindezek alapján nem járna ilyen kitüntető cím Jókainak a füredi borrendtől, noha azért ő mégis az első az egyenlők között. De ha túlnézünk szépirodalmi művein s

megnézzük, hogy milyen volt, mint szakember szőlész, akkor bizony csak megelégedésünknek adhatunk hangot: író, szőlőműves és borász – Jókainál egyenrangú. Még ha szőlészeti tudásán túl is lépett az idő, ámbár ezt önöknek kell megítélniük.

Jókai és a szőlő kapcsolatát abban a tág összefüggésben kell látnunk, amit így nevezhetünk: Jókai és a természettudomány. A Jókai univerzumban – ez azt jelenti, hogy a földtani ismeretektől a biológián át – benne a növénytan, állattan, embertan – az égi jelenségekig minden érdekelte. Mindent elolvasott, kijegyzetelt, és amit lehetett, beépített az életművébe.

De soha sem öncélúan, mindig mindent a maga helyén egy hőstetteinek vagy a cselekmény értelmezéséhez, magyarázásához, vagy a cselekmény továbbvitele érdekében. Nem járunk messze a tárgytól, ha megállapítjuk, hogy mindezen ismereteinek – ami főleg a kertészetet illeti – a szülőváros, Komárom az alapja. és ott is a Sziget, ahol Jókaiéknak maguknak is kis házuk és kertészetük volt. Vagyis a könyvekből, tudományos folyóiratokból származó tudás mellett, vagy azok mellett, elsősorban Jókai tapasztalati úton jutott ilyen ismeretek birtokába. Mert pl. egy helyen, ahol bogáncs virágjának a leírását olvasom, látom, érzem, ezt nem lehet könyvből tanulni, azt Jókainak magának gyermekkorában kellett megismernie és eltenni valahová az emlékezetébe, hogy szükség esetén aztán bekerüljön a *Három márványfej*című regény megfelelő helyére.

De most itt nem a bogáncsvirágról van szó, hanem egy annál sokkal nemesebből, a szőlővirágról. Jókai szerint a szőlő őshazája a Kaukázus, amint azt olvashatjuk a *Görögtűz*ben, az *Eget vívó asszony*sírvén a korának ismert szőlőfajtái tűnnek fel: bakator, gohér, musztafer, juhfarkú. Tudja és ismeri az alföldi szőlőtelepítést, erről *A tengerszemű hölgy* tudósít, ismerő a szőlőművelés gazdasági kérdéseit, miként a *Rab Ráby*ban erről gazdagon sorakoztat példákat.

De lám, még mindig a szépprózája körül keringek, nem lehet szabadulni páratlan leírásaitól. Pedig mint szőlősgazda, ezért annál sokkal nehezebb és fáradtságosabb munkával szerzi tapasztalatait: a saját két keze munkájával. Azt persze túlzás lenne állítani, hogy a svábhegyi szőlőjét ő maga telepítette volna, de a vesszők megerősödése után a szakmai irányítás már az ő tevékenysége. S amíg bírta erővel, olykor a szőlő gondozása is. (Vincellérje azért volt a birtokához, aki ott is lakott a szőlő melletti gazdasági épületben!)

Bírni pedig bírta erővel ekkor még, hiszen nagyon korán, már 1853. augusztusában vásárolja meg az üres, köves területet, ahogy írja: csak bozót, rókatanya, tuskönc, (így nevezi a sündisznót) fészek, ami van rajta, amire házat épít régi kunyhó helyére, s aminek egyelőre legnagyobb értéke a városranéző panorámája. Nincs még 30 éves sem ekkor, s kérdezhetnénk, honnan van rá pénze, hanem tudnánk, hatalmas sikerei vannak, már megjelent az *Egy magyar nábob*, s mint újságíró is rendkívül jól keres.

Jókai szakmailag is felvértezve érezte magát, elsősorban a saját tapasztalatai birtokában, hogy szakmai vitába szálljon a szakemberekkel, pl. a filoxéra járvány idején. 1890-ben, február 10-én a parlament ülésén a költségvetés tárgyalásakor is felszólal a parlamentben ezzel a címmel: *A filoxéra által elpusztított szőlőink felújításáról*. Igaz, *Herman Ottó* válaszában megtámadja őt, hogy nem ért hozzá, s csak károkat okoz

a beszédével, de Jókai megvédi magát mondván, azzal hogy vitára hív, a figyelmet felkelti, még nem lehet kárt okozni.

Valóban volt, hogy úgy mondjam, szakmai joga szakmai kérésről beszélni, sőt parlamenti vitát kezdeményezni általában a magyar szőlőművelés érdekében. Mindezt igazolta egy 1896-ban közreadott kis füzet, amelyet manapság már nem lehet megtalálni az antikváriumokban sem, pedig ha nem is szakmailag, de jókailag nagyon fontos mű számunkra. Már a címe is jelzi: *Kertészetgazdászati jegyzetek*. Jókai számára, a kertészetgazdászat a füzet tanulsága szerint, elsősorban szőlőművelés. Nemcsak tapasztalati úton szerzett biztonsággal, de valóságos szerelmes szenvedéllyel beszél a szőlőtelepítésről, művelésről, védelemről. Mindezt a svábhegyi tapasztalatai alapján, amely végül is ötven év eredménye, hiszen a birtokot élete végéig megtartotta, azt csak 1922-ben adták el az örökösök. Aki pedig 50 évig együtt él a szőlővel, azt már nyugodtan tekinthetjük szakembernek, hiszen nem az oklevél teszi a gazdát, hanem a tudás. Jókai például olyan közelségben élt a természettel, gyermekkorától kezdve, hogy volt mit megtanulnia. De legyünk őszinték: a munkásai, családja stb. révén szerzett bölcsességet azért kiegészítette a szakirodalom felhasználásával is, noha mindig gyanakodva csóválta fejét egy-egy új módszerről olvasván. De például már az ültetendő szőlővesszők kiválasztásában igencsak elfogadta a szakember véleményét, tanácsát s mindazokhoz, majd hozzátette a maga tapasztalati úton szerzett bölcsességét.

Itt fent a Svábhegyen a kert létrehozásánál Jókainak már eleve többes feladata volt: ahogyan írta: „*megfogni a földet, megfogni a vizet, megfogni a napot, megfogni a szelet.*” Jókainak a meredek hegyoldalba mindent magának kellett csinálnia. Szélfogásra a lakóháza előtti kis fennsíkra lombos fákat ültetett, ezeknek a csemetéit a tájon válogatta, vagyis itthonos fákat alkalmazott. Majd megfogta a földet: külföldi útjai tapasztalatai, s természetes bölcsessége alapján ún. lonkákat azaz teraszokat alakított ki. A földjéből kiforgatott kövekből gátat emelt, ez megfogta a földet s megfogta a vizet, a napot és megtartotta a meleget a szőlőtöveknek. (Ide ültette később a Füredről hozott fügefafa csemetéket is, amelyek ennek következtében bőségesen teremtek!) Víz pedig ide fel a hegytetőre kezdetben csak puttonyban hordtak, számárháton. Így Jókai az esővizet fogta meg. Ciszternát ásott a ház mellé, így fogta az esővizet, a lonkák mellett árkokat ásott, majd azokba földet hordatott, hogy a víz ottmaradjon. Végül épített kerti ciszternákat. S amikor majd megépítik a vízvezeték, Jókai az óvatos gazda továbbra is használja ezeket a vízgyűjtő eszközöket.

Jókainak itt több szőlőültetvénye is volt. Alapvetően magyar fajtákat ültetett. Jegyzetiből ismerjük ezek neveit is, a szakemberek számára ismerősek lehetnek. A jegyzetfüzetéből sorolom fel, ahogyan ő nevezte: „*apró fekete Jakab szőlő, Szagos fehér korai, Genuai fűrjtojás, fekete zamatos, fehér szagos legjobb, veres ropogós, kiűnő, Gohér, Papsapka, veres chasselas, Fehér sűrűszemű szagos, hegyes szagos, Petrezselyem, veres szagos, rénusz, édes fehér nagyszemű, kecskeszemű.*” Majd másutt még: „*finom muskotály gömbölyű, repedezett, igen jó, világos hajú egy volt, világos sima hajú gömbölyű, édes fehér sima hajú muskotály*”.

Mindez 1857–58-ban. Valaki úgy tudja, összesen nyolc borszőlője és öt csemege

szőlője volt itt a Svábhegyen. Egy kortársa is megerősítette ezt, aki 1893-ban ezt írta svábhegyi látogatásáról: „*Vannak egyes igen finom muskotály szőlőfajtái is, mint pl. a Muscat d'Alexandria, Muscat Lavit Alban; ezeknek eredetét, szeszélyeit mind ismeri s elmondta. Legjobban vonzódik mégis a budai ősi borfajokhoz s nagyban mind ezek vannak nála mívelés alatt. A metszés tekintetében is konzervatív; nem kell neki a Guyot-féle s egyéb komplikált és jobb talajra való metszés mód; ő nem tért el soha a budai csapos fejmetszéstől, úgy gondolkozván és helyesen is, hogy »jusson is, maradjon is minden évre termés«.*”

Megjegyezzük, hogy Jókai a maga módján terjeszkedett is, itt a közelben az Orbánhegyen és a Kút völgyben is vásárolt szőlőt, de ezek már termőre fordultak. Mondhatnánk, elege lett a telepítés áldatlan küzdelméből, de erről maga cáfol meg, amikor ezt írja. „*Éppen az a szép benne, az a nagy élvezet, mikor a földet kényszerítjük, hogy teremjen.*” De meglátjuk azt is, hogy neki a szőlő nem a megélhetés, a vagyonszerzés további lehetősége. Megfigyelte, ahogy népszerűvé válik a Svábhegy, egyre többen vesznek erdőt, bozótos területet, s azt gátlástalanul kiirtják. Ezeket az embereket Jókai „*szőlőművelő vandáloknak*” nevezte. Meg is magyarázza mi ez az ellenszenv irántuk. Hiszen ezek már északi fekvésű területek, eleve nem teremhet szőlő, nem lesz bor. Vagyis ahogy írja „*Mert aki azért pusztítja ki az erdőt, hogy krumplit vessen a helyébe, annak mentsége, hogy éhes, de aki szőlőért irtja a ligetet, az csak szomjas, s ez nem mentség.*” Így is történt hamarosan: nem volt víz, kiszáradtak a tövek, az erózió miatt terméketlenné vált a talaj, aztán hatalmas jégverés pusztított s végül jött a filoxéra, amely ellene csak Jókai tudott védekezni s bár ő maga is sokat veszített, azért egy jelentős része megmaradt a szőlőjének.

Mint mondtam, Jókai nagy természetimádó volt, szenvedélyes gyümölcskertész, de számára legfontosabb növény a szőlő volt, s ezt nemcsak a hely szelleme és az itt ülők lelkesültsége mondatja velem. A kertészetgazdászati jegyzetek döntő része a szőlővel foglalkozik, mint említettem, s ahogy írták róla: „*Hitte, hogy a jó gazda számára minden szőlőtőke s minden gyümölcsfa vagy lombfa egy-egy sajátos személyiséggel, lélekkel, felruházott lény, saját történettel, saját lélekkel.*”

Csak a terjedelmi okok miatt felsorolás szintjén jelzem, hogy Jókait milyen szőlőművelési gondok érdekelték. Önmagában is szenzációs amúgy az írása, hiszen gazdag szőlő-nyelvészeti kifejezéseket, kultúrákat ismerünk meg belőle s látjuk, hogy másfél száz évvel ezelőtt hogyan s miként foglalkoztak szakmával. Hiszen amit a mai agrárszakemberek tankönyvekből tanulnak, azok valamikor Jókai számára a tapasztaltszerzés lehetőségei voltak. Az különösen érdekes lehet önöknek, hogy mennyit változott a világ ezen a területen is, de Jókai megmosolyogtató szőlőtermesztési naivitása a maga módján mégiscsak hozzájárult e szakterület fejlődéséhez, az akkori olvasó ismeretbővítéséhez mindenképpen.

Jókai szőlője ellenségeit meg is nevezi: filoxera, peronoszpóra, dematorfóra. Tizenhárom évig küzdött velük, amíg győzött, s ebben a küzdelemben, ahogyan írja egy évszakot sem volt szabad kihagynia a küzdelemből.

Sorra veszi: a termőtalaj előkészítése, a szőlőtalaj rigoloztatása, a lonkák kiépítése. Felsorolja, milyen amerikai szőlővesszőket hozatott, hogy a filoxérában elpusztul-

takat pótolja (gyökeres vesszők a kecskeméti szőlőiskolából) pl. Herbemont, Otelló direktermő, Solonis stb., s mi lett ezeknek a sorsa. Miként járt a szakmai tanáccsal a filoxéra védekezés során, azaz bepermezte a szőlőt, s „*tavasza igaz, hogy filoxéra nem volt a szőlőmben, de szőlő sem volt.*” Maradt kb. 50 portó tőkéje. Joggal nevezte magát ezután vén számárnak. Újra ültette az egészet, de most már nem engedte szén-kénegeztetni a vesszőket. Továbbá leírja, hogyan védekezett a filoxéra ellen a maga esze után indulva, szól a szénkénegezés hasznáról és káráról, a műtrágyázásról, az istállótrágya hasznáról, a gazdálkodás költségeiről, vagyis megéri-e mindez, amit ráfordít a szőlőre.

Itt megáll, s megalkotja a „*kertész urak és kertész gazdák*” kategóriáját. Önmagát mind a kettőhöz sorolja. Kertész úr, mert csak a saját gyönyörűségére foglalkozik a szőlővel, kísérletezik, próbálgat. De ugyanakkor kertész gazda is, „*aki számít, aki hasznot akar látni*”, amely behozza a kiadásokat. Maga ilyen is. Joga van tehát megosztani e két területen tapasztalatit az olvasóval. Nekem igazán tetszett az az aforizma bölcsessége, amit a szőlősgazdának ad: „*A szőlőkertészetnél első virtusa a türelem. Nem szabad a szőlőt zaklatni. Van annak magához való esze. Tudja, hogy mire vállalkozik.*”

Majd elemzi a peronoszpórát, a dematorfórát (gyökérpenész), a mézharmatot, az az aphisokat (levéltetű), és az áldott kis Istenbogárkát, így nevezik a katicabogarat, a levéltetűk pusztítóját. Szóba kerül a látható szőlőpusztító a „rhyncites bacchus”. Tanácsokat ad saját évtizedes tapasztalati alapján a tavaszi fagy védekezéséről. Az ő praktikuma ehhez az az életéből vett segítség. Mint tudjuk, újságíró volt, főszerkesztő, laptulajdonos – és előrelátó gazda. Az el nem adott újságokat felvitette a hegyre, mázsaszámra ott álltak a padláson. Jött a májusi fagyveszély, minden karón áthúzott egy újságot, le egészen a szőlő tövéig s így betakarta azokat. Egészen addig ott maradtak, amíg a fagyveszély el nem múlt. Úgy véli, nem a hidegtől fagy el a szőlő, hanem a dértől, az ellen pedig jó az újság. „*Ócska hírlap pedig minden tisztességes háznál van bőségesen.*” Mintha látta volna a mai sajtókiadást Magyarországon.

És kérdezhetnék, mit csinált Jókai a maga termesztette borral? Eladta? Kimérte? Dehogy, megitta! Büszke volt rá, hogy ő és vendégei az általa termelt bort isszák. Különösen a vörös borára volt büszke, s mint minden igazi szőlész-borász, meg volt róla győződve, hogy az övé a legjobb.

Vajon hogyan köthető mindez Balatonfüredhez? Milyen Jókai és a szőlőkapcsolat e tájon? De mielőtt válaszolnánk, álljunk meg egy szóra.

Jókai, aki 1857-től Füred-látogató, sőt 1870-től füredi háztulajdonos, itt nem vásárolt szőlőt. Kezdetben sógoránál, annak tihanyi szőlőjében vendégeskedtek. *Lipták Gábor* tudni vélni, hogy ez a prэшáz vagy a kopaszhegyi vagy az óvári szőlőkben lehetett. Tény, hogy Jókainak kezdettől van itt is szőlő- és borélménye.

Ráadásul 1857-es első balatoni útjuk során Tihanyt is felkeresték ismerkedés közben s ott a kolostorban ebédeltek, vendégül látták őket a szerzetesek. Feljegyezték, hogy *Laborfalvi Róza*, aki maga amúgy nem ivott soha „*nem tudott ellenállni a szíveskínálásnak, mikor a folyó aranyhoz hasonló, pompás zamatú balatonmelléki borokat töltögette az apát úr...*”

Ez volt az a híreslátogatás, ami tán meglapozta a majdani telekvásárlást és villa-építést. S melynek során meggyőződtek arról, hogy Füred milyen népszerű s mennyi mindet kellett még fejlődnie. S itt is megjelenik a füredi szőlő. *Váli Mari* emlékirataiból tudjuk, hogy a színház (itt volt, ahol most ülünk!) mellett volt a kis, még eléggé elhanyagolt park vagy kiserdő s azután kezdődtek a füredi és arácsi szőlők. De ezek már akkor a helyi idegenforgalom szolgálatában álltak, mert mindegyikben volt prэшáz, abban legalább egy szoba és konyha – írja az emlékező unokahúg. S ezek a szezonban afféle vendégszállásul szolgáltak, mert Füreden főleg az Anna-bál idején nem volt hely, még a fürdőszobákat is kiadták.

Pénze lett volna rá ugyan, hogy szőlőt vegyen Füreden is, hiszen az első gazdag írónk volt, csak ideje nem jutott már arra, hogy újabb „*urat vegyen a nyakába*”, azaz törődjön a szőlőműveléssel. Mert azért akármennyire is munkásokkal dolgoztat a szőlőbirtokos, csak oda kell figyelni arra minden évszakban, minden munkaszakban. A Pesten élő író, újságíró Jókai, akit napi penzumok kötnek az íráshoz, aki országgyűlési képviselő, aki fontos társadalmi, politikai tisztségeket tölt be, újságokat ad ki, utazik Európában a feleségével stb. stb. – már ezt nem meri vállalni.

Ez azonban nem teljesen igaz. Jókai Füreden is megcsinálta, igaz kicsiben, a maga teraszos kertművelését. Itt is kőből, bozótból kellett varázsolnia. A villa mögötti meredek oldalon három teraszt alakíttatott ki, s az egyikre szőlőt telepített. Nyilvánvaló, a méretekből látjuk, hogy ez csak csemege-szőlő lehetett, a ház szükségletére szólnán, szüretre ez már nem volt jó.

Itt Füreden már más borát issza. Unokahúga, *Váli Mari* visszaemlékezéseiből tudjuk, hogy a füredi gazdák szívesen látott vendége volt. Kitűnő asztaltársasága volt, s mindig a helyi bort itták. Társaságában volt *Orzovenszky Károly* fürdőorvos, *Huray István*, sógora, a kitűnő orvos, *Écsy László* a fürdőigazgató és *Csemegi Károly*, a nagyszerű jogász, hogy az alkalmi, napi vendégekről már szót sem ejtsünk. Hogy a füredi csárdában, amelyben kitűnő cigány játszott, mint pl. *Farkas Miska*, gyakran megfordult egy-egy jó pohár arácsi, csopaki bor kedvéért. Mert nem volt aszkéta, az bizonyos. Aki a bablevest annyira szereti („*angyal bakkancs görög olvasóval*”), aki olyan ízesen tud írni a magyar étkekről (minden regényében jó ízűen esznek, jókat a hősei) nos, az az ember a bort sem vetheti meg. Ehhez nézzünk bele regényeibe, kezdjük újra olvasni a 100 kötetet s látjuk majd, hogyan mulatnak hősei. Lapozzunk bele az *Egy magyar nábob*-ba s máris ott találjuk magunkat egy tivornya közepén. Vagy olvassunk bele a *Kötél áztatva jó* című novellájába, s lássuk, milyen tapasztalati úton jutott Jókai a leíráshoz.

A sor végtelen, miként végtelen az élmény, amit Jókai nekünk a műveivel ad. Hát hogyne lennénk rá büszkék mi füredi olvasói a szőlősgazdára is, a füredi borok kedvelőjére!

E KÖNYV KIADÁSÁNAK TÁMOGATÓI

Alsóörs Önkormányzata
Antal István
Bablena László
Bakonyi Elvira dr.
Balatonakali Önkormányzat
Balatonfüred Önkormányzat
Balatonudvari Önkormányzat
Balogh Emil dr.
Böröcz István
Csopak Önkormányzat
Englert Dezső
Felsőörs Önkormányzat
Gacs Gábor
Gellérthegy István
Gerics Endre
Grósz Sándor
Gubicza Ferenc
Győri Miklós
Hinger Zoltán
Huszár Zoltán
Illés Tamás
Kálmán József
Koczor Dóra
Koczor Kálmán
Kocsis István dr.
Kovács Lajos István
Krámli József
Kristóf András dr.

Kun Sándor Csaba
Lipóczi István
MARK-ET Holding,
Markovszky György
Matula Pál
Mayer Gyula
Nemzeti Kulturális Alap
Ódor József
OMIKRON-DOKK KFT.
OTP
Örvényes Önkormányzata
Paloznak Önkormányzata
Paulo Kft.
Pécsely Önkormányzata
Punk Ferenc
Sárközi Miklós
Schweiger Rezső
Simon Cecília
Szemes Béla
Takács Péter József
Tóth Béla
Tóth József
Új Vinoservice Kft.
Váradi Károly
Vidékfejlesztési Minisztérium
Vitéz Ajtós József
Zánkai Önkormányzat
Zettwitz Sándor

FIZETETT HIRDETÉSEK

ALSÓÖRS

Virágpompás tavasz, fénygazdag nyár, aranylő ősz, egészséges tél. Szőlőérlelő lankák, gyümölcsöskertek, partokra néző szelíd dombhátak.

Ez a Balatoni Riviéra csodálatos tavunk északi oldalán. Pannon derű, történelmi hangulat lengi be e szépcarcú tájat. Fő csábítóereje a fejlett fürdőkultúra.

E partszakasz gyöngyszeme Alsóörs, a Somlyó-hegy oldalára épült ősi település, mára kiterjedt fürdőteleppel. Vendégházak üdülőhely hatalmas fővenystranggal, selymes vízzel, kényelemmel.

Élményszerű látványt kínál az ősközség vörösköböl rakott patinás parasztházaitól, régi házaival. A határban számos szőlőbeli borház, barátságos pince római kori alapfalakra épült.

Már a középkorban kiváló, kedvderítő borok termettek itt. Azóta bányászták, faragták a faluhatárban a jellegzetes permi vörös homokkővet, s halászták szakértelemmel a halban gazdag balatoni vizeket.

A lakosság tisztelettel őrzi múltjának emlékeit. Az 1848-as magyar szabadságharc alsóörsi hőseinek dicsőségét, Endrődi Sándor (1850–1920) híres költőnk kultuszát. Nagy becsben tartja XIII. századi gótikus és barokk stílusjegyekkel ékes, messze látó templomát. A középkori gótikus udvarházat, ismertebb nevén a Törökházat.

Nyaranta gazdag szórakoztató és kulturális program. Zenei események, képzőművészeti kiállítások, Balatonátnévezés. Táncház. Diszkó. A sportszarnokban és szabad téren különféle sportrendezvények. Szezon végén nagyszabású nyárbúcsúztató ünnepség.

A vendégsokaság ellátásáról, kényelméről kempingek, hotelok, panziók, magán szálláshelyek, vendéglátó üzletek gondoskodnak. Magyaros konyhával és hagyományos magyar vendégül látással. A környék vonzó turistaparadicsom, ahol szintén élmény az idő múlása.

Hebling Zsolt polgármester

BALATONAKALI

Mandula, jó bor, vendégszeretet

A régi halászfalu egykori jellegét mutatják az 1700-as években épült, nádtetős műemlék épületek.

A Balaton körüli kerékpárút településünket is bekapcsolja az egyre népszerűbb kerékpáros mozgalomba, mellyel a környék könnyűszerrel, gyorsan bejárható. Helyben két sétaútvonal mutatja a település belső értékeit, épületeit. A régi halászfalu egykori jellegét az 1700-as években épült, nádtetős műemlék épületek sora idézi fel a Kossuth utcában.

Az akali borhoz elvezető műemlék pincékkel szegélyezett, történelmi értékeket hordozó „borút” páratlan balatoni panorámát is kínál.

Népszerű strandunk és szolgáltatásai mellett szabadtéri színpadunkkal, színvonalas vendéglátóhelyekkel, programjaink sorában gyermek- és felnőtt műsorokkal, gasztronómiai és boros programokkal, helyi attrakciókkal és koncertekkel várjuk!

BALATONALMÁDI

A minden év augusztusában megrendezett Almádi Borfesztivál a Wesselényi strand főbejárata előtti rendezvénytéren, a Szent Erzsébet liget árnyas fái alatt várja a borkóstolást kulturális és gasztronómiai élményekkel összekötni vágyó vendégeket.

Minden korosztály megtalálja a magának való szórakozást, a gyerekeket játszóudvar várja, míg a felnőttek az ország különböző borvidékeinek legkiválóbb boraival ismerkednek. Népművészeti vásár és színpadi műsor színesíti az estéket.

A rendszeresen megrendezésre kerülő rendezvénysorozat feleleveníti az almádi borkultúra hagyományait, hiszen több mint 100 évvel ezelőtt az almádi Hattyú vendéglőben tartották azt a népgyűlést a magyar bor védelmében, amelyen elfogadták az ún. „ALMÁDI MEMORANDUMOT”, a magyarországi borvidékek első hivatalos besorolását, amely Vörösberényt és Almádit a Balaton-melléki borvidékhez sorolta.

BALATONFÜRED

Balatonfüred a Balaton északi partján, lankás dombok által körülölelt kisváros. Az idegen utazó bárhogyan is közelíti meg Balatonfüredet – vasúton, országúton, vízen –, a városba érve azonnal megérzi a múlt és a jelen harmonikus ötvözetét. Először a földrajzi táj kelti fel érdeklődését: északról a szelíd hegyek, délről a tó öleli át a várost, mely évszázadok óta sugározza a fenséges pannon derűt.

Ősi, már a római korban is lakott település, ahol lépten-nyomon a múlt emlékeibe botlik a látogató. Ősi lakónegyedek, régi épületek, templomok, hangulatos szőlőskertek, parkok, vén fák üzennek a ma emberének. Mediterrán klímájának köszönhetően itt simogatóbb a napfény, hiszen Balatonfüred és kistérsége a „Balatoni Riviéra” vonalán fekszik. Az elnevezés a területen uralkodó mikroklíma speciális jellemzőire utal. A település kellemes klímáját a Balaton-felvidék előhegyeinek köszönheti; a Tamás-hegy a Sándor-, Péter- és Száka-hegy védi a Bakony felől érkező hideg szelektől, ennek köszönhető, hogy szőlőtermesztése kiemelkedő.

Idegenforgalma századokra nyúlik vissza, a történeti hagyomány és a borkultúra mindig meghatározó vonzerővel bírt. Az itt készült kiváló boroknak köszönhetően Balatonfüred 1987-től a Szőlő és a Bor Nemzetközi városa.

A város igényes kulturális, gasztronómiai és sportprogramjaival mára elismert turisztikai központtá vált.

A legismertebbek rendezvények – Művészeti Fesztivál, a Hal- és Borünnep, Kékszalag Vitorlásverseny, Anna-bál, Gitárfesztivál, Balatonfüredi Borhetek és a Romantikus Reformkor Fesztivál – vendégek sokaságát vonzza a városba, színvonalas időtöltést nyújtva.

A nyári szezonnak a vízi sportok, a strandok és a vitorlázás szerelmesei örülhetnek, a természet kedvelőinek a táj, a romantikus Koloska-völgy és a Vadaspark nyújtanak élményt. A kerékpárosoknak és a NordicWalking-rajongóknak külön pályák állnak rendelkezésükre. Jókai Emlékház, a Vaszary Galéria és a Városi Múzeum mindegyike érdekes és változatos tárlatokkal várja vendégeit.

Információ: www.balatonfured.hu

BALATONFÜRED

BALATONUDVARI

Településünk a Balaton északi partján, Balatonfüredtől 10 km-re, a Tihanyi-félsziget szomszédságában fekszik. A 376 állandó lakost és több ezer nyaraló vendéget számláló kistelepülésünk tipikusan üdülőfalu. Körülbelül ezer nyaralóépület, számos panzió, üdülő és egy nemzetközi kemping vendégserege talál nálunk igazi balatoni hangulatot, szórakozási és sportolási lehetőségeket.

Településünk hírét szív alakú sírköveink legendája repíti messzire, sokan keresik fel műemlék temetőnket.

A múlt emlékei a szép fekvésű, remek akusztikájú főenyési kápolna, a katolikus és református templomaink épületei mellett helytörténeti galériánkban érhetők tetten.

Borkultúránk múltja mellett jelene is jelentős. Minden évben megrendezzük bor- és borkorcsolya versenyünket, melynek díjazása szezonnyitó nagyrendezvényünk keretein belül borlovagok felvonulásával, esetenként borlovag avatással is párosul.

Önkormányzatunk kulturális, közművelődési szolgáltatásaival biztosítja a helyi lakosoknak, ill. a nyárra hozzánk látogató turistáknak, átutazóknak, rendezvényeink látogatóinak a közösségi színteret, művelődési lehetőséget.

A nagyobb forrásigényű programokat a nyári időszakra tesszük, Udvari Forगतag fesztiválnév alatt szerepeltetve.

Minden évben – szezonnyitónk keretében – a marhahúsból készült ételek versenyével kezdünk, majd egész napos programok szólítják meg a környéket, régiókat, de külföldi visszatérő vendégeinket is.

Minden hétvégére kínálunk a nyári szezonban szórakozási lehetőséget, gyermek játszóházakat, sport animációt. A programözőn szeptember első hétvégéjéig töretlen, amikor Horgász- és Halászléfőző Versenyünkkel búcsúznak a nyári szezon-tól.

Településünk közbiztonságát szolgálja polgárőrségünk, akik öntevékenyen, civil keretek között működnek, télen-nyáron járőrözve a település határain belül és a környező boros pincék, nyaralók között. Ezen kívül természetesen rendezvényeink zavartalanságát is biztosítják.

Mint Balaton-parti település, igyekszünk mindent megtenni azért, hogy a nyári szezonban hozzánk látogató nyaralóvendégek és turisták kellemesen érezzék magukat.

A kellemes időtöltéshez a szép és tiszta környezettel is hozzá kívánunk járulni. Folyamatosan rendezetten tartjuk a közterületeket, parkokat. Minden évben folyik a virágosítás a közterületeken.

A többéves munkánk elismeréseként 2005. évben elnyertük a Virágos Magyarországért közterület szépítő verseny különdíját és a legkedveltebb Balaton-parti település címet is. 2013-ben a tiszta és virágos Veszprém Megyéért megmérettetésen első helyezést értünk el.

Balatonudvari községben két önkormányzati tulajdonban és üzemeltetésben lévő strand található: Fövényesi Strand és Balatonudvari Strand. Utóbbi 2013-ban elnyerte a Kék Hullám Zászló díjat. Strandjaink közkedveltek az itt élők, itt nyaralók és a vonzáskörzet turistái számára egyaránt. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a strandok területének gondozására, folyamatos tisztántartására, a virágosításra és nem utolsósorban a biztonságos fürdőzés feltételeinek a megtartására.

Aki eddig még nem tette, látogassa meg településünket, nézze meg legendás szív alakú sírköveinket, kapcsolódjon ki nálunk! Ne feledje, Balatonudvari „szívesen” látja Önt, keresse fel emlékeinket, csendes, nyugodt nyaralóhelyünket!

Szabó László
polgármester

A MEDITERRÁN CSOPAK

A LEVENDULA, A FÜGE, A MANDULA
ÉS A MINŐSÉGI BOROK HAZÁJA

Csopak a Balaton-partján fekvő 2100 lelkes település. Különleges szépségét a nádasokkal övezett két parti öböl, a kiépített gyerekbarát strandja, a dombokra felfutó szőlősorok, a köztük megbúvó régi pincék és az északról határoló Csákány-, és Öreg-hegy adja. Délről a Balaton és a falut átszelő Séd-patak jellemzi a település képét. Lakossága a legkorábbi időktől kezdve két fő foglalkozást üzött, szőlőtermelést folytattak és a patak vizére épített malmokban gabonát őröltek. Ma is három vízikereket hajt a Séd patak.

Csopak tájképi meghatározó eleme a szőlő, amelyet Magyarországon mind ez idáig egyedüliként Csopak képviselő-testülete helyi védelem alá helyezett, biztosítva ezzel a szőlő fennmaradását.

Borászaink szintén országosan elsőként, az önkormányzattal közösen létrehozták a Csopaki Kódexet, amely biztosítja a szőlő és a bor környezet kémélő módon való elkészítését és egységes megjelenését. Közös célunk, a csopaki szőlő- és borkultúra, valamint a csopaki, mint hagyományos borfajta jó hírének és kiváló minőségének védelme. Ennek érdekében szigorú szabályrendszert állítottunk fel a szőlő származása, művelése, feldolgozása, illetve a bor kezelése és érlelése terén.

Pincészetek:

Jásdi Pince

Petrányi Pince

Söptei Pince

Szent Donát Pince

Tamás Pince

Tóth Pince

Csopak mikroklímája lehetővé teszi a mediterrán hangulatot erősítő növények ültetését is.

Ennek erősítését tűztük ki célul, az évekkel ezelőtt megkezdett komplex falumegújítási programunk egyik fő elemeként a közterületekre fügefákat, több ezer rózsát és levendulatövet ültettünk. A levendula nem csak szép és illatos, hanem sok helyi termék meghatározó alapanyaga, amelyből aromapárnát, levendulás üdítőt, levendulaolajat, valamint levendulás vizet készítünk.

A mandula, mely virágzásakor illatfelhőt von Csopak köré, szintén a település jellegzetes növénye. Az elmúlt években jelentős mandulafa ültetésre került sor a közterületeken és a szőlőhegyen.

Csopak Község Önkormányzata
8229 Csopak, Petőfi S. u. 2.

FELSŐÖRS

páratlan természeti adottságú környezetben, a Balaton-felvidéken, a tóparttól mindössze 4 kilométerre fekszik. A tó felé lejtő lankák és észak-déli lefutású völgyek már az ókortól ideális termőhelyet biztosítottak a szőlőtermesztéshez, a borkultúra meghonosodásához. A felsőörsi táj karakterét a mai napig is a szőlős- és gyümölcsöskertek határozzák meg.

A középkorból, ezen belül a XIII. század tatárjárást megelőző éveiből maradt ránk egyedülálló épiségben a messzi földön ismert Árpád-kori prépostsági templom. A Balaton-környék legjelentősebb román stílusú épültét megjelenésében még egyedibbé teszi a masszív falak anyagául szolgáló, falunk területén kitermelt, tájjelegű permi vörös homok-

kő, valamint az ezt tarkító ugyancsak a falu kőbányaiban fejtett fehér dolomit. Nem véletlenül hívták Felsőörsöt egykor Kővágóörsnek is.

A templom 1200-as évekbeli építettői, akik a nevüket viselő Miske-tetőn egyúttal palotát is építettek, híres magyar főnemesi család, a Batthyányak ősei. Persze akkoriban a család még nem a Szabadbattyánra utaló vezetéknevet, hanem a Felsőörsre utaló Kővágó Örsi nevet használta. A Felsőörsön ma is élő Batthyány-kultuszt példázza, hogy a templom egyik mellékhajójának oltárán a szegények orvosaként ismertté vált boldog Batthyány-Strattmann László herceg képe, illetve ereklyéje látható. Különleges esemény volt, amikor Márfi Gyula veszprémi érsek 2011. decemberében a templomot hivatalosan is Batthyány-zarándokhellyé nyilvánította. Ugyancsak a Batthyány-család címeréből került át községünk címerébe a fiait fészken etető pelikán. A prépostsági templomhoz egykor hatalmas birtok, önálló gazdaság (erre utal a prépostsági jelző) tartozott. Ennek szebb napokat megélt, de még így is szép épített emlékei – a barokk stílusú prépostsági kúria, az 1700-as években épült majorsági terményraktár (ma ismertebb nevén Prevics-ház) és a ma is a Veszprémi Érsekség részére misebort előállító vincellérház és borospince – napjainkban is láthatók.

Szabó Balázs polgármester

8227 Felsőörs, Szabadság tér 2.

Tel.: +36 87 577 210 Fax.: +36 87 577 216

onkormanyzat@felsoors.hu – <http://www.felsoors.hu>

FELSŐÖRSI PINCEK:

Antal Gyula – Gelléri Pince

Levendula Pince

Tóth Balázs – Potza Pince

Családi vállalkozásunk immár több évtizede, 1986-óta fogadja a magyar gasztronómia, illetve magyar borok kedvelőit.

Célunk a klasszikus vendéglátás, a hagyományos magyar konyha értékeinek megőrzése, de emellett igyekszünk reformizmekkel, különlegességekkel is kedveskedni vendégeinknek.

Éttermünk kínálatából elengedhetetlen a balatoni halkínálat: halászlé, fogasból, harcsából készült ételkülönlegességek, a

koleszterinszegény szürkemarkarhából, mangalicából, vízi bivalyból készült magyaros fogások.

A hagyományörzés, a Balaton-felvidék borkultúrájának ápolása része családjunk mindennapjainak és e kitartó munka eredményeképpen 2001-ben megnyílt boráriumunk, ahol a borkóstolás alatt szakmai borbemutatón túl, rövid ismeretést adunk a Balatonfüred-Csopaki borvidék szőlő és borkultúrájáról

A XVII. század vége óta generációról generációra száll családjunkon belül az ősi tihanyi borospince, valamint a szőlő és a bor tisztelete, szeretete. Kizárólag a Balatonfüred-Csopak történelmi borvidéken termelt szőlőből készítjük borainkat, melyek a csodálatos balatoni éghajlatnak köszönhetően különleges illat- és ízvilágú, minőségi borok.

Borászatunkban elsősorban a borvidék legjellegzetesebb fehér szőlőfajtáiból gondos, odafigyelt borkézelés mellett készülnek boraink, melyek a Tihanyi-félszigetről származó rozé és vörös borokkal egészülnek ki.

Régi vágyunk vált valóra, amikor 2012. decemberében megnyitottuk tradicionális, saját készítésű termékeket forgalmazó kis üzletünket a balatonfüredi vásárcsarnok területén.

Termékeink

falusi gazdaságokban, tápmentesen nevelt állatokból származnak.

Mesterséges szín-, íz- és tartósító anyagokat nem tartoznak.

Kézműves termékeinknél a legfontosabb szempont a minőségi termékgyártás iránti elkötelezettség, egészséges ételek fogyasztására ösztönzés.

HUSZÁR VENDÉGLŐ

A méltán híres műemlék vízimalom szomszédságában épült a Huszár Vendéglő ke-
reken 20 évvel ezelőtt. Nevét az üzemeltető-tulajdonos családi nevére kapta. Itt az
érdeklődők sok mindent megtudhatnak az egykori huszárokról.

A parkolóból a vendégtérbe invitál a jókora csirkecombbal irányt mutató huszár-
bábú, a bejáratot egy életnagyságú, díszegyenruhás huszár vigyázza. A falakon lévő
képek ízelítőt adnak a különböző korok huszárságának egyenruháitól, az étlapokon a
katonák étkezési szokásairól olvashatunk...

Az étterem kétszer negyven fős különteremmel és száz fős fedett terasszal várja
kedves vendégeit április elejétől november közepéig. A teraszról szemmel tartható az
ingyenes parkoló, a fedett kerékpár tároló, és a gyermekjátszótér. A Balatoni Bringa-
körút a vendéglővel határos.

A konyha alapvetően magyaros jellegű, a balatoni halfélékből bőséges választékot
kínál, de nemzetközi ételek is megtalálhatók a 7 nyelven olvasható étlapon. A törzs-
vendégek körében népszerű a finom pontyhalászlé, az egészben sült fogas, borjúszele-
tek „Huszár” módra, vincellér béles, hármás rétes...

Az ételekhez jellegzetesen zamatos helyi borokat – köztük sajátot is – ajánlanak.
A Pannon-tenger réteges üledékeiből táplálkozó szőlők gömbölyű ízvilágot eredmé-
nyeznek. Szívesen kóstoltatják boraikat, melyek a balatoni boroknak megfelelő íz-za-
mat- és tájjelegűek. Büszkéek az Olaszrizlingre és a reduktív tárolásnak köszönhetően
fiatalos Rizlingszilvánira is.

Az étteremben SZÉP Kártyával, étkezési utalvánnyal és bankkártyával is fizet-
hetünk.

A Balatoncarddal rendelkező vendégek kedvezményt kapnak. Az étterem vezetői-
nek és dolgozóinak vendégszeretetét a Balatoni Kamarák és a Balatonfüred és Környé-
ke Borút Egyesület minősítése is tükrözi.

Ha a kedves olvasó erre jár és ideje engedi, térjen be, megéri.

Bor ínyenceknek

APA ÉS LÁNYA IRÁNYÍTJÁK A 25 HEKTÁROS SZŐLŐBIRTOKOT, MELYEN ÉVENTE 10-12 FAJTA PRÉMIUM KATEGÓRIÁS BOR KÉSZÜL. A JELLEMZŐEN FRISS, GYÜMÖLCSŐS AROMÁJÚ ITALOK KÖZÖTT AZ ASZÚ-SZERŰEN ÉDES, ÉRETT DESSZERTBORTÓL A SZÁRAZ, KESERÜ-MANDULA ÍZŰ OLASZRIZLINGIG A LEGKÜLÖNFÉLEBB ÍZLÉST KIELÉGÍTŐ BOROK TALÁLHATÓK MEG.

A világborok trendjével szembefordulva kizárólag terroir borokat készítünk azért, hogy a termőhely jellegzetességeit hangsúlyozzuk. Csak így válhatnak utánozhatatlanná a vidék borai és őrizhető meg e nagyszerű adottságú borvidék hírneve és egyénisége.

Koczor Kálmán

„Boraink fogyasztóival igyekszünk személyes kapcsolatot is ápolni, hogy egyedi igényeiknek gyorsan és maradéktalanul megfelelhessünk. Legtöbb vendégünkkel baráti a kapcsolatunk, és ez a baráti társaság évről évre bővül.”

PINCÉSZET ÉS VENDÉGFOGADÓ • BALATONFÜRED
BOR • ÉTEL • SZÁLLÁS • PROGRAMOK • PIHENÉS

Koczor Pincészet 8230 Balatonfüred, Bocsár dűlő 0118/12. Tel.: +36 30 7 431 508 Fax: +36 87 342 873 info@koczorpince.hu

www.koczorpince.hu

LILI-PUT KISVONAT

Élményutazás kisvonattal! Húsvétól egészen a szüretig (április–október), napon-ta reggel kilenctől éjfélig, hatvan fős befogadóképességgel. A kisvonatunk 1993 óta szállítja az érdeklődőket Balatonfüreden és környékén. Városnéző túráink a kikötőtől indulnak, érintik a Kerek templomot, a Jókai Villát, a városházát, a református és a római katolikus templomokat, az Agro Hotel épületét, a kempinget, a Berzsényi forrást, a Marina Hotelt, majd a Yacht kikötőt. Az út nagyjából fél órát vesz igénybe. Természetesen egyedi kívánságoknak is eleget tudunk tenni, a vendég által megnevezett hoteltől szívesen szállítjuk az érdeklődőket a borpincékhez, borúti állomásokhoz és vissza. Az ár ez esetben megállapodás kérdése, bizonyos esetekben kedvezményeket is tudunk biztosítani. A kisvonatunk nagyon népszerű mind a hazai, mind a külföldi turisták körében, eddig több mint egymillió utast szállítottunk, mindenki megelégedésére, balesetmentesen. Kérjük, utazzon velünk!

LILI-PUT KISVONAT – HINGER ZOLTÁN

8230 Balatonfüred, Vitorlás tér

Tel.: 87/341-423, 06-20/968-3739

E-mail: liliputkisvonat@freemail.hu

www.liliput-kisvonat.hu

Nemzeti Kulturális Alap

Nemzeti Kulturális Alap Igazgatósága

FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM

9027 Győr, Puskás Tivadar u. 8.
Tel.: +36 (96) 524-856; 524-857; Fax: +36 (96) 318-149
E-mail: info@eurokardan.hu
www.eurokardan.hu

FÜREDI KISVONAT

www.furedikisvonat.hu

Cégünk közel 20 éve szállítja a Balatonfüredre látogató vendégeket, azok nagy meglepedésére. Egy fél órás, 9 kilométeres városnéző kört teszünk, mely a kicsik, és nagyok számára egyaránt hatalmas élmény. Ellátogatunk a nemrégiben gyönyörűen felújított reformkori városrészbe, a nagy történelmi múlttal rendelkező óvárosba, és Balatonfüred életének fő színterére a szintén felújított Balaton partra, a szállodasorokra. A kör alatt megtekinthetik a város legfontosabb műemlékeit, nevezetességeit. Ha több időt el akarnak tölteni egy-egy városrészben, akkor nyugodtan leszállhatnak a kör alatt, és egy későbbi körrel visszautazhatnak kiinduló helyünkre, vagy az önök által kiválasztott úti célra, ezáltal nem kell a vezetéssel, parkolással bajlódniuk. A kör alatt magyar, vagy idegen nyelvű tájékoztatót is játszunk, mellyel megismerhetik a Balatonfüredet, és környékét.

Magán, és céges rendezvényekre egyaránt tökéletes választás egy kisvonatos utazás, mellyel Balatonfüreden, vagy akár a környező településeken is bárhova szállíthatjuk a vendégeinket.

Bablana László

Tel: +32 20 9351 348

Email:

furedikisvonat@gmail.com

OmikronDOKK

Magyarország vezető kompozit szálerősítésű műanyag beszállítója 1982 óta. Alkalmazottak száma: 85, Üzemterület: összesen 8000 m² 4 telephelyen
A Balatonnál, 120 km-re Budapesttől

Kompozit, üveg- és szén-szál as termékek ipari beszállítójaként a következő technológiákkal termelünk:

• Vákuum infúzió (RTM)	• Tekercselés, pultrúzió
• Szálszórás	• Folyamatos laminálás, hullámlemezgyártás
• Kézi laminálás	• Pre-preg gyártás
• SMC, BMC préselés	• 3D mérés
• Vákuumformázás/
Thermoformázás	• Festés, összeszerelés
• Poliuretán feldolgozás	• Strukturális ragasztás

Termékeink: Szélerőmű-lapátok (25 m hosszúg), Buszkarosszéria elemek, Motoros vitorlázó repülőgépek, Gépburkolatok, Vitorlászajók, Kajakok, Kenuk, Fürdőszobák, Generátorházak, Kerti medencék, Transzformátorházak, Esővíztartályok, Pultrudált rudak, csövek, Préselt termékek, Pre-preg, Tetőpanelek

Vevőink: Scania, Bombardier, Volvo, Suzuki, Daewoo, Nabi, Ikarus, Oase, ITT-Flygt, Bundeswehr, Lindab, Astron, Beijing Automotive

Minősítéseink: ISO 9001, ISO 14001, AS 9100 repülőgép- ipari minőségbiztosítási rendszer, Oasis OIN: 6138618342

Special features:

- 3D CAD kapacitás (Pro/Engineer, CATIA)
- Szerszámműhely, CNC marógépek (3000 *3000 *800)
- FARO Advantage 3D mérőkar, CMM
- Festőkamra
- Illig thermoformázó gép

Omikron-Dokk Kft.
8227 Felsőörs
Petőfi u. 26.

www.omikrondokk.hu

Tel: 87 / 477-079
Fax: 87 / 477- 383
Email: info@omikrondokk.hu

Lépten-nyomon kedvezmények

OTP Klub bankkártyával több, mint 100 partnerünknel kaphat egyedi kedvezményeket

Klub partnereknél történő vásárlás esetén

kiállításokon, koncerteken, színházakban

utazásnál, szállodákban

magánrendelőben, sportolásnál

éttermekben, kávézókban

A tájékoztatás nem teljes körű.
Klub Vonal: 06 1/20/30/70 3666 400

www.otpklub.hu

 otpklub

ÖRVÉNYES

Örvényes a Balaton északi partján fekvő 170 fős település, amelyen a 71-es főút halad keresztül, mellette a bringa-körúttal.

A község nevét először 1211-ben említik, mint a Tihanyi Bencés Apátság birtokát, de a vízimalom már 1055-ben bizonyítottan működött.

A török pusztítás következtében a szinte teljesen elnéptelenedett falut német telepekkel népesítették be. A falu mai képe akkortól alakult ki.

Örvényesről kellemes túrákat lehet tenni: pl. Séd völgyébe, az őstölgyesbe, a 3 km-re lévő Zádor-vár romjaihoz.

A vízimalmáról és a finom vizű forrásáról ismert község nevezetessége a szép fekvésű, kellemes, családias hangulatú szabad strand. A főszezonban több programot is kínál.

A falut ölelő lankákon a balatoni szőlőfajtákat termesztik. Feldolgozásuk a régi, fahordós családi pincékben történik.

Örvényes kicsi település, de műemlékekben igen gazdag:

– Az út mellett található a ma is működőképes vízimalom. A molnárházban néprajzi, népművészeti gyűjtemény látható.

– A malom mellett található a patakon átívelő kétnyílású köhidat Nepomuki Szent János szobra díszíti.

– A malom fölötti dombon található templomrom volt a középkori falu temploma.

– A Szent Imre templomot a Tihanyi Apátság építtette 1700-as évek végén.

A Hősök terén található a világháborús emlékkő és a hősi halottak emléktáblái. A szomszédságában található a friss forrásvizéről híres Pán-kút.

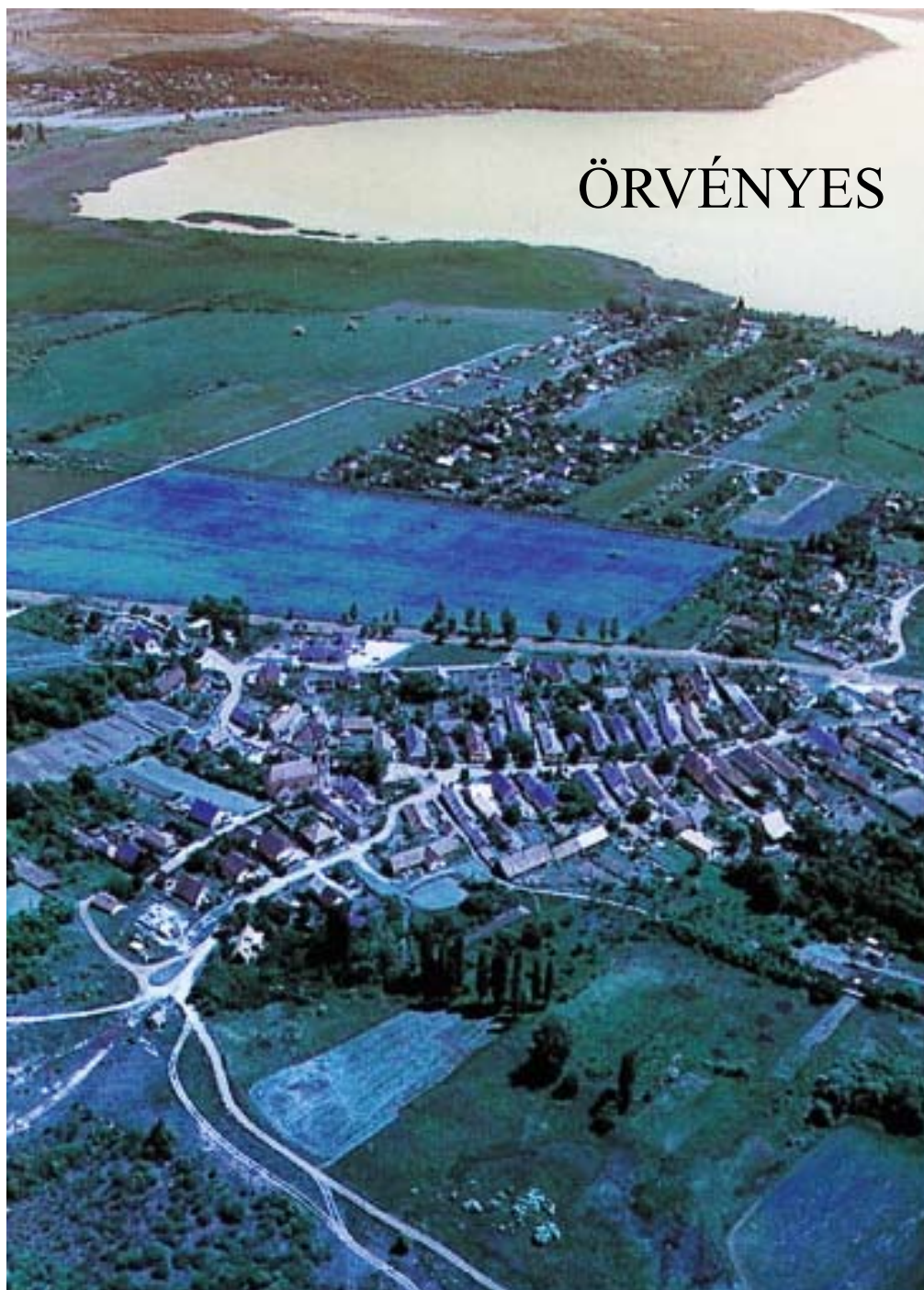
Programok:

A nyár elején megrendezésre kerülő „MPX- Könnyűszárnyak” országos híró repülő találkozó, egyre nagyobb népszerűségnek örvend, nem csak a repülőmodell szerelmek körében.

Egyre sikeresebb programunk a nyár végén megrendezésre kerülő Falunap: pénteken a Falumúzeum udvarán megnyitó, szombaton a strandon egész napos programsozozat, vasárnap a Templomban koncert.

Településünk kedvező elhelyezkedéséből, sok látnivalójából, a falu nyugodt fekvéséből, a szabad strandunk családias hangulatából, Balatonfüred, Tihany közelségéből adódóan éppúgy jól érzi magát nálunk a csendes, nyugodt pihenésre vágyó, a könnyebb-nehezebb túrákat, kirándulásokat kedvelő, mint az aktív kikapcsolódásra vágyó vendég.

Szeretettel várunk minden hozzánk érkezőt.

ÖRVÉNYES

ÖRVÉNYES

PALOZNAK

Paloznak a Balaton északi partján a Bakony-hegység déli lábánál fekszik, Balatonfüred közelében.

A tóra néző napfényes déli domboldalakon kivételes mediterrán klíma alakult ki, ahol kora tavasztól késő őszig élvezhetjük a tiszta levegőt, a napfényt, zamatos gyümölcsöt érlel a szőlő, az őszibarack, de beérik a füge is. A kivételes adottságoknak köszönhetően a falu életében meghatározó szerepet tölt be a szőlő és bortermelés és az idegenforgalom.

A község nevében is őrzi a szőlőkultúrát „pad lozник” szőlőskert alatt. Már római korban szőlőt termeltek a villagazdaságokban, első fennmaradt írásos említése 1076-ból való.

A középkorban többször elnéptelenedő falu mindig újraéledt. Lakói szőlő és bortermeléssel, állattartással, halászattal foglalkoztak. A Balatoni fürdőélet felvirágzása és nyaralótelepek kiépítése elkerülte a falut, így máig megmaradt természetes bája. A Balaton-felvidék hagyományos faluképének megőrzéséért és a tudatos falufejlesztésért 1998-ban Hild-díjat 2007-ben majd 2011-ben Falumegújítási díjat kaptunk, 2010-ben Paloznak az ország legvirágosabb települése lett 2011-ben pedig az európai környezet-szépítő verseny ezüstérmese.

Nyáron a balatoni strandolás mellett templomi hangversenyek, szabadtéri koncertek, kiállítások nyújtanak szórakozási lehetőséget. Szeptember utolsó hétvégéjén szüreti programok várják a vendégeket. A szőlők alatt húzódó borúton végigsétálva, az öreg pincéknél kóstolhatjuk a paloznaki olaszrizlinget. A kerékpározást kedvelők a Balatoni biciklikörúton kirándulhatnak.

Bachus - Filter • Bachus - Filter • Bachus - Filter • Bachus - Filter

Teljesítmény: 10-140 hl/óra
kettős lapszűrő- hátsó csővezés
szivattyúval építve, orsóhosszabbítóval
rozsdamentes , perforált lemezbetűtes szűrőkeret

kamrás-keretes, elő-derítő- ájszapszűrő
4-20db kamra/gép • Teljesítmény: 10-80hl/óra
kombinált szűrő • Kamrás szűréshez adagoló berendezés lehet-
séges gépre építve illetve külön egységként géphez csatlakoztatva

lapszűrő 6 kerettől- 80 keretig/gép
Teljesítmény : 10-140 hl/óra

PAULO KFT
Bacchus - Filter
400x400 mm

PAULO KERESKEDELMI, TERMELŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT. • 5000 Szolnok, Debreceni út 47.
Telephely: 2740 Abony, Szécsi út 11. • Tel/Fax: 06-53-361-253
paulokft@online.hu • www.paulokft.hu

Bacchus - Filter

200x200 mm

rozsdamentes perforált lemezbetétes szűrőkeret, vagy műanyag szűrőkeret
kiszemel méret, műszaki megoldás – nagygép kategória
képen 20 db kerettel
Teljesítmény: 800-1000 liter/óra
Kerékre építve, szivattyúval összeszerelve

HOBBY I. • HOBBY II. • HOBBY I. • HOBBY II. • HOBBY I. • HOBBY II. • HOBBY I.

HOBBY II. típus
6 – 20 keretig
Teljesítmény: 100-800 l/óra
Magas lábon álló kivitel, kivethető tálcával

HOBBY I. típus
6 – 20 keretig
Teljesítmény: 100-800 l/óra
ROWER BE 20-as szivattyúval szerelve

Alacsony ár – magas színvonal

PAULO KFT

PAULO KERESKEDELMI, TERMELŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT. • 5009 Szolnok, Debreceni út 47.
Telephely: 2740 Abony, Szélei út 11. • Tel/Fax: 06-53-361-253
paulokft@online.hu • www.paulokft.hu

PÉCSELY

Pécsely, a 600 lakosú kistelepülés a Balaton-felvidék egyik legszebb részén, a Pécselyi-medencében található. Balatonfüredtől tíz, a Balatontól öt km-re, Tihanytól északra fekszik.

A legősibb emberi településnyomok kb. hétezer évre nyúlnak vissza. A délnyugati-északi-északkeleti szelektől védett medence kedvező mikroklímája, valamint a Balaton-felvidék magaslatairól bőven csörgedező források és patakok évezredek óta ide vonzották az embert. Napjainkban is a szép táj, a tiszta levegő és a nyugalom az, ami várja az idelátogató turistákat.

A település gazdag történelméből kiemelkedik az egyik fő látnivaló, a középkori Zádor-vár romja. A XIV. században épült vár a túrázó, sátorozó turisták kedvelt célpontja. A várban található egy kilátó, ahonnan szép kilátás nyílik a Balatonra.

Pécsely jellemzően szőlő- és bortermelő vidék. A Zádor-vár környékén, de a környező hegyeken is szép szőlőültetvények és présházak ékesítik a tájat. Éledezik a borturizmus, az itt termelt finom nedű méltó arra, hogy a messziről jött látogató szomját oltsa. Többek között a *Mészáros Pince*, a *Balogh Pince* és a *Kálmán Pince* lehetőséget biztosít a borkóstolásra. A településen szeszfőzde is működik, mely a környéken termelt gyümölcsökből kiváló pálinkát készít.

Fontos turisztikai állomás a *Csikós Lovasudvar*, ahol a lovaglás, a panzió és az étterem mellett télen-nyáron sok egyéb szolgáltatást is biztosítanak a vendégek számára. A lovaglás szerelmesei a *Vollmer Lovasudvart* is felkereshetik a településen.

Meghatározó, hogy Pécsely a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területén található. Így kiemelten fontos a természet- és környezetvédelem, melyhez kapcsolódhat az ökoturizmus.

Pécsely fő programja a minden év júliusában megrendezett *Pécselyi Falunapok*, mely minden alkalommal több száz érdeklődőt vonz a településre.

Pécsely, a csendes, nyugodt falu várja a pihenni és kikapcsolódásra vágyó turistákat.

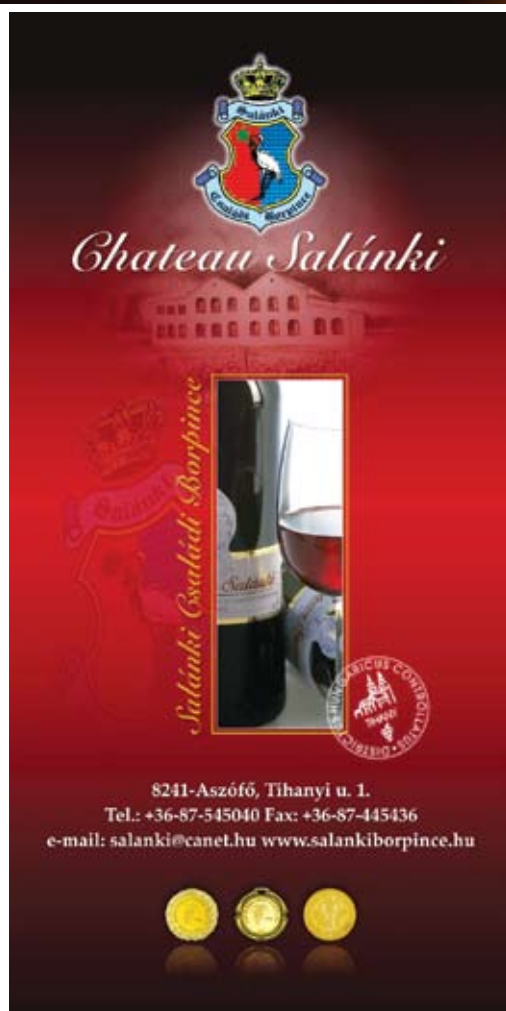

Chateau Salánki

SALÁNKI CSALÁDI BORPINCÉ

8241 Aszófő, Tihanyi u. 1. Tel./fax: +36 87 445 436 E-mail: salanki@canet.hu www.salankiborpince.hu

Chateau Salánki

SALÁNKI CSALÁDI BORPINCÉ

8241-Aszófő, Tihanyi u. 1.
Tel.: +36-87-545040 Fax: +36-87-445436
e-mail: salanki@canet.hu www.salankiborpince.hu

VILLA MÚZSA

www.villamuzsa.fw.hu
villamuzsa@gmail.com
www.facebook.com/villa.muzsa

Balatonfüred, Zsigmond utca 16.

Szeremley Simon Gergő
+36 20 555 32 29

Keszei Csaba
+36 20 944 27 27

A **Villa Múzsza** Balatonfüred megújult reformkori központjában, a Tagore sétány felett, a Balaton parttól 200m-re. Csendes környezetben 4 igényesen berendezett apartmanunk konyhával, zárt parkolóval, udvarral és a Múzsza borház boros programjaival várja kedves vendégeit.

Unser **Villa "Múzsza"** befindet sich in wiederbelebten zentralen Altstadt von Balatonfüred über die Tagore Promenade, 200 meter von der Plattensee. Bei uns erwartet Sie 4 anspruchsvoll ausgestattete Apartment in ruhigen atmosphäre, mit einen schönen Hof, Küche, geschlossene Parkplatz und unsere beliebte Weinabende in Weinhaus "Múzsza".

Múzsza Villa is situated exactly in the newly renovated city center going back to the reform age, above the famous Tagore Promenade, in the close (200m) neighborhood of Lake Balaton. Our four well-equipped apartments are waiting for the kind guests with kitchen, closed parking area, courtyard and wine tasting programmes taking place in the Múzsza winehouse.

ÚJ VINOSERVICE KFT.

8171 BALATONVILÁGOS,
ERDŐSOR U. 1.

SZŐLŐ- ÉS GYÜMÖLCSFELDOLGOZÓ GÉPEK

Magyarországi képviselő:

Scharfenberger – Voran – Speidel – LiquoSystems – Technovap

- Garatok, szállítórendszerek;
- EUROPRESS szőlőprések;
- komplett borkezelő vonalak, panelek, gyertyás, keretes szűrők;
- rozsdamentes tárolótartályok, hűtőköpennyel is;
- úszófedeles tartályok;
- borpasztörők;
- csöves hőcserélők;
- tisztítóberendezések;
- irányított erjesztés komplett tervezése, kivitelezése;
- szivattyúk;
- egyedi saválló gyártmányok;
- rozsdamentes anyagok (csövek, pillangószelepek, gömbcsapok, hőmérő stb...)

További információk:

www.vinoservice.hu

Telefon: 36-88/480-958

E-mail: info@vinoservice.hu

*Mert vevőinkkel összeköt minket egy
dolog – a kiváló borok szeretete!*

ZÁNKA

Zánka a Nivegy-völgy és a Káli-medence bejáratánál elhelyezkedő, nagy múltú Balaton-parti település. A XII. század elején épült Árpád-kori műemlék templomának Szent István volt a védőszentje. (A XVIII. századtól református templomként funkcionál.) A község első írásos említése 1164-ben történt, ehhez köthetően 2014. augusztus 20-án ünnepeljük Zánka fennállásának 850. évfordulóját.

Az itt élő emberek évszázadokon keresztül földművelésből és állattenyésztésből éltek, különösen a szőlőtermelés és borászat jelentette a családok megélhetését biztosító hasznot. Egykori feljegyzések szerint a Bálint-hegy különösen jó bort adott. A település az 1548-as törökdúlás következtében elnéptelenedett, de a szőlőhegyeit a környező településekről ezután is művelték.

Zánkát 1736-ban telepítették újra protestáns német-magyar családokkal, akik újjáépítették a falut. Mintegy másfél századig a gyógyhatású Vérkúti-forrás által táplált, seborvost is alkalmazó, paraszt fürdő is működött a Balaton partján. A szabadvízi fürdőzés a XX. század elejétől vált egyre jelentősebbé, ekkor alakították ki, majd bővítették a község strandját és üdülő övezetét. Az 1962-től üdülőfaluként jegyzett település a tömegturizmus minden jegyét magán hordva, közkedvelt üdülőhellyé vált. Országos ismertségre 1975-től a Balatoni Úttörőváros átadásától tett szert. Az állami intézmény Zánka közigazgatási területéhez tartozik és jelenleg Erzsébet Üdülőközpont és Tábor néven szociális üdültetési funkciót tölt be.

Az 1000 fős lakosságszámot meghaladó községünk nívós intézményi hálózatával, árnyas, gondozott, gyermekpancsolós strandjával, a Hegyestű és a Zánkai Gyógynövény-völgy vonzerejével, valamint a Zánka-Nivegy-völgyi Borút ajánlataival is folyamatosan csalogatja a turistákat, a pihenni vágyó családokat.

TARTALOMJEGYZÉK

KÖSZÖNTŐ <i>Koczor Kálmán</i> elnök-nagymester	3
ELŐSZÓ <i>Dr. Bóka István</i> polgármester, országgyűlési képviselő	5
AJÁNLÁS <i>Dr. Terts András</i> MBOSZ elnök	7
<i>Gubicza Ferenc</i> alapító elnök-nagymester: Balatonvin Borlovagrend, három évtized az elsők között.	9
<i>Dr. Kállay Miklós, tanszékvezető egyetemi tanár, intézetigazgató:</i> Bor – borász. Gondolatok a hivatásról	15
<i>Prof. Dr. Veress Gábor főigazgató főorvos, Állami Szívkórház, Balatonfüred:</i> A mértékletes, minőségi borfogyasztás jótékony hatásáról	19
A magyar borlovagok Etikai Kódexe.	22
<i>Dr. Fülöp Lajos:</i> A Balatonfüred-Csopaki borvidékről.	23
<i>Szabó István ceremóniamester:</i> A Balatonvin Borlovagrend tagja lehet...	28
A Balatonvin Borlovagrend jelképei	30
<i>Simon Cecília:</i> Borlovagrendünk zászlós bora, az Olaszrizling	32
<i>Dr. Fülöp Lajos:</i> Nemzetközi kapcsolataink	36
Akikre emlékeznünk kell	39
<i>Dr. Bakonyi Károly szőlőnemesítő</i>	39
<i>Bíró Mária</i>	42
<i>Csizmazia Darab József emlékére</i>	43
<i>135 éve született Dicenty Dezső</i>	48
<i>Figula Mihály (1952–2008)</i>	51
<i>Emlékezés Dr. Kaiser Gézára</i>	53
<i>Müller István emlékére</i>	55
<i>Steinhausz György</i>	58
<i>Kutas Árpád (1961–2010)</i>	59
<i>Varga Ibolya:</i> A Balatonvin Borlovagrend évente megismétlődő rendezvényei.	60
A Balatonvin Borlovagrend tiszteletbeli tagjai, nagykövetei az avatás időpontjának sorrendjében, 1984-től	62
Borlovag avatások 2009-től.	68
A Borlovagrend Tancsának tagjai az alapítástól	74
A Borlovagrend Egyesület tagjai napjainkban, 2014.	77
A Balatonvin Borlovagrend jelenlegi tisztségviselőinek bemutatása	79
<i>Koczor Kálmán elnök-nagymester</i>	79
<i>Máté Ernő általános elnök</i>	81
<i>Simon Cecília szakmai alelnök</i>	82
<i>Dr. Bakonyi Elvira, a Női Tagozat elnöke.</i>	83
<i>Huszár Zoltán tisztartó</i>	85
<i>Péringér Miklós borászati titkár, tisztartó.</i>	87
<i>Punk Ferenc gasztronómiai titkár, ínyesmester</i>	88
<i>Iff. Sebők Lajos ispán</i>	89

<i>Szabó István ceremóniamester</i>	91
<i>Tóth Gyula kincstárnok</i>	92
<i>Sárközi Miklós, a Felügyelő Bizottság elnöke</i>	93
<i>† Müller István, a Felügyelő Bizottság tagja</i>	95
<i>Dr. Matula Pál, a Felügyelő Bizottság tagja</i>	96
<i>Péringer Imola, Balatonfüred Város Borkirálynője (2010–2014)</i>	97
<i>Vászolyiné Dobrosi Ágnes: A balatoni borok vonzereje</i>	98
<i>Tilhof Tímea: A Szent Benedek Gimnázium, Szakképrő Iskola és Kollégium,</i> <i>a Balatonfüredi Széchenyi Ferenc tagintézménye, mint támogatónk</i>	100
<i>Varga Ibolya: A jövő a környezetkímélő, rezisztens szőlőfajtáké?</i>	102
<i>Színes melléklet a 2009–2014. évek eseményeinek összefoglalásával</i>	105
<i>A Balatonvin Borlovagrend 30 éves ünnepe, meghívó</i> <i>és ünnepi programok</i>	184
<i>Dr. Budai Gyula: Balatonfüredi élmény</i>	193
<i>Dr. Szabó Balázs: A Magyarországi Borrendek Országos Szövetségének</i> <i>ünnepi kongresszusa</i>	195
<i>Irodalmi összeállítás</i>	201
<i>Azurák Mihály: Néhány sorban magamról</i>	201
<i>Simon Mária Veronika</i>	203
<i>Praznovszky Mihály: Jókai Mór, a szőlőbirtokos</i>	205
<i>E könyv kiadásának támogatói</i>	212
<i>Fizetett hirdetések</i>	213
<i>Tartalomjegyzék</i>	246